

Indhold

Indhold	2
Hovedoversigt	3
1 Budgetaftale 2022	4
Sundhed	6
Specialektoren	20
Regional udvikling	21
Anlæg	26
Prioritering på sundhedsområdets drift	30
Prioritering Regional udvikling	32
Investeringsoversigter	33
2 Sundhedsområdet	35
Bevillingsoversigt.....	36
Rammer for sundhedsvæsenet	41
Budgetbemærkninger	48
Investeringer på Sundhedsområdet	63
3 Specialektoren	68
Bevillingsoversigt.....	69
Budgetbemærkninger	74
Specialektorens strategiske fokusområder 2022	76
Investeringer indenfor Specialektoren	77
4 Regional udvikling	78
Bevillingsoversigt.....	79
Budgetbemærkninger	81
5 Administrationen	84
Bevillingsoversigt.....	84
Budgetbemærkninger	87
6 Personaleoversigt	87
7 Flerårsoversigt	92
8 Likviditetsbudget	95
Bilag	96
Bilag 1 – Vedr. økonomiaftale om regionernes økonomi for 2022.....	97
Bilag 2 – Resultatopgørelse	99
Bilag 3 – Pengestrømsopgørelse	99
Bilag 4 – Retningslinjer for administration af bevillinger	100
Bilag 5 – Takster – Sundhedsområdet.....	115
Bilag 6 – Takster – Specialektoren.....	117
Bilag 7 – Løn- og prisfremskrivning.....	120

Hovedoversigt

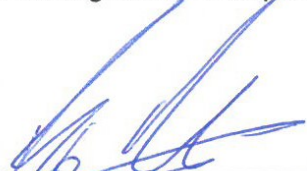
Hovedoversigt budget 2022 1.000 kr. (udgiftsbaseret)	I alt		Sundhed		Specialsektoren		Regional udvikling	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. Driftsvirksomhed	13.589.504	-988.740	12.500.796	-174.401	674.050	-683.865	414.658	-130.474
B. Anlægsvirksomhed (excl. eksternt finansierede projekter)	966.972	-12.700	943.972	-12.700	23.000			
<i>Heraf kvalitetsfundsstøttede projekter</i>	584.342		584.342					
C. Fælles formål og administration	435.652		417.905		12.835		4.912	
D. Renter	8.208		5.600		2.608			
E. Finansforskydninger								
Førgøelse i likvide aktiver	13.396				13.383		13	
Afdrag på lån og leasingforpligtelser	159.000		159.000					
Øvrige finansforskydninger	-584.342		-584.342					
Finansforskydninger i alt	-411.946		-425.342		13.383		13	
SUM (A+B+C+D+E)	14.588.390	-1.001.440	13.442.931	-187.101	725.876	-683.865	419.583	-130.474
F. Finansiering								
Forbrug af likvide midler (kassetræk)		-95.600		-95.600				
Optagne lån og ny leasinggæld		-106.000		-83.000		-23.000		
Bloktilskud fra Staten		-11.018.990		-10.797.830				-221.160
Udviklingsbidrag fra kommunerne		-67.949						-67.949
Nærhedsfinansiering fra Staten		-163.000		-163.000				
Aktivitetsafhængige bidrag fra kommunerne		-2.116.400		-2.116.400				
Objektive finansieringsbidrag		-19.011				-19.011		
Finansiering i alt		-13.586.950		-13.255.830		-42.011		-289.109
Balance	14.588.390	-14.588.390	13.442.931	-13.442.931	725.876	-725.876	419.583	-419.583

1 Budgetaftale 2022

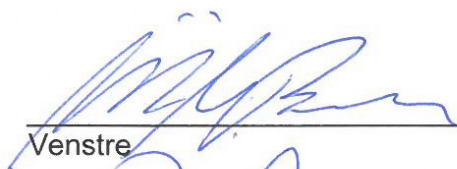
Ny hverdag – ny fremtid for Nordjylland

For tiltrædelse af budgetaftale 2022

Aalborg, den 14. september, 2021.

Socialdemokratiet

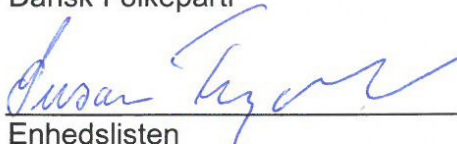
Venstre

Dansk Folkeparti

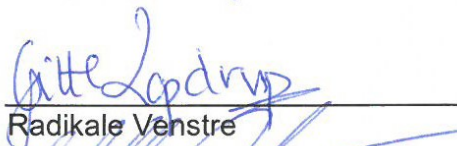
Det Konservative Folkeparti

Enhedslisten

Socialistisk Folkeparti

Radikale Venstre

Thomas Hav

Regionsrådsformanden

En ny hverdag banker på. Lyset for enden af COVID-19 tunnelen kommer stadig nærmere. Restriktionerne er ophævet, vaccinerne virker og færre nordjyder bliver alvorligt syge.

Det er medarbejdere og leders fortjeneste, at vi er kommet så langt, som vi er. Men hele forligskredsen anerkender også, at det har haft konsekvenser for trivsel, arbejdspress og arbejdsmiljø. Derfor tager vi med budgetforliget en række nødvendige initiativer, der skal sikre hensynet til såvel patienter som personale. Særligt skal fremhæves, at der varigt afsættes 20 mio. kr. til at afhjælpe akut kapacitetspress og styrke det videre arbejde med arbejdsmiljø, fastholdelse og rekruttering. Midlerne skal gå til de områder og afdelinger, der oplever de største udfordringer, som fx akutområdet og de medicinske afdelinger. Det vil skabe mere værdi – både for patient og personale.

Med den nye hverdag følger også bedre muligheder for at sætte fokus på fremtiden. Regionsrådet har gennem de senere år vedtaget en række planer for den fortsatte udvikling af vores velfærdsydelser til fremtidens behov. Det gælder fx videreudviklingen af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, som er den helt centrale hjørnesteen, hvis vi fortsat skal kunne imødegå et stigende demografisk pres. Tilsvarende skal vi også have sat strøm til endnu flere af vores planer på klimaområdet i 2022 – og dermed komme et godt stykke nærmere en grøn omstilling i Nordjylland.

Udgangspunktet for budgetlægningen har været en fornuftig økonomaftale. Forligspartierne anerkender dog samtidig, at hospitaler og virksomheder i forskelligt omfang har udgiftspress, der skal håndteres indenfor de nuværende økonomiske rammer. Men det skal naturligvis håndteres i respekt for de overordnede intentioner i forliget.

Af centrale prioriteringer i budgetforliget skal forligspartierne særligt fremhæve:

- Der igangsættes nye **højtspecialiserede behandlinger** på Aalborg Universitetshospital – samtidig med at **lokale funktioner** på regionens hospitaler også udbygges.
- Trygheden i nærområderne styrkes gennem etablering af døgndækkende **akutbiler** i Vesthimmerland og Hals.
- Arbejdet med at sikre **tæt og nær sundhed** for alle nordjyder fortsætter. Fokus er blandt andet på mere hjemmebehandling af KOL-patienter, udvidet indsats for børn og unge med svær overvægt, styrket børnehørerådgivning samt kortere ventetid til speciallægebehandling.
- I forhold til **Psykiatrien** styrkes behandlingen af børn og unge i deres eget nærmiljø, ligesom der prioriteres midler til flere aktiviteter for indlagte patienter og etablering af Psykiatriens Hus.
- Ved **Specialektorens** tilbud sættes yderligere fokus på borgerens fysiske sundhed, fx gennem systematiske sundhedstjek og mulighed for medicingennemgang. Samtidig undersøges mulighederne for etablering af tilbud til nye målgrupper.
- På det **regionale udviklingsområde** afsættes midler til drift af biogasbusser og en mere grøn bilflåde. Der iværksættes nye indsatser for at mindske frafald og øge trivslen på ungdomsudannelserne.

På anlægsområdet har det været helt centralt for forligspartierne, at der prioriteres midler til håndtering af udfordringerne i forbindelse med byggeriet af Nyt Aalborg Universitetshospital. Men samtidig skal der også fortsat være perspektiver for fremtidssikring af de bygnings- og apparatmæssige rammer på regionens øvrige matrikler. Det gælder eksempelvis byggeriet af en ny behandlingsbygning i Hjørring samt en væsentlig opgradering og udbygning af regionens scannerkapacitet. Endelig er der fundet midler til opgraderingen af Sterilcentralen i Farsø.

Sundhed

Sundhedsområdet er regionens største driftsområde – og udgør ca. 90 procent af den samlede regionale økonomi. Hovedopgaverne er driften af de nordjyske hospitaler og levering af sygesikringsydelser. Samlet set anvendes der ca. 12,7 mia. kr. i 2022.

Økonomaftalen for 2022 har givet Region Nordjylland et råderum på ca. 136 mio. kr., som i budgetforliget er disponeret til nye initiativer, stigende aktivitet og øvrige merudgifter. I forhold til COVID-19 udgifterne i 2022 forudsættes det med baggrund i økonomaftalen, at disse kompenseres på tilsvarende vis som i 2021.

De konkrete prioriteringer fremgår af bilagsmaterialet til budgetforliget. I det følgende knyttes der bemærkninger til centrale dele af prioriteringerne.

En attraktiv arbejdsplads med fokus på patienten

I Region Nordjylland skal vi skabe værdi for patienter og borgere. Vi skal igennem et tæt samarbejde og dialog med borgerne, deres pårørende og vores samarbejdspartnere sikre, at opgaverne løses med høj kvalitet og effektivitet.

En forudsætning for at kunne lykkes med vores mål er, at ledere og medarbejdere har de rette kompetencer og god trivsel til at kunne tage ansvar og levere den nødvendige pleje og omsorg, samt faglighed og kvalitet ind i kerneopgaven til gavn for patienterne. Hele organisationen har oplevet et ekstraordinært pres i det seneste halvandet års kamp mod COVID-19 og som følge af sygeplejerskekonflikten. Der opleves endvidere et fortsat pres på hospitalernes akutte sengekapacitet med belægningsudfordringer til følge.

Forligspartierne anerkender den særlige situation, som organisationen befinder sig i, og den store indsats, der er leveret. Der lægges samtidig stor vægt på, at et godt arbejdsmiljø er grundlaget for, at vi kan levere god kvalitet og sammenhængende indsatser på tværs. Arbejdsglæde er afgørende for, at vi er motiverede og effektive - og velfungerende arbejdsfællesskaber er både en kilde til trivsel, og en forudsætning for et effektivt samarbejde om kerneopgaven.

Derfor har forligspartierne prioriteret tiltag, der bidrager til at afhjælpe belægningsituationen og styrke arbejdsmiljø og trivsel. Ligeledes skal der arbejdes for, at vi også fremover kan fastholde og tiltrække kompetente medarbejdere og ledere i Region Nordjylland.

Forligspartierne er enige om, at der i budgettet for 2022 fortsat afsættes 4 mio. kr. til ITOP-puljen (Indflydelse, Tillid, Ordentlighed og Professionalisme), som er målrettet aktiviteter og initiativer, der er med til at styrke medarbejdernes trivsel og det fælles arbejdsmiljø. Dette initiativ blev opstartet i forbindelse med budget 2020. Hospitalerne og virksomhederne har sat en række relevante aktiviteter i gang for de ITOP-puljemidler, der blev afsat i 2020 og 2021. Forligspartierne ønsker fortsat at understøtte dette arbejde i 2022 – et arbejde, som flere steder i 2021 er blevet udsat på grund af COVID-19.

Derudover har forligspartierne afsat 20 mio. kr. i varigt løft til de somatiske hospitaler og psykiatrien for at afhjælpe akut kapacitetspres og styrke det videre arbejde med arbejdsmiljø, fastholdelse og rekruttering målrettet de områder og afdelinger, som har de største udfordringer. Det gælder fx akutområdet og de medicinske afdelinger.

Midlerne målrettes kliniske afdelinger. For den enkelte afdeling kan det fx være:

- Ansættelse af ekstra arbejdskraft, midlertidigt eller varigt
- Særlige fastholdelses-, rekrutterings- og arbejdsmiljøindsatser
- Kompetenceudvikling, herunder udvikling af nye karriere- og udviklingsspor
- Nye veje i forhold til rekruttering og fastholdelse, fx onboarding og indsatser for at bringe de forskellige faggrupper endnu mere i spil i fremtiden

Forligspartierne lægger vægt på, at der er en løbende vidensdeling, inddragelse og dialog med MED-organisationen om den konkrete udmøntning.

Midlerne fordeles relativt i forhold til hospitalernes budgetstørrelser:

- Aalborg Universitetshospital: 72,9% - svarende til 14,6 mio. kr.
- Regionshospital Nordjylland: 15,7% - svarende til 3,1 mio. kr.
- Psykiatrien: 11,4% - svarende til 2,3 mio. kr.

Respekt for patientens tid

I Region Nordjylland har vi respekt for patientens tid. Derfor er der i senere års budgetforlig fastsat politiske målsætninger om hurtig udredning og behandling. I 2022 fastholdes ambitionerne i de fastsatte politiske målsætninger:

Udredning:

- Patienterne skal udredes inden for 30 dage.
- 75% patienterne skal, ved udgangen af 2022, udredes inden for 30 dage på vores egne hospitaler.

Behandling:

- Ventetiden til operation skal være mindre end 45 dage.

Kræftbehandling:

- 90% af kræftpakkeforløbene skal gennemføres inden for de fastsatte forløbstider.

Opfyldelsen af de politiske målsætninger er dog udfordret af såvel COVID-19 som sygeplejerskestrejken, som har vanskeliggjort det vanlige, centrale fokus på målsætningerne i den daglige drift. Konkret kan der på nogle områder konstateres et aktivitetsmæssigt efterslæb.

Hospitalerne arbejder aktivt med at bringe aktiviteten op på vanligt niveau og samtidig afvikle aktivitets efterslæbet. I dette arbejde er der også stor fokus på at udnytte mulighederne i forhold til kapacitet ved såvel private aktører som andre regioner.

Forligspartierne forudsætter, at afviklingen af aktivitets efterslæb med baggrund i COVID-19 finansieres af staten jævnfør formuleringerne i økonomaftalen for 2022. Finansieringen af øvrigt aktivitets efterslæb sker indenfor den aftalte økonomi i 2022. Der følges løbende op i kvartalsrapporteringerne.

Styrkelse af lokale funktioner på de nordjyske hospitaler

Region Nordjylland har i 2021 taget de første skridt i implementeringen af "Profilplan 2021-2025 for regionens hospitaler, Psykiatrien og Den Præhospitale Virksomhed". Blandt andet er akut ortopædkirurgi genetableret i Thisted, ligesom der er etableret et center for multisysge i Hobro og et ambulatorium

for sportsmedicin i Frederikshavn. Det er vigtigt, at arbejdet med at sikre den fortsatte faglige udvikling på alle regionens matrikler fortsætter i 2022. Forligspartierne ønsker således en styrkelse af de lokale funktioner og nære behandlingstilbud.

Derfor afsætter forligspartierne 2,4 mio. kr. til at øge tilstedeværelsen af kardiologiske speciallæger i Thisted samt 2,2 mio. kr. til en garantiklinik i Thisted, der skal fungere som en regionsdækkende "bagstopper" i forhold til opfyldelse af ventetidsgarantier inden for udvalgte områder. Prioriteringen vil sikre behandling tæt på borgerne og styrke den faglige profil i Thisted. Samtidig ser forligspartierne frem til den faglige analyse af det organkirurgiske område, der skal sikre genetableringen af akut organkirurgi i Thisted i 2024.

Med budget 2022 ønsker forligspartierne at styrke hospitalsmatriklen i Hjørring med 1,9 mio. kr. til at udvide behandlingen med biologisk medicin lokalt og styrke hospitalets endometriose-team, der er regionsførende i udredning og behandling af endometriose. Ligeledes prioriteres en udvidelse af behandlingen af børn og unge med funktionelle lidelser med 1,4 mio. kr. Forligspartierne noterer sig, at der udarbejdes en faglig analyse af det urologiske område, herunder afdækning af perspektiver og muligheder for etablering af stationær elektiv aktivitet og akutte funktioner i Hjørring.

Matriklen i Farsø er i samarbejde med matriklen i Hobro en central del af det samlede sundhedstilbud for Himmerland og regionen. En stærk profil og videreudvikling af aktiviteterne bidrager til at sikre, at der fagligt og ressourcemæssigt skabes en bæredygtig platform for den fremtidige ambulante udredning og behandling af patienter på matriklen. Derfor prioriterer forligspartierne 1,2 mio. kr. til at udvide den ambulante aktivitet i Diagnostisk Center i Farsø.

Region Nordjylland har i 2019 med succes etableret Regional Fælles Visitation af alle akutte henvendelser i regionen. På vegne af regionens to hospitaler løser AMK-vagtcentralen (Akut Medicinsk Koordinering) opgaven med at håndtere henvendelser omkring akutte patienter fra praktiserende læger i Region Nordjylland. Forligspartierne ønsker at understøtte en fortsat videreudvikling af enheden, hvor fokus vil være rettet mod at få visiteret et stigende antal patienter til sub-akutte tilbud som alternativ til en akut indlæggelse og få implementeret nye nationale anbefalinger for akutområdet. Der afsættes 1 mio. kr. til indsatsen.

Samtidig prioriterer forligspartierne 1 mio. kr. til styrkelse af regionens sundhedsvidenskabelige forskningsfond.

Profilplanens indsatser i forhold til Psykiatrien fremgår af forligets afsnit omkring psykiatri.

Endelig er det forventningen, at der med de forestående nye nationale anbefalinger for fødselsområdet og en ny regional fødselsplan, sættes en ny retning for udviklingen af fødselsområdet i Region Nordjylland. Det gælder især i forhold til at sikre de gravide tilbud på et fortsat højt fagligt niveau og også ensartede tilbud på tværs af regionens tre fødesteder. Planen forelægges for regionsrådet i 1. halvår 2022.

Udvikling af specialiserede funktioner på Aalborg UH

Aalborg Universitetshospital er et af fire højtspecialiserede universitetshospitaler i Danmark og har naturligt en helt central rolle i det nordjyske sundhedsvæsen. Universitetshospitalet har alle lægespecialiteter repræsenteret og sikrer dermed specialiseret behandling i Region Nordjylland. Det kommer hele regionen til gode og har stor betydning for, at flest mulige nordjyske borgere kan blive behandlet i Region Nordjylland.

Region Nordjylland skal fortsat være garant for højtspecialiserede funktioner præget af høj faglig kvalitet og robusthed. Derfor ønsker forligspartierne at styrke indførelsen af mere skånsomme behandlinger og en række eksisterende behandlingstilbud.

Anvendelsen af mere skånsomme behandlinger som EVAR/TEVAR vinder indpas inden for det kirurgiske område. Behandlingerne giver færre komplikationer, højere overlevelseshastighed og bedre livskvalitet for patienterne og er derfor fremtiden. Det gælder blandt andet for behandling af bristet udposning på hovedpulsåren (akut aneurismeblødning), der er en tilstand med meget høj dødelighed for patienten. Forligspartierne er enige om, at det er vigtigt at sikre et døgndækket behandlingstilbud med EVAR/TEVAR således, at behandlingstilbuddet er det samme for alle borgere uanset indlæggelsestidspunktet. Der afsættes 3,4 mio. kr. til indsatsen.

Sundhedsstyrelsen og Rigshospitalet har de seneste par år arbejdet for en centralisering af børnekræftområdet, men det er indtil videre sat på standby. Forligspartierne anerkender Aalborg Universitetshospitals flotte resultater inden for børnekræftområdet og ønsker at robustgøre den fortsatte udvikling af området. Det er væsentligt, at funktionen kan fastholdes i regionen til glæde for både børn og pårørende. Der afsættes 3 mio. kr. til området.

Forligspartierne anerkender, at den faglige udvikling og befolkningens demografi med flere ældre medfører et øget behandlingsbehov inden for flere højtspecialiserede områder. Det gælder blandt andet hjerteområdet og øjenområdet. I 2020 og 2021 er det med aktivt brug af privatområdet lykkedes at nedbringe ventetiden for behandling af hjerterytmeforstyrrelse (ablationsbehandling) til 11 uger. Aktiviteten forventes fortsat at være høj og forligspartierne ønsker derfor at udvide den regionale behandlingsskapacitet. Forligspartierne afsætter permanent 4,6 mio. kr. til at opgradere rumkapaciteten og udføre flere ablationsbehandlinger regionalt. Herudover afsættes der i 1,5 mio. kr. i anlægsmidler i 2022 til anskaffelse af det nødvendige udstyr.

Samtidig ønsker forligspartierne at understøtte indførelsen af en ny behandlingsform til at forebygge, at patienter med hjerterytmeforstyrrelse får en blodprop i hjernen. Den nye behandlingsteknik er tilgængelige i Aarhus, Odense og København og med forligspartiernes prioritering på 1 mio. kr. vil patienterne i Region Nordjylland få tilsvarende behandlingsmuligheder i 2022.

Inden for øjenområdet er kapaciteten særligt udfordret af en stigende efterspørgsel på udredning og behandling for våd AMD (alderspletter på nethinden) eller grå stær. Forligspartierne prioriterer 6,5 mio. kr. til en nødvendig kapacitetsudvidelse både internt i regionen og eksternt i form af tilkøb ved privathospital eller privatpraktiserende speciallæge.

I budgetforliget er der samlet set indregnet en reduktion på 1 mio. kr. i 2022 i forhold til de prioriterede indsatser, som er nævnt ovenfor i afsnit 1.4 henset til delårsvirkninger.

Personlig medicin

Forligspartierne ønsker med budget 2022 at fortsætte og styrke udviklingen af personlig medicin og sikre, at Region Nordjylland fortsat er med, når fundamentet til det nye behandlingsparadigme grundlægges i disse år. Det overordnede mål med personlig medicin er at tilpasse diagnostik og behandling til den enkelte patient. Det øger virkningen af behandlingen og mindsker bivirkninger, hvilket kommer patienterne til gode. Region Nordjylland sætter et højt ambitionsniveau og ønsker at fastholde status som et af de førende steder for den såkaldte long-read sekventering i Danmark. Samtidig afsættes der midler til at udbygge diagnosticeringen af kræftpatienter. Til at styrke indsatsen for personlig medicin afsættes der samlet 4,6 mio. kr. Herudover afsættes 5 mio. kr. på anlægsområdet.

Nye faglige retningslinjer og nationale krav

Fra national side kommer der løbende nye faglige retningslinjer og krav, som skal implementeres i sundhedsvæsenet. Derfor afsætter forligspartierne en pulje på 5 mio. kr., som skal sikre, at hospitalerne kan leve op til de nye faglige retningslinjer. Blandt andet pågår der aktuelt et paradigmeskifte inden for udredning af prostatakræft. Prostatakræft er den hyppigste kræftform blandt mænd, og med den forestående indførelse af avanceret MR-scanning kommer færre patienter fremover til at opleve bivirkninger og komplikationer. Dermed vil flere patienter fremadrettet få et bedre patientforløb, end de gør i dag.

Forsyningssikkerhed for plasmabaserede lægemidler

Danske Regioners bestyrelse opfordrer de enkelte regioner til at sikre udbygning af kapaciteten til fremstilling af plasmabaserede lægemidler svarende til regionens andel af målet for selvforsyning. Forligspartierne ønsker, at Region Nordjylland bakker op om denne opfordring. Der er derfor igangsat en regional proces, som skal se på løsninger og muligheder for at øge kapaciteten i regionen. Den fremtidige løsning skal indgå i den kommende budgetproces for budget 2023, men forligspartierne ønsker allerede nu, at støtte op om beslutningsgrundlaget for etablering af en øget kapacitet af plasmabaserede lægemidler, såfremt der kan tilvejebringes et robust finansieringsgrundlag.

COVID-19

COVID-19 fylder fortsat på den landsdækkende såvel som den regionale dagsorden, og det kan forventes, at der også ind i 2022 vil være efterdønninger af den verdensomspændende pandemi. Situationen har dog ændret sig fra at være akut og samfundskritisk til at være en fast bestanddel af den daglige drift og planlægning. Hospitalerne skal fortsat være rustet til at kunne håndtere COVID-19 patienter, herunder sikring af tilstrækkelig intensiv kapacitet. Men de store beredskabsplaner er lagt i skuffen og håndteringen vil i højere grad tænkes ind i den normale drift.

Forligspartierne understreger, at der i hele organisationen skal sikres, at der sker udfasning af midlertidige funktioner, som ikke længere er nødvendige. Det gælder både indenfor det kliniske og det administrative område.

Fremadrettet vil fokus i høj grad være på revaccination af den nordjyske befolkning, hvor vi vil bygge videre på de gode erfaringer, der hidtil er oparbejdet med bl.a. massevaccination, hjemmevaccination og pop-up vaccinationssteder. Dertil kommer et test set-up, der alt afhængig af pandemiens udvikling og effekten af vaccinerne, også vil skulle sikres i et endnu ukendt omfang.

Tæt og nær sundhed for alle nordjyder

Forligspartierne har med de to foregående budgetforlig sat det nære, sammenhængende og lige sundhedsvæsen på højt på dagsordenen. Med budgetforliget for 2022 bygges der videre på det solide fundament ved at intensivere allerede igangværende indsatser og udbygge nye initiativer. Alt sammen med henblik på at sikre, at borgerne nemt og enkelt kan komme i kontakt med sundhedsvæsenet.

Den demografiske udvikling tilsiger forsat, at flere og flere borgere vil leve længere – og mange vil samtidig leve med én eller flere kroniske sygdomme. For at sikre at sundhedsvæsenet kan håndtere en sådan udvikling, skal måden hvorpå sundhedsydelse leveres gentænkes. Region Nordjylland skal tage ansvar og understøtte samarbejdet med partnere i kommunerne, almen praksis, den øvrige praksissektor, civilsamfund og andre aktører i sundhedsvæsenet.

Forligspartierne konstaterer med tilfredshed, at Region Nordjylland i 2021 igen har en plan for forebyggelsesområdet, ligesom der foreligger en handleplan for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Der skal nemlig tænkes i nye måder at levere sundhedsydelser, som borgerne nu og i fremtiden kan drage nytte af, og som understøtter omstillingen til fremtidens nære sundhedsvæsen. Forligspartierne er derfor enige om, at der i løbet af 2022 skal udarbejdes et beslutningsgrundlag i forhold til en eventuel udbredelse af ordningen med mobil blodprøvetagning i borgerens eget hjem. Heri skal indgå en afdækning af, hvilke kommuner, der ønsker at deltage i ordningen.

Derudover skal indsatsen for Non Invasiv Ventilation (NIV)-hjemmebehandling af patienter med Kronisk Obstruktiv Lungesygdom (KOL) styrkes. Forligspartierne afsætter 3,1 mio. kr. i 2022 og fremadrettet til formålet.

En række sundhedstilbud kan leveres via nærhospitaler eller i et sundhedshus, hvor praktiserende speciallæger, almen praksis og andre ydere fysisk ligger side om side med regionale og kommunale sundhedstilbud. Region Nordjylland vil fortsætte arbejde med at sikre en bred vifte af tilbud i sundhedshusene. De patienter, som er mest i kontakt med sundhedsvæsenet, skal have et tilbud, der samler forskellige sundhedstilbud, og hvor der samarbejdes på tværs for at sikre de bedste patientforløb for de brede patientgrupper.

På baggrund af opdraget i budget 2021 arbejder Region Nordjylland fortsat sammen med Mariagerfjord Kommune om et forprojekt vedrørende etablering af et nyt sundhedshus på hospitalsmatriklen i Hobro. Projektet blev i 2021 forsinket på grund af COVID-19, og der bliver fremlagt et konkret forprojekt til politisk godkendelse i henholdsvis regionsråd og byråd primo 2022.

COVID-19 pandemien har fx i forbindelse med test- og vaccineindsatsen tydeliggjort, hvad kommunerne, hospitalerne og almen praksis kan udrette i fællesskab til gavn for borgerne, når mandatet er på plads, og opgaven er klar. Der er skabt nye samarbejdsrelationer og udviklet nye måder at levere sundhed på i et forpligtigende fællesskab. Der skal bygges videre på de erfaringer og det momentum, der er skabt i pandemien, når regeringen, Danske Regioner og KLs aftale om sundhedsklynger omkring de 21 akuthospitaler skal implementeres pr. 1. juli 2022. De nye sundhedsklynger skal sikre bedre og mere sammenhængende patientforløb for patienter, der går på tværs af sektorer og understøtte behandlingen af psykiatriske-, kroniske og ældre medicinske patienter. I budgettet for 2022 er der i overensstemmelse med økonomaftalen for 2022 afsat 4,1 mio. kr. til at understøtte de nye sundhedsklyngers arbejde og sikre at de regionale ambitioner om et sundhedsvæsen tæt på borgerne realiseres.

Lighed i sundhed

Sociale faktorer som uddannelse, beskæftigelse, indkomst og bopæl har fortsat stor betydning for, hvor langt og sundt et liv de nordjyske borgere lever. Der er borgere i Nordjylland, der oplever mere sygdom, kommer sig dårligere efter deres behandling og dør i en tidligere alder end andre. I mødet med borgeren skal der i højere grad tages udgangspunkt i den enkelte borgers vilkår og behov, således befolkningsgrupper med særligt komplekse udfordringer støttes i at få bedre udbytte af sundhedsvæsenets ydelser.

Forligspartierne er enige om at sikre finansiering i 2022 af projektet "Checkpoint" under AIDS-Fondet. Projektet har til formål at sikre adgang til screening og testning for kønssygdomme hos homoseksuelle mænd, udsatte unge, samt transpersoner som ikke føler sig komfortable med at blive testet hos egen læge og som eller ikke testes i et nødvendigt omfang. Der afsættes 0,92 mio. kr.

Forligspartierne konstaterer med tilfredshed, at Region Nordjylland i juni 2021 har vedtaget en Plan for den palliative indsats i Region Nordjylland. Samtidig er der i 2021 afsat midler til kompetenceudvikling og sikring af, at der er psykologer tilknyttet alle teams for lindrende behandling. I budget 2022 afsættes yderligere 2,5 mio. kr. Forligspartierne ønsker med disse midler at sikre lighed i adgang til palliative behandlinger uanset borgerens diagnose og bopæl.

Center for Patientstøtte og etablering af et Udsatteråd

Regionsrådet har i 2021 godkendt etableringen af Center for Patientstøtte, hvor brobyggerygeplejersker og Kompetencecenter for udsatte borgere og borgere med anden etnisk baggrund samles under samme organisatoriske set-up. Samlet set skal Center for Patientstøtte kunne rumme patienter med stor kompleksitet, både helbreds mæssigt, socialt og kulturelt. Med andre ord skal Centret række ud til svage og sårbare borgere, og især tage hånd om dem, som ikke har et stærkt netværk og nære pårørende.

En af de positive erfaringer i forbindelse med COVID-19 har været samarbejdet med de civile organisationer og kommunerne i forhold til test og vaccine af de mest sårbare og udsatte borgere i samfundet. Et tættere samarbejde om sundhedspleje, behandlinger og opfølgning på fx kroniske lidelser bør ske tæt på de steder, hvor de udsatte og hjemløse borgere kommer. Det ønsker forligspartierne at drøfte nærmere med de civile organisationer og sikre tættere koordination fremover. Derfor ønsker forligspartierne at etablere et Udsatteråd.

I arbejdet vil der blive hentet inspiration fra lignende råd i Region Hovedstaden og Region Syddanmark, med deltagelse af en række civilsamfundsorganisationer. Regionsrådet forelægges et forslag til kommissorium for Udsatterådet primo 2022, ligesom forligspartierne ønsker at følge etableringen og udbredelsen af Center for Patientstøttes opsøgende arbejde tæt.

Fortsat behandling af børn og unge med svær overvægt

Forligspartierne har stor opmærksomhed på og ønske om at sikre rette indsats til børn og unge med overvægtsproblemer. Det er særligt vigtigt for den enkeltes udvikling og trivsel både mentalt og fysisk, men også for vores samfund som hele. Vi har i Region Nordjylland et godt og særdeles efterspurgt regionsdækkende tilbud i Videnscenter for Børn og Unge. Her tilbydes en indsats til børn og unge, hvor overvægtens sværhedsgrad og komplikationsniveau medfører, at indsatsen ikke kan varetages ved egen læge eller kommune. Forligspartierne afsætter 2,3 mio. kr. til at sikre og udvide indsatsen på området.

Børnehørerådgivning på Høreklubben

I Danmark hørescreenes alle nyfødte. På den måde sikres der tidlig udredning og indsats, så børnene får de bedste muligheder og hjælpemidler til at udvikle sig. Mangelfuld indsats kan få store konsekvenser for den enkeltes livskvalitet og fremtidige muligheder, samt betyde væsentlige samfundsmæssige omkostninger. Nye diagnoser og behandlingsformer giver nu mulighed for endnu mere målrettet indsats. Forligspartierne afsætter 1 mio. kr. til at styrke indsatsen i Høreklubben, så den kan imødekomme udviklingen samt en stigende rådgivningsforpligtigelse.

Nedbringelse af ventetiden i speciallægepraksis

Muligheden for undersøgelse og behandling i speciallægepraksis er et helt centralt element i sikringen af et nært og let tilgængeligt tilbud for regionens borgere. Med henblik på at nedbringe ventetiden til behandling inden for specialet øjenlægehjælp har forligspartierne prioriteret 2 mio. kr. i 2022 til midlertidige initiativer, der kan øge aktiviteten i speciallægepraksis. Blandt mulige, midlertidige initiativer er aftaler med regionens øjenlæger om overdragelse af uudnyttede omsætningslofter og aftaler om ansættelse af assisterende speciallæger. Desuden har forligspartierne, med baggrund i Praksisplanens anbefalinger om yderligere kapacitet inden for specialet psykiatri, prioriteret et ekstra psykiatri-ydernummer svarende til 1,2 mio. kr. i 2022.

Forligspartierne noterer sig, at det ikke har været muligt at besætte det ledige ydernummer i reumatologi med placering i Frederikshavn. Med budgetforliget for 2022 ønsker forligspartierne derfor en geografisk

“fritstilling” af ydernummeret for at øge muligheden for at få det besat. Der skal derfor indledes en dialog med Samarbejdsudvalget for Speciallæger herom.

Der skal tilbydes bedst mulig hjælp til de stadigt flere unge, der kæmper med angst og mistrivsel. Forligspartierne noterer sig derfor med tilfredshed, at der er afsat nationale midler til vederlagsfri psykologbehandling. Dette indebærer, at forsøgsordningen med vederlagsfri psykologbehandling til unge med let til moderat depression eller angst er gjort permanent, samt at ordningen er blevet udvidet, så den omfatter alle i aldersgruppen 18-24 år.

Ny overenskomst for almen praksis

Forligspartierne noterer sig, at der opnået enighed om en ny overenskomstaftale for almen praksis mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Praktiserende Lægers Organisation (PLO). Dog med forbehold for, at PLO's medlemmer godkender aftalen ved urafstemning ultimo september.

Der er overordnet set rigtig god sammenhæng mellem de indsatser, som styrkes i en kommende overenskomst, og de fokusområder som forligspartierne har prioriteret i budgetforliget for 2022. Den kommende overenskomst bidrager til at styrke sammenhængen i det nære sundhedsvæsen. Dette sker blandt andet ved at styrke samarbejdet med de kommunale akutfunktioner og kommunikationen med almen praksis og øvrige sundhedsprofessionelle. Derudover indeholder overenskomsten en række tiltag, som fokuserer på at mindske ulighed i sundhed. Dette omhandler blandt andet en styrket indsats for sårbare børn og borgere med psykisk sygdom, samt et sundhedstjek for alle borgere på botilbud.

Overenskomsten følger på ny og afgørende vis med den øgede digitalisering, som samfundet helt generelt gennemgår. "Min Læge" app'en skal være den primære mobile og fælles indgang til almen praksis, og den vil derfor være genstand for løbende udvikling. Endvidere forstærkes den digitale tilgængelighed til almen praksis, idet videokonsultation indføres som en fast del af almen praksis. Derudover udvikles nye redskaber til at forbedre populationsomsorg i almen praksis samt styrkelse af det data-mæssige grundlag for den kvalitetsmæssige udvikling - også på tværs af sektorer.

Ligeledes er det positivt, at overenskomsten indeholder en række rekrutterings- og fastholdelse tiltag som skal medvirke til at styrke lægedækningen, særligt i de lægedækningstruede områder.

Forligspartierne er opmærksomme på, at der i perioder har været meget lang ventetid til telefonisk konsultation ved lægevagten. Det forventes, at der i regi af lægevagten sker en aktiv indsats for at reducere ventetiden. Det noteres, at der i september 2021 er iværksat kompenserende tiltag.

Finansieringen af den nye overenskomst sker som udgangspunkt af reservepuljen på sundhedsområdet. Midlerne udmøntes til praksisområdet i forbindelse med den løbende kvartalsrapportering.

Psykiatri

Psykiatrien er højt prioriteret såvel nationalt som regionalt. Psykisk sygdom udgør en stor del af den samlede sygdomsbyrde i Danmark, og stadigt flere borgere får psykisk sygdom tæt ind på livet. Derfor er der i endnu højere grad behov for at tænke langsigtet og prioritere og styrke Psykiatrien, så der sikres bedre forebyggelse og behandling. Det er vigtigt, at børn og unge har et særligt fokus, og at den tidlige og forebyggende indsats styrkes.

Psykiatrien oplever et stort pres på de psykiatriske udrednings- og behandlingstilbud. Forligspartierne noterer sig særligt, at der er sket en markant stigning i antallet af børn og unge, der kommer i kontakt med Psykiatrien. Børne- og Ungdomspsykiatrien oplever på denne baggrund et kapacitetspres.

Forligspartierne er derfor enige om, at der skal sikres systematiske og lettilgængelige tilbud, så børn og unge hurtigt kan tilbydes udredning og behandling på rette niveau. Forligspartierne bemærker, at der er blevet udarbejdet en delrapportering vedrørende tilgængeligheden på det børne- og ungdomspsykiatriske område. Med baggrund heri afsættes der 3 mio. kr. til at videreføre de gode erfaringer med det Tværfaglige Udgående Teams (TUT2) således, at børn og unge, der har en lettere psykisk lidelse tilbydes tidlig og intensiv tværsektoriel indsats i nærmiljøet. Den udgående funktion er med til at understøtte samarbejdet mellem den regionale psykiatri og kommunerne.

Forligspartierne ser også frem til den endelige afrapportering vedrørende tilgængelighedsanalysen, hvor der er et tværsektorielt fokus på, hvordan børn og unge med psykiske vanskeligheder tilbydes den nødvendige støtte og hjælp i relevant regi.

Psykiatrien fik med udmøntningen af finansloven for 2020 et stort løft. Nu afventes det politiske udspil til den kommende 10-årsplan for Psykiatrien. Planen forventes blandt andet at have fokus på forebyggelse af psykisk sårbarhed, bedre sammenhæng på tværs af regioner og kommuner, indsatser for børn og unge samt for borgere, der både har et misbrug og en psykisk lidelse. Det er ambitionen med planen at sigte mod en ligestilling mellem psykisk og somatisk sygdom.

I Region Nordjylland er det ambitionen at udvikle et stærkt samarbejde med almen praksis og de nordjyske kommuner om borgernes forløb. Forligspartierne noterer derfor med stor tilfredshed, at både byrådet i Aalborg Kommune og regionsrådet bakker op om etablering af et fælles Psykiatriens Hus i Aalborg. I budgetforliget for 2022 afsættes 1,25 mio. kr. til formålet. Forligspartierne følger desuden med interesse udviklingen af et nyt botilbud for unge med selvskadende adfærd, som skal ske i et samarbejde mellem Psykiatrien og Specialektoren. Dette vil dog tidligst kunne realiseres i løbet af 2023.

I forhold til de særlige pladser i Psykiatrien noterer forligspartierne sig, at VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) konkluderer, at de særlige pladser fremstår som fagligt relevante, men at der er problemer med ubenyttede pladser. Forligspartierne ser frem til udmeldingerne fra de centrale parter, som kan have betydning for eventuelle nye tiltag eller justeringer på området. Psykiatrien vil i samarbejde med de nordjyske kommuner sikre en højere udnyttelse af de særlige pladser.

Der skal fortsat være opmærksomhed mod at integrere den psykiatriske behandling med aktiviteter for indlagte patienter. Aktiviteterne tager udgangspunkt i den enkelte patient og bygger på en tværfaglig indsats, der er tilpasset den enkelte patient. I budgettet for 2022 afsættes der yderligere 1,4 mio. kr. til flere aktivitetsmedarbejdere. Forligspartierne bemærker, at der er gode erfaringer i Psykiatrien med at inddrage natur, motion, kunst, musik og hverdagstræning som en del af den rehabiliterende indsats.

Forligspartierne konstaterer med tilfredshed, at der har været en pæn stigning i antallet af psykologer/specialepsykologer på de psykiatriske afdelinger, som styrker den samlede behandlingsindsats for indlagte og ambulante patienter. Forligspartierne ser gerne, at denne udvikling fastholdes.

Forligspartierne følger desuden udviklingen i forhold til borgere, der lider af BED - Binge Eating Disorder (Tvangsoverspisning). Det forventes, at BED bliver en ny behandlingsopgave for Psykiatrien i 2022. Det er Region Nordjyllands forventning, at der vil blive tilført bloktilskudsmidler til opgaven.

Tryghed for alle nordjyder, når behovet er akut

I foregående års budgetforlig er der prioriteret en lang række indsatser inden for akutområdet med henblik på at sikre øget tryghed og tilgængelighed i den akutte sundhedsindsats i nærområderne. Således

er der i 2021 med etableringen af en døgndækket akutlægebil i Thisted sikret hurtigere lægehjælp i den vestlige del af regionen, og i det nordlige Vendsyssel er det akutte set-up styrket med en paramedicinerbil i Skagen hele året.

Regionens præhospitale aktiviteter pågår aktuelt en stor udvikling. Den Præhospitale Virksomhed har i 2020 hjemtaget driften af regionens akutlægebiler, paramediciner og akutbil. Den regionale drift giver nye muligheder for anvendelse af de præhospitale ressourcer. Blandt andet har paramedicinerne vist nye potentialer under COVID-19 med både test og vaccinationer af borgere i borgernes eget hjem. I 2021 afprøves yderligere modeller for, hvordan paramedicinerens kompetencer kan anvendes i samspil med almen praksis/vagtlæger og skabe tryghed tæt på borgerne.

Den næste store opgave på det præhospitale område bliver hjemtagelsen af ambulanceberedskabet i den nordlige del af regionen og i Aalborg-området. I de øvrige dele af regionen er det virksomheden PreMed, der overtager ambulanceberedskabet. Beslutningen blev taget 2. februar 2021 og siden da har implementeringsprocessen været i fuld gang med henblik på driftsstart 1. april 2022.

Forberedelserne indebærer blandt andet fastlæggelsen af det fremadrettede serviceniveau i ambulanceberedskabet i form af responstider. Med det gennemførte udbud er kvalitetsstandarder og basisberedskaberne veldefinerede. Udbuddet har imidlertid givet et vist økonomisk råderum, der har gjort det muligt at supplere ambulanceberedskabet enkelte steder. Akut- og Praksisudvalget har overfor regionsrådet udpeget en række områder, hvor de med enkelte beredskabsforbedringer sikres en forbedret responstid i lokalområdet. Tilsvarende det gennemførte udbud er udpegningen af områderne sket med afsæt i avancerede simulationsværktøjer

Forligspartierne er på den baggrund enige om at supplere det præhospitale beredskab med indsættelse af et døgnbemandet akutbilberedskab i Vesthimmerland (forventet driftsstart 1. oktober 2022), ligesom den deldøgnsdækkede akutbil i Østvendsyssel (Hals) med virkning fra 1. januar 2022 vil være heldøgnsdækket. Til de to ændringer afsættes der 2,5 mio. kr. i 2022.

Uddannelse – også en af vores kerneopgaver

Gennem flere år har Region Nordjylland været udfordret af mangel på speciallæger. Der er fortsat udfordringer inden for enkelte specialer og i dele af regionen. Forligspartierne noterer med tilfredshed, at dels lægeuddannelsen ved Aalborg Universitet og dels den nationale udvidelse af uddannelsesstillinger begynder at have effekt. Den netop vedtagne dimensioneringsplan for 2022 og 2023 vil også give et løft i antal uddannelsesstillinger, men det er vurderingen, at udvidelsen i 2022 kan rummes inden for det eksisterende budget.

På plejeområdet vil opdimensioneringen i anæstesisygeplejerskeuddannelsen have fuld effekt i 2022. Det er forventningen, at dette vil medvirke til at understøtte anæstesiområdet generelt samt til at danne baggrund for omlægning af nuværende og fremtidige arbejdsgange på området.

Forligspartierne udtrykker generelt en stor anerkendelse af den uddannelsesopgave, der varetages på hospitaler og virksomheder. I den forbindelse noteres det også, at hospitalerne fortsat varetager en vigtig rolle i uddannelsen af social- og sundhedsassistenter.

Endelig ønsker forligspartierne at understøtte en ny bioanalytikeruddannelse i Hjørring. Der satses på studiestart den 1. september 2022.

God ledelse

Forligspartierne understreger, at det kræver god ledelse og dedikerede ledere at nå i mål med de mange udfordringer, som det nordjyske sundhedsvæsen står overfor. God ledelse sætter retningen og skaber den rette balance mellem effektivitet, kvalitet og trivsel på arbejdspladsen. Det er afgørende, at ledelsesindsatsen er energiskabende og med til at fastholde fokus gennem klare mål, handlinger og prioriteringer.

Det har været en uforudsigelig tid. Alle ledelsesniveauer bør bestræbe sig på, at 2022 bliver mere forudsigeligt og have opmærksomhed på at sikre så stabile rammer som muligt.

Sideløbende står regionen foran at skulle implementere og drøfte nye stillinger og stillingsbetegnelser for overlæger og sygeplejefaglige ledere, som følge af overenskomst med Foreningen af Speciallæger (FAS) samt Lov om fornyelse af overenskomster og aftaler for sygeplejersker af 27. august 2021, som gør, at en ligeværdig ledelses- og ansvarsfordeling for de sygeplejefaglige ledere skal indtænkes i det planlagte arbejde, så evt. ændringer af titler kan træde i kraft 1. april 2022.

Forligspartierne noterer, at der forestår en betydelig ledelsesopgave med at forberede og implementere disse ændringer, og opfordrer til at Direktionen og Hospitalsledelser forfølger potentialerne i at styrke den patientnære ledelse. Forligspartierne ønsker, at regionsrådet holdes løbende orienteret om dette arbejde i 2022.

Forligspartierne anerkender endelig, at der har været en løbende udvikling i ledelsesspændet, hvor antallet af medarbejdere pr. leder gradvist er vokset, som led i hospitalernes løbende omstillinger. Det er forligspartiernes forventning, at yderligere øgning af ledelsesspændet ikke sker på bekostning af den patientnære ledelse.

Digitalisering til fremtiden

Ambitionen for digitaliseringen af det moderne sundhedsvæsen i Region Nordjylland er høj. For at nå i mål med ambitionerne er der behov for fortsat investering i både nye og værdiskabende digitaliserings- og udviklingsindsatser, samt i sikker og stabil drift af de gode løsninger, der allerede er etableret. Digitaliseringen skal gennemføres for at skabe den rigtige værdi for borgeren og understøtte det kliniske personale i at yde høj kvalitet i en travl og kompleks hverdag.

Den gode digitale borgeroplevelse i forhold til sundhedsvæsenet kan kun lade sig gøre, hvis de interne kliniske processer fungerer effektivt og sammenhængende. Det er derfor en del af digitaliseringsopgaven fortsat at forbedre, udvikle og vedligeholde den kliniske it-arbejdsplads. Forudsætningen for digitalisering er desuden en sikker og stabil drift af eksisterende it-systemer. Sikker og stabil drift indeholder et stort fokus på cyber- og informationssikkerhed, som er en voksende - men for de fleste usynlig - trussel mod den daglige drift og mod persondatasikkerheden.

COVID-19 har betydet store fremskridt på digitaliseringsområdet både nationalt og i Region Nordjylland. Øget hjemmearbejde og omlægning af patientkontakter fra fysisk fremmøde til digitale konsultationer skaber et øget behov for en stabil IT-infrastruktur til afvikling af videomøder og hurtig udrulning af nye løsninger. Men det ændrede mønster fra brugerne skaber også et stort pres på drift og support og ikke mindst cyber- og sikkerhedsområdet. Det er ambitionen at fastholde og videreudvikle på den digitaliseringsbølge som COVID-19 har skabt. Gevinsten er blandt andet fleksibilitet for borgeren og medarbejderen i forhold til relevante kontakter, tidsforbrug og arbejdsgange.

Nationalt er ambitionerne for digitalisering af sundhedsvæsenet også høje - ikke mindst omkring sammenhæng og nærhed. Udviklingsindsatserne på den nationale agenda kommer også de nordjyske patienter til gode i form af fx digital svangre journal, Telemedicin (KOL og hjertesvigt), samt ikke mindst "Ét Samlet Patientoverblik". Ét Samlet Patientoverblik giver patienter og deres pårørende et bedre overblik, og dermed tryk, over deres forløb. De nye løsninger fremmer desuden koordineringen og samarbejdet mellem hospital, praktiserende læge, hjemmesygeplejen og andre, der er involveret i patientens behandling.

I foråret 2022 går Region Nordjyllands nye elektroniske patientjournal (NordEPJ) i luften. NordEPJ er et helt centralt værktøj i forhold til at skabe mest muligt værdi for patienten. Det gælder sundhedstilbud, som er tilpasset borgernes individuelle behov og muligheder, og som ikke skaber unødigt indgrebet i hverdagslivet. Med NordEPJ får Region Nordjylland en løsning, som er mere fleksibel, giver mulighed for mobil løsninger og som nemmere kan integreres med de eksisterende og kommende -telemedicinske løsninger og andre af nutidens krav til en moderne platform for sundheds-it.

Indsatsen frem mod NAU-ibrugtagningen fokuserer på at få digitaliseringen til at fungere optimalt i de nye rammer med ændrede muligheder og forretningsgange. Der er indsats, der skal tilpasses de eksisterende løsninger, men også initiativer der skal understøtte de nye automatiserede arbejdsgange på logistikområdet.

Øvrige centrale prioriteringer

Realisering af teknologibidrag

I budgetforliget indgår et teknologibidrag på 41 mio. kr., som skal frigøres i driften på sundhedsområdet og i de administrative funktioner. Det svarer til forudsætningerne i økonomiaftalen.

I lighed med foregående år er det i økonomiaftalen ligeledes forudsat, at forbruget af eksterne konsulenter skal reduceres. Intentionen er, at flere opgaver skal løses af regionernes egne medarbejdere, således viden og kompetencer fastholdes og udvikles i den offentlige sektor. Dog forventes udgiftsreduktionen først indfriet fra 2023, hvilket er baggrund for, at Region Nordjyllands andel af teknologibidraget er 11 mio. kr. mindre i 2022 sammenlignet med 2021.

Realisering af teknologibidraget sker med udgangspunkt i effektiv opgaveløsning og optimering af arbejdsprocessen i alle dele af virksomhedernes funktioner. Dette gælder både i forhold til det klinisknære arbejde og i forhold til det administrative område.

Forligspartierne har i budgetlægningen forudsat, at de enkelte virksomheder i samarbejde med lokale ledelser og med inddragelse af MED-systemet, bedst er i stand til at identificere muligheder for at frigøre ressourcer – i respekt for et patient- og klinisknært fokus.

Medicinområdet

Med budgetforliget prioriterer forligspartierne i alt 22 mio. kr. til medicinområdet. Grundet forventning om budgetbalance ved indgangen til 2022, er der alene tale om midler til afdækning af den forventede vækst i medicinudgifter i 2022.

Siden 2018 er der igangsat en række særlige medicinindsatser, der har til formål at reducere udgiftstigningerne inden for medicinområdet. Indsatserne har været en succes. De seneste to år er de forudsatte besparelser i budgetforligene på henholdsvis 17 mio. kr. og 10 mio. kr. således blevet fuldt realiseret. I budget 2021 blev der forudsat en besparelse på 12 mio. kr., som ligeledes forventes realiseret.

I budget 2022 videreføres de særlige medicinindsatser, og der forventes igangsat en række nye projekter med en samlet nettoeffekt på ca. 8 mio. kr.

Der afsættes yderligere 4 mio. kr. til diabetesteknologi i form af glucose målere og insulinpumper. Denne teknologi kan være med til at understøtte, at flere nordjyske diabetespatienter er velregulerede og undgår følgesygdomme. Forligspartierne bemærker, at vi er nået i mål med implementeringen af diabetes-teknologierne til børn og unge. Implementeringen forstærkes i forhold til voksne patienter med dårligt reguleret diabetes. I forlængelse heraf ønskes en tæt monitorering af implementeringen.

Bedre indkøb

Med budgetforliget for 2022 er der i lighed tidligere år et fortsat fokus på at sikre professionelle og effektive indkøb.

Region Nordjyllands indkøbsfunktion har i en årrække bidraget med store besparelser. Senest er der i forbindelse med budget 2021 realiseret en besparelse på ca. 8,5 mio. kr. på baggrund af effektivisering af indkøb og forbedrede indkøbsaftaler inden for en række forbrugsvarer, lægelige artikler, implantater, behandlingsredskaber og serviceydelser.

I 2022 bidrager nye indkøbsaftaler igen til bedre indkøb, og der frigøres således 6,1 mio. kr. til omprioritering på sundhedsområdet. Besparelspotentialet i 2022 dækker over en lang række af forskellige varegrupper lige fra pacemakere, sonde- og ernæringsremedier, forskellige procedurepakker til ortose-skiner.

Konkurrenceudsættelse

Øget konkurrenceudsættelse kan være et redskab til optimering af såvel økonomi som kvalitet. Konkurrenceudsættelser kan som udgangspunkt gå begge veje, det vil sige:

- Konkurrenceudsættelse af opgaver, som i dag løses i regionalt regi. Resultatet kan være fortsat opgavevaretagelse i regionalt regi eller køb ved privat aktør.
- Konkurrenceudsættelse af opgaver, som i dag løses ved en privat aktør. Resultatet kan være fortsat køb af ydelser ved privat aktør (til en ændret pris) eller hjemtagelse af opgaven til regionalt regi.

I 2022 sættes et forstærket fokus på konkurrenceudsættelse af regionens serviceopgaver indenfor rammer af "stand-alone" funktioner udenfor den kliniske og patientnære opgaveløsning. Et eksempel kunne være den afsluttende rengøring på NAU før ibrugtagning.

I første omgang udarbejdes et analysegrundlag, der kan danne baggrund for udpegning af et eller flere relevante områder for konkurrenceudsættelse. Herefter kan en egentlig konkurrenceudsættelse gennemføres, hvis der træffes politisk beslutning herom. Forligspartierne understreger, at medarbejdersiden (Hovedudvalg mv.) skal inddrages i en eventuel ny konkurrenceudsættelse.

Forligspartierne anerkender, at der er en omfattende og kompleks opgave. Derfor tilknyttes en projektleder til projektet.

Udgifter til flytning og ibrugtagning af Nyt Aalborg Universitetshospital

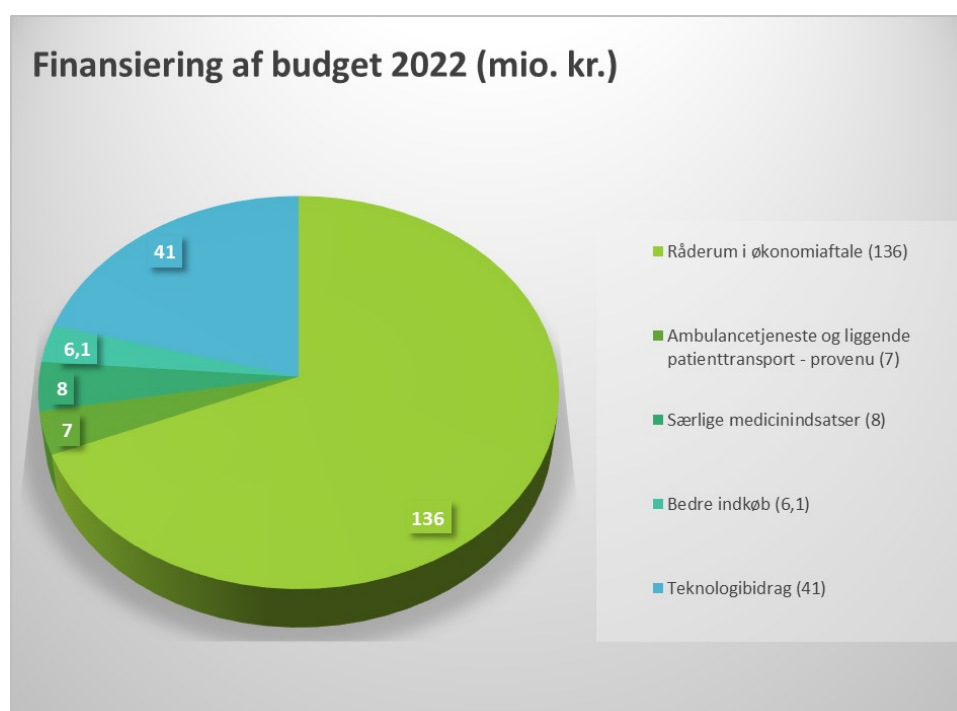
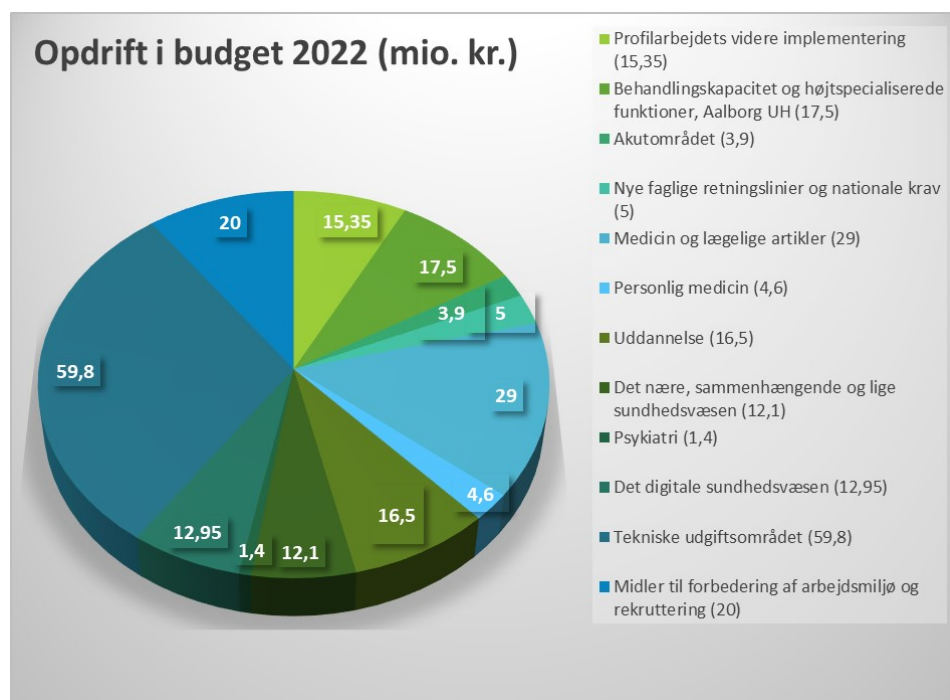
Gennem de seneste år er der hvert år afsat budgetmidler som led i en "opsparings-trappe" til brug for flytning og ibrugtagning af Nyt Aalborg Universitetshospital. Hensigten er, at der skal være så mange midler som muligt frie i forbindelse med flytteårene. Administrationen har løbende arbejdet på at kvalificere udgiftsniveauerne. Henset til byggeriets tidsforskydninger er der ligeledes søgt at tilpasse den samlede plan således, at midlerne vil være til rådighed på rette tidspunkt. Planen indebærer, at der ikke er behov for at afsætte yderligere midler i 2022 – men at der kan være et yderligere behov i 2023.

Forligspartierne er fortsat sindet at rette henvendelse til regeringen med henblik på, at Region Nordjylland sikres de samme økonomiske vilkår i 2023, som var gældende for Region Midtjylland i forbindelse med flytningen til Aarhus Universitetshospital i Skejby. Her modtog Region Midtjylland et tilskud på 100 mio. kr. i forbindelse med økonomiaftalen for 2020.

De konkrete prioriteringer

Nedenfor er de konkrete prioriteringer i budget 2022 præsenteres – på temaniveau. For en nærmere specificering henvises til opgørelsen bagerst i forliget.

Specialektoren

Forligspartierne ønsker med budgetforliget for 2022 at understøtte Specialektorens mission om, at hvert enkelt menneske, der benytter Region Nordjyllands tilbud, får de bedst mulige vilkår for at mestre sin egen tilværelse. Visionen er fortsat, at Specialektoren i Region Nordjylland er kommunernes foretrukne samarbejdspartner og leverandør af specialiserede ydelser. Med afsæt i mission og vision arbejdes der løbende med at udvikle tilbuddene.

Der er i Specialektoren særligt fokus på følgende i budget 2022:

I 2022 arbejdes der med at sikre den rette faggruppesammensætning og de rette kompetencer i forhold til tilbuddenes specialer og målgrupper. Borgeren skal matches til det rette tilbud med fokus på systematisk evaluering og opfølgning på indsatsen med henblik på at opnå borgerens mål.

Der vil i 2022 fortsat være fokus på at sikre mere tid til borgeren. Tilbuddene arbejder gennem forbedringsindsatser med at nedbringe personalets sygefravær, forbedre arbejdsmiljøet, mindske personalegennemstrømning og nedsætte behovet for brug af eksterne vikarer, samt andre relevante forbedringer. Alt sammen for at give mere kontinuitet for og tid til borgeren.

Et væsentligt indsatsområde bliver at øge borgerens trivsel gennem initiativer til forebyggelse af overgreb. Desuden skal der fortsat sættes fokus på, hvordan der arbejdes med rusmiddelproblematikker med afsæt i den tilgang, der blev udviklet i 2021.

Forligspartierne noterer med tilfredshed, at der i overenskomsten mellem PLO og Danske Regioner er indgået en aftale om sundhedstjek, hvor de praktiserende læger forpligtes til at tilbyde sundhedstjek til personer på botilbud i Danmark. Det vil blive en vigtig opgave for Specialektorens botilbud at understøtte borgeren i anvendelsen af denne nye mulighed, herunder også muligheden for en medicingennemgang.

I Specialektorens tilbud er der et kontinuerligt fokus på det gode pårørendesamarbejde mellem tilbud, borger og pårørende, som er baseret på Region Nordjyllands ITOP-værdier. Det gælder også i forhold til sikringen af et godt miljø for både borger, pårørende og medarbejder.

Forligspartierne ønsker, at Specialektoren stiller sig til rådighed som leverandør i etablering og drift af et nyt tilbud til unge med selvskade. Dette vil ske i et tværsektorielt samarbejde mellem de nordjyske kommuner, Psykiatrien og Specialektoren.

Ligeledes bakker forligspartierne op om, at Specialektoren stiller sig til rådighed for kommunerne i forhold til udvidelse af et tilbud til borgere med udviklingshæmning og dom. Tilbuddet skal kunne imødekomme den efterspørgsel, der i de senere år ikke har kunnet imødekommes på grund af fuld belægning på de eksisterende tilbud.

Arbejdet med evaluering af det specialiserede socialområde er fortsat i proces. Forligspartierne er særligt optaget af, hvorvidt der med evalueringerne følger nye krav og opgaver, herunder om specialplanlægningen bliver gældende for socialområdet.

Regional udvikling

I 2021 tog Regionsrådet en række væsentlige skridt i retning af grøn omstilling. For det første blev der godkendt en række ambitiøse lokale klimahandlingsplaner for regionens virksomheder og institutioner. For det andet blev der igangsat arbejde med en ny strategi- og handlingsplan for affaldshåndtering og recirkulation, som forventes vedtaget i Regionsrådet ultimo 2021. Og for det tredje godkendte Regionsrådet, at Nordjyllands Trafikselskab skal overgå til fossilfri buskørsel i videst muligt omfang.

Med disse beslutninger har Regionsrådet sat fart på processen mod at blive Danmarks grønne region og dermed indfri de klimaambitioner, der er tilkendegivet i rådets Regionale Udviklingsstrategi 2020-24. Kursen fortsættes i 2022 via nye ambitiøse klimamål for hospitaler og øvrige institutioner, bæredygtige transportløsninger for den regionale kollektive trafik, et målrettet arbejde med kortlægning af jordforurening og beskyttelse af grundvandet. Ligeledes fortsættes indsatsen for at fastholde et bredt og godt uddannelsesniveaue og et levende og attraktivt kulturliv.

Indsatserne er højt prioriterede af forligspartierne – og er helt centrale bidrag til en bæredygtig og balanceret udvikling i hele Nordjylland såvel som til Region Nordjyllands målrettede arbejde med klimamålene.

Et bæredygtigt og attraktivt Nordjylland

Klima og bæredygtighed

Danmark har tiltrådt Paris-aftalen og efterfølgende fastsat egne ambitiøse klimamål, hvilket betyder, at Danmark som nation skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70% i forhold til niveauet i 1990. Herudover skal Danmark være et klimaneutralt samfund senest i 2050. Endvidere har Danske Regioners generalforsamling i 2020 besluttet - som ekstra mål - at reducere regionernes CO₂-aftryk på el, varme og transport med 75% frem mod 2030.

Klimaregnskab

De ambitiøse klimamål forpligtiger. Forligspartierne finder det derfor særdeles vigtigt, at vi i Nordjylland fortsat kan levere årlige reduktioner i CO₂-udledning på 2%, sådan som det gennemsnitligt har været tilfældet de seneste år. Det seneste klimaregnskab (for 2020) er aflagt i skyggen af COVID-19, men viser alligevel et fald på 2% i udledningen, når der korrigeres for meraktiviteterne knyttet til pandemien. Bestræbelserne for at sikre en fortsat positiv udvikling fortsættes i årene fremover.

Klimahandlingsplaner

I 2020 vedtog Regionsrådet lokale klimahandlingsplaner for regionens hospitaler og institutioner. Anden generation af klimahandlingsplanerne ventes vedtaget i 2022 og skal an vise konkrete effektmål for reduktion af CO₂-udledningen og bæredygtig håndtering af affald baseret på løsninger, der passer til den enkelte institution.

Affaldshåndtering og grønne indkøb

Regionsrådet ventes ultimo 2021 at vedtage sin første strategi for en mere effektiv og miljørigtig håndtering af affald på regionens forskellige virksomheder, herunder sortering og genbrug af affald som fx plastic. Knyttet til strategien er en handlingsplan, der på tværs af regionen skal give en bedre og mere bevidst affaldshåndtering til glæde for miljø og klima. For at sætte gang i processen på den rigtige måde, gennemføres der et pilotprojekt ved Regionshospital Nordjylland på to udvalgte afdelinger med henblik

på at finde de bedste og mest effektive metoder til at affaldssortere på en måde, som lever op til de nationale retningslinjer for affaldsfraktioner. Erfaringerne skal udbredes til andre hospitaler, hvilket vil blive en væsentlig indsats i 2022.

Målet med klimastrategien er både at nedbringe den direkte og indirekte udledning. Førstnævnte har fokus på bygninger og transport, mens sidstnævnte har fokus på at nedbringe artikel- og materialeforbrug samt foretage grønne indkøb, hvor de økonomiske rammer tillader det. I forhold til de grønne indkøb vil der i 2022 blive gennemført forsøg, der mere konkret skal vise, hvordan man via samarbejde med leverandører og aftagere kan opnå en større grad af klima- og miljøvenlige indkøb til en acceptabel pris.

Biodiversitet

Forligspartierne igangsatte i 2021 et arbejde med at skabe mere biodiversitet og herigennem sikre øget CO₂-binding på regionens arealer. Der er foretaget en vurdering af naturpotentialer på 40 af regionens matrikler. I 2022 iværksættes der konkrete biodiversitetsplaner for matriklerne. Målet er at få udarbejdet konkrete beplantningsplaner med så høj naturværdi som muligt - på så mange af regionens arealer som muligt.

Genbrug

Recirkulation og genbrug af materialer og udstyr vil være en væsentlig indsats i 2022. Der vil blive udarbejdet en model i samarbejde med Aalborg Kommune, der bl.a. sikrer, at hospitalssenge kan genbruges, enten på egne institutioner eller via donation. Arbejdet med modellen har sit udspring i budget 2020 – et arbejde der har ligget stille under COVID-19 pandemien.

Klimabudget

Det eksisterende klimabudget forhøjes med 1,5 mio. kr. til i alt 10 mio. kr. Klima- og Miljøudvalget udarbejder et forslag til disponering af puljen. Heri skal indgå både forslag til øremærkede aktiviteter såvel som frie midler, der kan understøtte initiativer, der opstår gennem året.

Miljø

En væsentlig del af Regionsrådets strategi for udvikling og bæredygtighed er at fremme et rent og godt miljø i landsdelen.

Forligspartierne ser gerne, at der i 2022 kan gennemføres mere opsporing eller afværge af forurening – i det omfang, at der kan findes midler hertil. Der anvendes i 2021 i alt 9 mio. kr. til opsporing og afværge af jordforurening. Endvidere ønskes en gennemgang af indvindingsoplande for vand, hvor der allerede er fundet pesticider i vandværksboring. Der foretages en screening af eksisterende pesticid-data, og der beregnes, om der er tegn på punktkildeforurening i indvindingsoplandet.

Et sammenhængende Nordjylland

Grønne busser og grøn bilflåde

I 2021 godkendte Regionsrådet, at Nordjyllands Trafikselskab anskaffede 64 regionale biogasbusser. Efterfølgende har Regionsrådet godkendt, at 31 regionale busser overgår til CO₂-fri kørsel. Hermed har Regionsrådet gennemført en markant omstilling af busdriften, som får fuld effekt i 2022. Den ekstra udgift til de 31 busser er på 1,3 mio. kr. i 2022. Da kørsel med busserne starter op i efteråret 2022, vil helårsvirkningen i 2023 være på 3,3 mio. kr.

Regionsrådet besluttede i 2021 at starte på etablering af ladestandere på regionens matrikler. Dette muliggør, at bilflåden gradvis kan skiftes til elbiler, hvor det giver mening teknisk og operationelt. Forligspartierne forventer at udskifte godt 100 køretøjer over de kommende 4 år, heraf en væsentlig del i 2022. Udgifterne til anskaffelse og drift skal afholdes inden for det eksisterende driftsbudget for den enkelte institution, men ventes ikke at overstige udgifterne til anskaffelse og drift af traditionelle biler.

I 2022 vil NT som en del af budgettet for kollektiv trafik iværksætte en række initiativer, der skal informere om og forbedre de fleksible rejsemuligheder som tilbydes i lokalområderne (Plustur og Flextur).

Passagerindtægter under pres

Der er indregnet et beskedent fald på 2 mio. kr. i budgettet for passagerindtægter i 2022, idet der fortsat budgetteres med COVID-19 kompensation fra staten. Dette fald opvejes af andre mindre positive ændringer, således at budgettet for kollektiv trafik samlet set fastholdes uden besparelser.

I overslagsårene 2023-25 forventes der dog betydelige fald i indtægterne, dels fordi den statslige COVID-kompensation ventes udfaset, dels fordi der gennem de seneste år har kunnet iagttages et stigende antal rejsende og dermed faldende indtægter. Overslagsårene 2023-25 byder derfor på betydelige udfordringer for den kollektive trafik.

Med henblik på at imødegå udfordringerne i 2023 afsætter forligspartierne 2,4 mio. kr. i 2022. Midlerne vil teknisk blive tilført området i næste budgetår.

I 2021 er der gennemført en undersøgelse i samarbejde med NT, med henblik på at kortlægge årsagerne til tilbagegangen i passagerindtægterne og undersøge mulighederne for iværksættelse af mere strukturelle initiativer, der kan medvirke til balance fremover. Analysens resultater og mulige initiativer vil blive drøftet med NT og kommunerne senere på året. Herefter vil mulige forslag blive forelagt Regionsrådet i 2022 som en del af forberedelsen til budgetlægningen for 2023.

Hovednet Vest

Pilotprojektet Hovednet Vest handler om forstærket og udvidet buskørsel på en øst-vestvendt akse mellem Vesthimmerland, Thy/Mors og Jammerbugt. Projektet startede medio 2019 og skulle løbe i tre år. På grund af COVID-19 finder forligspartierne, at det vil være hensigtsmæssigt at forlænge pilotprojektet med ét år for at få mere valide data til evalueringen, end der har kunne fås det seneste år.

I tilfælde af en positiv evaluering var det oprindeligt meningen at træffe en beslutning om permanentgørelse i forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2022. Herved kunne beslutningen få effekt inden pilotprojektet ophørte, og dermed undgå en "stop-go" situation. Dette skydes nu med ét år.

Udgiften til ét års forlængelse fra medio 2022 til medio 2023 koster regionen 5,4 mio. kr., og fordeles over to budgetår med 4,6 mio. kr. i 2022.

Et kompetent Nordjylland

Fokus på bedre uddannelsesmuligheder og mindre frafald

Nordjylland skal være en region, hvor der er et bredt og kompetent uddannelsesudbud, der matcher efterspørgslen. Derfor sætter regionen ind på at styrke muligheder for uddannelse og kompetenceudvikling på flere områder. Baseret på afholdte dialogmøder med nordjyske uddannelsesinstitutioner vil forligspartierne i 2022 arbejde med:

Bedre og mere smidige overgange fra grundskolen til ungdomsuddannelserne. Det skal ske ved hjælp af vejledning samt lærer- og institutionssamarbejde for herved at skabe en klar sammenhæng i uddannelsessystemet. De 10% der aldrig får en ungdomsuddannelse, er her det mest kritiske element i uddannelsessystemet.

Større fokus på trivsel for at fremme gennemførelse. Der er brug for fokus på fysisk og social trivsel. Her kan regionen bidrage med puljemidler til forsøg med nye undervisningsformer og engagerende undervisningsmateriale, der kan være med til fremme kvaliteten af undervisningen og elevernes trivsel.

Forligspartierne ønsker i 2022 at fortsætte dialogen med relevante partnere og igangsætte udvalgte indsatser, som vil blive finansieret via Uddannelsespuljen og EUs Socialfond. Som et særligt element skal der sikres større viden om, hvilke indsatser der virker i forhold til at mindske frafald og fremme trivsel, og derfor ønsker forligspartierne, at der i 2022 indledes et samarbejde med regionale og nationale videns- og forskningsinstitutioner, ligesom den viden der ligger hos ungdomsuddannelserne inddrages og systematiseres. En væsentlig del af midlerne tildeles ansøgninger, som bygger på veldokumenterede metoder, såvel som velbegrundede og nyskabende indsatser. Ud af den samlede Uddannelsespulje reserveres således 5 mio. kr. til dette formål indenfor erhvervsuddannelsesområdet (herunder SOSU-uddannelsen).

Regionsrådets arbejde med at styrke STEM-kompetencer i arbejdsstyrken (kompetencer indenfor Science, Technology, Engineering og Mathematics) vil blive fortsat, herunder fremme af initiativer, der sætter nye dagsordener og tør gå nye veje i udviklingen af processer, pædagogik, didaktik, ledelse mv. Ligeledes vil der fortsat være fokus på fremme af en mere kønsmæssig ligelig rekruttering til ungdoms- og erhvervsuddannelserne.

I budgettet for 2022 er der samlet set afsat en pulje på 15,0 mio. kr. til projekter på uddannelses- og kompetenceområdet.

Hertil kommer, at regionen i forbindelse med økonomiaftalen for 2022 er tilført 1,6 mio. kr. til medfinansiering af projekter under EUs Socialfond. Regionsrådet har i den forbindelse fået rollen med at administrere (styre/indstille) 20% af EUs Socialfondsmidler for perioden 2022-27. Indsatsområderne er her at forbedre gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser og fremme lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse for unge og voksne.

Sundhedsinnovation

Med henblik på at styrke fornyelse, herunder særligt digital transformation på sundhedsområdet, afsættes der fortsat midler til sundhedsinnovation. Budgettet for 2022 er på 10,4 mio. kr.

Forligspartierne ønsker, at der i løbet af 2022 udarbejdes en gennemgang/beslutningsoplæg omkring Ideklinikkens opgaver og økonomi i forhold til den fremtidige understøttelse af NAU/Aalborg

Universitetshospital og det øvrige sundhedsvæsen i regionen samt eksterne aktører. Gennemgangen forelægges Regionsrådet.

Kultur

Region Nordjylland har gennem årlige investeringer (tilskud) siden 2007 sat et markant præg på udviklingen af det nordjyske kulturliv. Indsatsen på det kulturelle område blev i budget 2021 forhøjet med 1 mio. kr. oven i den eksisterende kulturudviklingspulje. I 2022 ønsker forligspartierne at omlægge bevilningen til at støtte kulturen i landdistrikter og mindre bysamfund. Samlet udgør kulturpuljen 6,3 mio. kr. i 2022.

Styrkelse af borgerinddragelse og udvikling af det regionale demokrati

Forligspartierne afsætter 0,5 mio. kr. til konkrete tiltag i 2022 med henblik på borgerinddragelse og udvikling af det regionale demokrati. Der tages udgangspunkt i inspirationskataloget fra den midlertidige politiske arbejdsgruppe for demokrati og borgerinddragelse i regi af Danske Regioner, som blev udsendt i juni 2021.

Administration

Forligspartierne anerkender, at der løbende er sket tilpasninger og effektiviseringer i Regional udviklings administration, bl.a. i forbindelse med erhvervsfremmereformen, omprioreringsbidrag og "Fælles Løsninger" i 2019. Forligspartierne ønsker, at der fortsat skal kigges på potentialer og synergier i Regional udviklings administration. Der skal derfor i 2022 fremlægges et forslag til, hvordan man kan styrke kompetencer og videndeling indenfor de politisk prioriterede områder og hjemtage flere analyser, som i dag løses af eksterne konsulenter.

Anlæg

t Forligspartierne har i anlægsprioriteringen overordnet set haft et todelt fokus: Udfordringerne omkring byggeriet af Nyt Aalborg Universitetshospital (NAU) i Aalborg Øst skal håndteres – men samtidig skal der også fortsat være et perspektiv for realisering af nødvendige anlægsprojekter på regionens øvrige matrikler.

Forligspartierne noterer med tilfredshed, at der i forbindelse med økonomiaftalen for 2022 er aftalt et ekstraordinært løft af anlægsrammen til øvrig anlæg på sundhedsområdet. Dermed udgør den samlede ramme for Region Nordjylland i 2022 ca. 360 mio. kr.

Udfordringer i relation til Kvalitetsfondsprojektet Nyt Aalborg Universitetshospital

Som del af det skærpede tilsyn fra Sundhedsministeriet forudsættes det, at merforbruget på kvalitetsfondsprojekter skal afdækkes indenfor det enkelte kvalitetsfondsprojekts ramme eller via den regionale anlægsramme.

Som den økonomiske prognose for kvalitetsfondsprojektet angiver aktuelt, er det nødvendigt, at der skal identificeres anlægsmidler fra den regionale anlægsramme de kommende budgetår for at sikre færdiggørelsen og ibrugtagningen af den kvalitetsfondsfinansierede del af NAU

På den baggrund har der afsat en reservationspulje på investeringsoversigten for 2022 på samlet set 113 mio. kr. til at imødegå merforbruget. Reservationspuljen er opstået ved en politisk beslutning i juni 2021, hvor onkologi-funktionen fastholdes på syd-matriklen frem til omkring år 2030. På dette tidspunkt vil der stå nye fysiske rammer og nyt apparatur parat på øst-matriklen. Afledt af justeringen iværksættes anskaffelse af 2 acceleratorer til Syd-matriklen til 27,5 mio. kr., hvoraf 1,7 mio. kr. er indarbejdet i 2022 og det øvrige beløb er optaget på investeringsoversigten for 2021.

Ligeledes er der indenfor den samlede ramme til kvalitetsfondsprojektet omdisponeret 84 mio. kr., som oprindeligt var afsat til indkøb af IT og apparatur. Omdisponeringen er godkendt af Sundhedsministeriet.

Endelig er der på investeringsoversigten også afsat en reservepulje til anlægsarbejder på i alt 95 mio. kr., som også vil kunne anvendes til imødegåelse af det forventede merforbrug på kvalitetsfondsprojektet.

Forligspartierne noterer med tilfredshed, at det samlet set har været muligt at øremærke et større anlægsbeløb til at sikre færdiggørelsen og ibrugtagningen af kvalitetsfondsprojektet på øst-matriklen.

Såfremt der skulle opstå markante ændringer i den økonomiske prognose for kvalitetsfondsprojektet i løbet af 2022 noterer forligspartierne sig, at det kan blive nødvendigt at justere den gældende investeringsoversigt for 2022-2025.

Udviklingen og prognoserne for kvalitetsfondsprojektet vil fortsat blive fulgt tæt. Forligspartierne lægger ligeledes stor vægt på en fortsat god og konstruktiv dialog med Sundhedsministeriet i forhold til projektets udvikling og økonomiske situation.

Nye prioriterede anlægsprojekter:

Investeringsoversigten i budget 2022 indeholder de følgende nye projekter:

Helikopterplatform til Nyt Aalborg Universitetshospital - Der har de sidste år pågået et arbejde med ansøgninger til fonde med henblik på donationer til selve helikopterplatformen. Desværre har det ikke været muligt at opnå fondsdonationer. Qua byggeriets fremskredne stadie er det nødvendigt, at der nu igangsættes udbud og installation af selve helikopterplatformen inden hospitalet tages i brug, da det ikke er muligt at etablere helikopterplatformen, når hospitalet er i drift. Der er indarbejdet 25 mio. kr. i 2022

Pulje til imødegåelse af ekstraordinære prisstigninger – Der er i 2022 afsat 10,0 mio. kr. til at imødegå ekstraordinære prisstigninger på regionale anlægsprojekter. Der er de seneste år oplevet en ekstraordinær stigning i håndværkerudgifter, materialer og teknisk udstyr som ikke altid kan rummes indenfor den afsatte anlægsramme. COVID-19 situationen har aktualiseret denne problemstilling, hvor mangel på håndværkere, materialer og teknisk udstyr har presset anlægsbudgetterne.

PET CT-scanner til Aalborg Universitetshospital – Der er behov for styrkelse af scannerkapaciteten på Øst-matriklen med en yderligere PET CT-scanner. Der er indarbejdet 18,5 mio. kr. i 2022

MR scanner kapacitet – Som følge af nye nationale retningslinier for undersøgelse af prostatakræft er der behov for anskaffelse af en ny MR-scanner samt tilhørende ultralydsudstyr. Samtidig afsættes der midler til en teknisk opgradering af den MR scanner, der er planlagt indkøbt til Akutmodtagelsen på NAU.

Sterilcentral i Farsø – Til opgradering af sterilcentralen (genbehandlingsfunktionen) i Farsø til moderne bygningsmæssige standarder incl. ny ventilation og apparatur afsættes 3,5 mio. kr. i 2022.

Mindre anskaffelser mv. i forbindelse budgetbrikker på sundhedsområdets drift:

- Ablationsbehandling, Aalborg: 1,5 mio. kr.
- Garantiklinik, Thisted: 1,3 mio. kr.
- Personlig Medicin, Aalborg: 5,0 mio. kr.

Puljebeløb Aalborg Universitetshospital (elevatore/foranalyse OP Thisted) – Udskiftning, renovering og opgradering af elevatorer og tilhørende styringssystemer samt igangsætning af en for-analyse til renovering/opgradering af operationsstuerne på den centrale operationsgang i Thisted. Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2022.

Puljebeløb Regionshospital Nordjylland (sikker drift/bygningsvedligehold) – Pulje til sikring af hospitalets tekniske driftssystemer (nødgeneratoranlæg, nødbelysning, nødforsyning, CTS, elevatorer mv.) samt til bygningsvedligeholdelse for at holde den nuværende behandlingsbygning i drift frem til ny bygning står parat. Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2022.

Drift med engangskaraktter på IT-området – Der afsættes 20,7 mio. kr. i 2022.

Generel reservationspulje – Der afsættes 18,4 mio. kr.

Større justeringer af allerede planlagte anlægsprojekter:

Investeringsoversigten i budget 2022 indeholder de følgende større justeringer i allerede planlagte anlægsprojekter:

Reservationspulje Syd og Øst til blandt andet mindre ombygninger – Der er sket en justering af investeringsforløbet i årene 2022 og 2023 med samling af det samlede beløb på 62,0 mio. kr. i 2023.

Udvidet Serviceby – Færdiggørelsen af Udvidet Serviceby er presset af merudgifter til blandt andet uforudsete udgifter, brandsikring, terrænregulering, rådgivning, el-tilslutninger og byggepladsdrift. Der er indarbejdet 36,0 mio. kr. i 2022.

Endokrinologisk ambulatorie i forbindelse med Steno Diabetes Center – Anlægsprojektet udgår (som selvstændig post) og anlægsrammen på 15,0 mio. kr. overføres til fremrykket udflytning af funktioner fra matrikel Syd til Øst.

Fremrykket udflytning af funktioner fra matrikel Syd til Øst – Der er udarbejdet et ændret investeringsforløb med et lavere afsætningsbeløb i starten samt forlængelse af anlægsprojektet til 2027. Der er indarbejdet yderligere 100 mio. kr. i årene 2022 til 2027 incl. 15 mio. kr. fra Endokrinologisk ambulatorie som nævnt ovenfor.

Udflytning af onkologi og øvrige funktioner fra Syd-matriklen – Der er udarbejdet et ændret investeringsforløb afledt af onkologiens fastholdelse på syd-matriklen frem mod 2030. Anlægsprojektet er forlænget til 2032 og indeholder udover onkologen også flytning af øvrige funktioner fra Syd-matriklen. Der er indarbejdet yderligere 90 mio. kr.

Ny behandlingsbygning etape 3 Hjørring – Regionsrådet har i juni 2021 besluttet, at der skal ske en opdatering af den i 2018 udarbejdede perspektivplan med de tilpasninger og justeringer, der er sket siden da i forhold til eksempelvis kapacitet, dimensionering, specialer og den nye faglige profil for hospitalet. Der er udarbejdet et ændret investeringsforløb og forlængelse af anlægsprojektet til 2027 og indarbejdet yderligere 6,0 mio. kr. i den samlede anlægsramme.

Teknisk indkøring og kvalitetssikring – Der er afsat yderligere 5,0 mio. kr. i 2023 til teknisk indkøring og kvalitetssikring på Nyt Aalborg Universitetshospital udover de hidtil afsatte 10 mio. kr. i 2021 og 2022.

Anlægsperspektiver frem til 2032

I forhold til perspektiverne frem mod 2032 er der sket justeringer i de følgende projekter:

Regionshospital Nordjylland - Der er fra 2026 afsat anlægsmidler til fortsættelse af den udarbejdede perspektivplan fra 2018 for matriklen i Hjørring til ny laboratoriebygning til patologi og klinisk biokemi samt fra 2029 afsat anlægsmidler til faciliteter til at styrke forsknings- og uddannelsesforpligtigheden. Herudover afsættes anlægsmidler til etablering af flere parkeringspladser og etablering af et nyt hovedindgangsområde på matriklen i Hjørring når den nuværende behandlingsbygning er nedrevet. Der er forventningen når den opdaterede perspektivplan er udarbejdet, at der til anlægsbudget 2023 kan ske justeringer af de oplyste temaer til anlægsprojekter samt fastlagte investerings- og tidsforløb.

I forhold til den planlagte renovering og ombygning af *Neurorehabiliteringen* i Brønderslev bemærker forligspartierne, at der på Finansloven for 2021 i hvert af årene 2021 og 2022 er afsat 150 mio. kr. til en energirenoveringspulje, som kommuner og regioner kan søge. Hvis puljen fordeles relativt, kan Region Nordjylland måske forvente at kunne få tilført ca. 5 mio. kr. i hvert af årene, som evt. kan benyttes til renoveringen i Brønderslev.

Sygehusapoteket - Der er fra 2026 afsat anlægsmidler til nybygning af produktionsfaciliteter til cystostatika- og antibiotikaproduktion for at sikre fortsat drift- og forsyningssikkerhed

Proces omkring etape 2 af Psykiatrien i Aalborg Øst som OPP-projekt

Forligspartierne afventer med interesse resultatet af udbudsprocessen vedrørende byggeriet af Psykiatriens etape 2 i Aalborg Øst, hvor den politiske beslutning om valg af endelig OPP-leverandør træffes medio 2022. Forligspartierne ser særligt frem til kvalificering og forslag til udmøntning af de helt nye tiltag i forbindelse med byggeriet, vedrørende et samlet specialiseret spiseforstyrrelsesafsnit for både børn og voksne, samt udmøntning af den fælles vision mellem Aalborg Kommune og Psykiatrien omkring den nye hospitalsskole. Skolen er tænkt som en aktiv del af indlagte børn og unges udredning og behandling og skal gøre det nemmere at træde tilbage til en verden, som ikke handler om sygdom.

Specialektoren

Investeringsoversigten for Specialektoren udgør 23 mio. kr. årligt i 2022 og overslagsår.

Der pågår dialog med kommunerne om behov for etablering af pladser til de to målgrupper; unge med selvskade og borgere med udviklingshæmning med en dom og med udadreagerende adfærd. Der reserveres midler via udviklingspuljen til mulig finansiering af anlægsarbejdet.

Den finansiering, der i givet fald vil være brug for i 2022, vil skulle findes på den udviklingspulje, der er afsat på investeringsoversigten for Specialektoren.

Prioritering på sundhedsområdets drift

Sundhed	Forslag Budget 2022 Mio. kr.	Ændring	Budget 2022 Mio. kr.
Opdrifter 2022	236,30	-38,20	198,10
1.1 ☆ Profilarbejdets videre implementering	10,00	5,35	15,35
1.1.1 Profilarbejdets videre implementering - etableringsudgifter konverteres til anlæg	10,00	5,35	15,35
1.2 På vej mod nyt Aalborg Universitetshospital	-		-
1.3 Behandlingskapacitet og højt specialiserede funktioner, Aalborg UH	21,10	-3,60	17,50
1.3.1 Styrkelse af behandling med våd AMD og grå stær på øjenområdet	6,50		6,50
1.3.2 Behandling af akut bristet aortaaneurisme med EVAR/TEVAR	3,40		3,40
1.3.3 Ablationsbehandling af atrieflimren - etableringsudgifter konverteres til anlæg	6,10	-1,50	4,60
1.3.4 Forebyggelse af blodpropper i hjernen ved aurikellukning i hjertet	1,00		1,00
1.3.5 Konsolidering af børneonkologi	4,10	-1,10	3,00
Samlet reduktion til hele tema 1.3 henset til delårsvirkning		-1,00	-1,00
1.4 Akutområdet	9,10	-5,20	3,90
1.4.2 ☆ Serviceforbedringer på det præhospitale område	5,30	-2,80	2,50
1.4.3 Lægeressourcer til AMK-Vagtcentralen i DPV	1,00	-1,00	-
1.4.4 Forbedre flowet i ATC ved styrkelse af ressourcer til bioanalytikere	2,80	-1,40	1,40
1.5 Nye faglige retningslinjer og nationale krav	7,00	-2,00	5,00
1.5.1 Pulje til nye faglige retningslinjer og nationale krav	5,00		5,00
1.5.2 Ny fødselsplan	2,00	-2,00	-
1.6 Medicin og lægelige artikler	49,00	-20,00	29,00
1.6.1 Vækst i medicinudgifter	42,00	-20,00	22,00
1.6.3 Vækst i implantatforbrug til grøn stær	0,80		0,80
1.6.4 Fortsat udvidelse af kateterbaseret hjerteklapbehandling (TAVI)	2,20		2,20
1.6.5 Øget anvendelse af diabetesteknologi	4,00		4,00
1.7 Personlig Medicin	5,60	-1,00	4,60
1.7.1 Personlig Medicin - anskaffelse konverteres fra leasing til anlæg	5,60	-1,00	4,60
1.8 Uddannelse	16,50	-	16,50
1.8.1 Øget opgaver på uddannelsesområdet	1,00		1,00
1.8.2 Udvikling i den lægelige uddannelsesindsats	2,10		2,10
1.8.3 Opdimensionering i anæstesiologisk sygepleje	1,60		1,60
1.8.4 Regulering af budget på SOSU-uddannelse	11,80		11,80

Sundhed	Forslag Budget 2022 Mio. kr.	Ændring	Budget 2022 Mio. kr.
Opdrifter 2022	236,30	-38,20	198,10
1.9 Det nære, sammenhængende og lige sundhedsvæsen	16,20	-4,10	12,10
1.9.1 ☆ Udadvendte funktioner og nære sundhedstilbud	3,60	-0,50	3,10
1.9.2 Fortsat behandling af børn og unge med overvægt	2,30		2,30
1.9.3 ☆ Plan for det palliative område	3,50	-1,00	2,50
1.9.4 Udvidelse af mobil blodprøvetagning	2,60	-2,60	-
1.9.5 Børnehørerådgivning på Høreklinikken	1,00		1,00
1.9.6 ☆ Initiativer ifm. nedbringelse af ventetider i speciallægepraksis	3,20		3,20
1.10 Psykiatri	1,40	-	1,40
1.10.1 ☆ Udvidelse af aktivitetsmedarbejdere for indlagte patienter	1,40		1,40
1.11 Det digitale sundhedsvæsen	33,60	-20,65	12,95
1.11.1 Drift og investering – Digitalisering og IT	20,80		20,80
1.11.2 Regionens nye patientplatform – mit hospital	1,50		1,50
1.11.3 Forvaltning af parakliniske systemer	2,50		2,50
1.11.4 Informationssikkerhed – sikring af compliance for medicotekniske og forskningsplatforme - konverteres til anlæg	5,80	-5,80	-
1.11.5 Omkodning af web-platform og udbud af web-løsning - konverteres til anlæg	1,50	-1,50	-
1.11.6 Opgradering af SharePoint platforme - konverteres til anlæg	1,50	-1,50	-
Digitaliseringsudgifter konverteres til anlæg (konkretiseres)		-11,85	-11,85
1.12 Tekniske udgiftområder	66,80	-7,00	59,80
1.12.1 Tjenestemandspensioner	9,00		9,00
1.12.2 Regulering af indtægtsbudget vedr. overskud fra AMGROS	6,20	-2,00	4,20
1.12.3 Helårsvirkninger og tekniske justeringer mv.	1,60		1,60
1.12.4 Reservepulje	2,00	-5,00	-3,00
1.12.5 Éngangsfinansiering 2021	48,00		48,00
Yderligere ønsker til udvidelser	-	20,00	20,00
Midler til forbedring af arbejdsmiljø og rekruttering på pressede afdelinger	-	20,00	20,00
	-		-
Finansiering 2022	-198,10		-198,10
Råderum			
Råderum jf. økonomiaftale	-122,00		-122,00
Bloktalskud	-14,00		-14,00
Omstillinger	-21,10		-21,10
1.4.1 Ambulancetjeneste og liggende patienttransport - provenu	-7,00		-7,00
1.6.2 Særlige medicinindsatser	-8,00		-8,00
1.6.6 Bedre indkøb	-6,10		-6,10
			-
1.13 Teknologibidrag	-41,00		-41,00

Prioritering Regional udvikling

Regional udvikling (mio. kr.)	Budget 2022
Udvidelses-/reduktionsforslag	
<i>Tekniske budgetbrikker</i>	
Kollektiv trafik	-7,4
Medfinansiering af EU's socialfond	1,6
Frie DUT-midler	-0,4
<i>Politiske budgetbrikker</i>	
Forhøjelse af klimapuljen	1,5
Forlængelse af pilotprojekt Hovednet Vest	4,6
Nedlægge "covid 19-kulturpulje"	-1,0
Oprette lokal kulturpulje	1,0
Total udvidelser og reduktioner	-0,1
SAMLET BUDGETFORSLAG	-0,1
Yderligere ønsker til udvidelse/reduktion	
Éngangsindtægt vedr. pl-regulering for kollektiv trafik 2021	-2,8
Borgerinddragelse	0,5
Konsolidering ift. passagerfald mod 2023	2,4
Total	0,1
Samlet balance - endeligt budget	0,0

Investeringsoversigter

Investeringsoversigt for Sundhedsområdet 2022 til 2025	Forventes afholdt før 2022	2022	2023	2024	2025	Efterfølgende år	Overslag i alt
Aalborg Universitetshospital							
Reservationspulje Syd og Øst - bl.a. mindre ombygninger			62.000				62.000
Reservationspulje til NAU		22.500	90.267				112.767
Udvidet Serviceby	247.703	36.000					283.703
Infrastrukturomkostninger ved regional finans. projekter	48.795	20.880					69.675
Onkologi, indkøb af 2 acceletator	25.833	1.667					27.500
Dyrestald	10.000	5.000					15.000
Helikopterplatform	10.000	25.000					35.000
Puljebeløb (elevatorer/foranalyse OP Thisted)		2.500					2.500
PET-CT scanner		18.500					18.500
MR-scanner til øget indsats på prostataområdet		13.000					13.000
Opgradering af MR-scanner i Akutmodtagelsen Aalborg UH		4.000					4.000
Ultralydudstyr til øget indsats på prostataområdet		2.000					2.000
Sterilcentral i Farsø		3.500					3.500
Udstyr til ablationsbehandling - Aalborg		1.500					1.500
Anskaffelser og apparatur - Garantiklinik Thisted		1.300					1.300
Apparatur - personlig medicin - Aalborg		5.000					5.000
Næste etape							
Fremrykket udflytning af funktioner fra matrikel Syd til Øst	3.000	10.000	50.000	104.842	153.500	288.658	610.000
Udflytning af Onkologi samt øvigt Syd					3.000	787.000	790.000
I alt Aalborg Universitetshospital		172.347	202.267	104.842	156.500	1.075.658	

Investeringsoversigt for Sundhedsområdet 2022 til 2025	Forventes afholdt før 2022	2022	2023	2024	2025	Efterfølgende år	Overslag i alt
Psykiatrien							
Bygningsændringer, Brønderslev	520	4.755					5.275
Udmøntning af finanslovsmidler 2020 - styrket psykiatri							
Om- og tilbygninger ved Psykiatrien i Brønderslev	19.400	600					20.000
Brønderslev	4.100	5.900					10.000
Psykiatriens Hus	1.500	1.500					3.000
Tilpasninger på Brandevej		3.670	1.130				4.800
Inventar ny psykiatri - etape II			9.000				9.000
I alt Psykiatrien		16.425	10.130				
Regionshospital Nordjylland							
Ny Behandlingsbygning etape 3 - Hjørring	3.711	15.000	22.000	50.289	80.000	105.000	276.000
Fortsættelse af perspektivplan, del 1 Laboratorier - Hjørring						130.000	130.000
Fortsættelse af perspektivplan, del 2 Forskning/udd. samt Parkeringspladser - Hjørring						120.000	120.000
Puljebeløb (sikker drift/bygningsvedligehold)		2.500					2.500
Neurohabilitering, Brønderslev	5.000	25.000					30.000
I alt Regionshospital Nordjylland		42.500	22.000	50.289	80.000	355.000	526.000
Sygehusapoteket							
Cytostatika- og antibiotikaproduktion						120.000	120.000
I alt Sygehusapoteket						120.000	120.000
IT og digitalisering							
NordEPJ	80.611	28.000					108.611
IT-investeringer		15.000	15.000	15.000	15.000		60.000
IT-anskaffelser	25.700	9.300					35.000
Drift med engangskaraktter på IT området		20.650					20.650
I alt IT og digitalisering		72.950	15.000	15.000	15.000		
Fælles puljer							
APV (arbejds miljøforbedringer)		3.500	3.500	3.500	3.500		14.000
Forundersøgelser mm		4.500	4.500	3.500	3.500		16.000
Teknisk indkøring og kvalitetssikring (commissioning)	10.000	10.000	5.000				25.000
Reservepulje til anlægsarbejder		7.398	6.233	81.369			95.000
Pulje til imødegåelse af ekstraordinære prisstigninger		10.000					10.000
Generel reservationspulje		18.440					18.440
Investeringsfond		1.570					1.570
I alt fælles puljer		55.408	19.233	88.369	7.000		
Total Sundhedsområdet		359.630	268.630	258.500	258.500		

Den budgetterede omsætning ved Kvalitetsfondsprojektet Nyt Aalborg Universitetshospital udgør 584,381 mio. kr. i 2022 svarende til forudsætningerne i økonomiaftalen

Investeringsoversigt for Specialektoren 2022 til 2025	Forventes afholdt før 2022	2022	2023	2024	2025	Overslag i alt
Fællespulje		5.000	5.000	5.000	5.000	
Udviklingspulje		15.000	15.000	15.000	15.000	
Anlægsramme		20.000	20.000	20.000	20.000	80.000
Investeringsramme - øvrige driftsmidler		3.000	3.000	3.000	3.000	
I alt anlægs- og investeringsramme		23.000	23.000	23.000	23.000	92.000

Sundhedsområdet

Region Nordjyllands aktiviteter indenfor sundhedsområdet udgør størsteparten af regionens drift. De samlede nettodriftsudgifter udgør i alt ca. 12,8 mia. kr.

Udgifterne til hospitalsområdet udgør ca. 77 pct. af Region Nordjyllands samlede sundhedsudgifter, mens udgifterne til praksis (sygesikring mv.) - inklusiv medicin - udgør ca. 19 pct. De resterende 4 pct. kan henføres til den centrale administration af området inklusiv andele af fællesudgifter samt renter.

Hovedtræk på sundhedsområdets drift i 2022 er:

mio. kr. (udgifter)	Budget 2022
Hospitalsområdet	9.809
Patientforløb - praksis	2.466
Administration mv.	475
Driftsudgifter i alt	12.750

Den følgende bevillingsoversigt er udarbejdet efter de udgiftsbaserede principper, som også ligger til grund for såvel regionens interne styring som statens styring af regionerne.

Bevillingsoversigt

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Endeligt budget
BALANCE SUNDHEDSOMRÅDET	13.711.701.422	131.800.000	13.843.501.422
	-13.847.701.422	4.200.000	-13.843.501.422
DRIFTSUDGIFTER I ALT	12.767.729.746	131.800.000	12.899.529.746
	-153.829.740	4.200.000	-149.629.740
<u>VIRKSOMHEDER</u>			
Aalborg Universitetshospital	5.882.683.963	38.504.859	5.921.188.822
Løn	3.655.898.800	26.604.859	3.682.503.659
Andre udgifter	2.276.429.853	11.900.000	2.288.329.853
Indtægter	-49.644.690		-49.644.690
Regionshospital Nordjylland	1.150.392.658	6.895.000	1.157.287.658
Løn	883.812.333	2.795.000	886.607.333
	-1.113.224		-1.113.224
Andre udgifter	280.256.909	4.100.000	284.356.909
Indtægter	-12.563.360		-12.563.360
Psykiatrien i Region Nordjylland	800.517.348	3.722.424	804.239.772
Løn	705.783.327	3.322.424	709.105.751
	-657.861		-657.861
Andre udgifter	116.598.568	400.000	116.998.568
Indtægter	-21.206.686		-21.206.686
Nyt Aalborg Universitetshospital	9.218.516		9.218.516
Den præhospitale virksomhed	426.307.873	-4.120.000	422.187.873
Løn	179.131.048	-500.000	178.631.048
Andre udgifter	247.176.825	-3.620.000	243.556.825
Sygehusapoteket	49.464.682	-260.000	49.204.682
Løn	89.289.785		89.289.785
Andre udgifter	616.081.419	-260.000	615.821.419
Salgsindtægter	-652.350.821		-652.350.821
Indtægter	-3.555.701		-3.555.701

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Endeligt budget
FÆLLESOMRÅDET			
Sundhedsydelse i Specialesektor	6.827.781	960.000	7.787.781
Løn	6.778.095	1.000.000	7.778.095
Andre udgifter	49.686	-40.000	9.686
Rehabiliteringscenter for Flygtninge	13.716.183	-70.000	13.646.183
Løn	12.059.132		12.059.132
Andre udgifter	1.657.051	-70.000	1.587.051
Udgifter til patienter i eget hjem	186.071.241		186.071.241
Andre udgifter	196.032.860		196.032.860
Indtægter	-9.961.619		-9.961.619
Hospice	47.010.661	300.000	47.310.661
Hospice Vangen	28.942.816	184.744	29.127.560
Hospice Vendsyssel	18.067.845	115.256	18.183.101
Digitalisering og IT (Sundhed)	324.757.355	10.050.000	334.807.355
Løn	108.246.296		108.246.296
Systemdriftudgifter	216.511.059	10.050.000	226.561.059
Behandling af nordjyske patienter i andre regioner	170.732.531		170.732.531
Behandling af patienter fra andre regioner på nordjyske sygehuse	-7.710.248		-7.710.248
Behandling af patienter på privathospitaler mv.	10.826.329		10.826.329

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Endeligt budget
Fællesudgifter	537.043.822	76.379.379	613.423.201
Uddannelsesområdet:			
<i>Praktikvejlederudd.</i>	1.071.223		1.071.223
<i>Anæstesisygeplejerskeudd.</i>	15.418.008	2.000.000	17.418.008
<i>Intensivsygeplejerskeudd.</i>	13.202.932		13.202.932
<i>Ernæringsassistentudd.</i>	3.979.870		3.979.870
<i>Efter- og videreudd. prof.bachelor</i>	1.928.203		1.928.203
<i>Akutuddannelse læger og sygepl.</i>	644.524		644.524
<i>SOSU elever</i>	-5.509.039	11.800.000	6.290.961
<i>Praksislægeuddannelsen</i>	78.411.820		78.411.820
<i>Lægestabe</i>	18.635.479		18.635.479
Tværasektorielt samarbejde			
<i>Sundhedsaftaler</i>	2.463.063		2.463.063
<i>Mobil blodprøvetagning</i>	-605.674		-605.674
<i>Aktiv Patientstøtte</i>	10.709.240		10.709.240
Sundhedstjenesteforskning	1.950.474		1.950.474
Patienterstatn./Styrelsen f. Pt.klager	103.031.994		103.031.994
Kvalitetsdatabase	9.369.911		9.369.911
Sundhedsportal	4.383.798		4.383.798
Fælles regionale sundhedsudgifter	63.266.436	3.727.179	66.993.615
Medicinrådet	4.905.529	650.000	5.555.529
Business Region North Denmark	1.479.970		1.479.970
Glukosemålere	11.899.401	3.000.000	14.899.401
Særlige medicinindsatser	2.380.288		2.380.288
Klimaindsatser på sygehuse	468.702		468.702
Reservation til driftsudgifter vedr. NAU	51.045.400	13.800.000	64.845.400
NAU driftsudgifter - forskydning ml. 2022 og 2023		89.200.000	89.200.000
Landsdækkende initiativer	6.363.294		6.363.294
Resv. aktivitetsstigning og lønreguleringer (DPV)	1.516.200	-1.516.200	0
Synlighed og åbenhed om resultater	425.470		425.470
Screening for tarmkræft	1.893.000		1.893.000
Fællesregional forebyggelsespulje	1.073.333		1.073.333
Understøttelse af ny styring	1.548.077		1.548.077
Midler fra momsoptimering (reservation)	-20.216.000	20.216.000	0
Finansiering via anlæg	-28.302.400	28.302.400	0
ITOP-pulje	4.052.095		4.052.095
Pensioner	88.783.552	4.000.000	92.783.552
Apparaturanskaffelser (leasing)	126.339.548	-103.000.000	23.339.548
Pulje Nationale overenskomstinitiativer	5.846.778		5.846.778
Indtægter færdigbehandlede patienter	-4.759.292		-4.759.292
Indtægter hospice	-13.985.270		-13.985.270
Indtægter genoptræning	-19.217.925		-19.217.925
Indtægter adm. vederlagsfri fysioterapi	-1.090.959		-1.090.959
Indtægter fra Amgros	-7.757.230	4.200.000	-3.557.230

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Endeligt budget
PULJER	60.358.782	8.201.786	68.560.568
Forligspuljer til senere udmøntning:			
<i>Kræftplan IV</i>	1.977.081		1.977.081
<i>Helbredsprofilen</i>	607.814	-607.814	0
<i>Pulje til nye retningslinjer og anbefalinger</i>		5.000.000	5.000.000
<i>Supplerende tiltag i lægevagten/styrket indsats i nærområderne</i>	1.516.200		1.516.200
<i>Styrkelse af det palliative område</i>		2.500.000	2.500.000
<i>Social ulighed i sundhed og forebyggelse</i>	505.400		505.400
<i>Reservepulje (uforudsete udgifter)</i>	13.140.400	-3.140.400	10.000.000
<i>Psykiatriens Hus</i>		1.250.000	1.250.000
<i>Initiativer i forbindelse med nedbringelse af ventetid i speciallægepraksis</i>		3.200.000	3.200.000
Tekniske justeringer - overførsler	26.855.132		26.855.132
Reservation til p/l regulering	11.323.580		11.323.580
Lov- og cirkulæreændringer tidligere år			
<i>DUT 2021</i>	297.175		297.175
Lov- og cirkulæreændringer 2022			
<i>DUT. Andre reguleringer 2022</i>	4.136.000		4.136.000
PRAKSISOMRÅDET	2.472.085.996	-6.263.448	2.465.822.548
Almen lægehjælp	1.106.845.992		1.106.845.992
Speciallægehjælp	320.543.640		320.543.640
Medicin	718.759.000	-6.263.448	712.495.552
Tandlægebehandling	149.898.307		149.898.307
Fysiurgisk behandling	45.217.407		45.217.407
Kiropraktorer	13.080.806		13.080.806
Briller	17.963		17.963
Rejsesygeforsikring	964.340		964.340
Fodterapeuter	14.453.526		14.453.526
Psykologhjælp	42.627.051		42.627.051
Lægeundersøgelser af børn	8.279.041		8.279.041
Vaccinationer	8.423.211		8.423.211
Profylaktiske svangreundersøgelser	6.870.112		6.870.112
Påvirkning af praksissektor og kons.	1.214.469		1.214.469
Ernæringspræparater	20.446.988		20.446.988
Sundhedshuse	6.750.288		6.750.288
Sundhedskort	1.132.179		1.132.179
Blanketter	692.680		692.680
Sundhedshuse udvikling	2.582.225		2.582.225
Specialiseret tandlægetilbud	3.286.770		3.286.770
ADMINISTRATION MV. AF SUNDHEDSOMRÅDET	473.594.531	1.700.000	475.294.531
Central administration på sundhedsområdet	52.022.254	-233.200	51.789.054
Andel af fællesadministration	415.972.277	1.933.200	417.905.477
Renter	5.600.000		5.600.000

	Budgetoplæg	Forligsændringer	Endeligt budget
ANLÆG I ALT	943.971.676		943.971.676
	-12.700.000		-12.700.000
Anlægsudgifter	943.971.676		943.971.676
Anlægsudgifter øvrig anlæg - brutto	359.630.000		359.630.000
Kvalitetsfondsprojekt	584.341.676		584.341.676
Anlægsindtægter	-12.700.000		-12.700.000
Anlægsindtægter	-12.700.000		-12.700.000
FINANSIERINGSMÆSSIGE REGULERINGER	0		0
KVALITETSFONDSPROJEKT	-584.341.676		-584.341.676
Reguleringer i alt	-584.341.676		-584.341.676
Forbrug af hensættelser/frigivelse	-584.341.676		-584.341.676
FINANSIERINGELEMENTER I ALT	-13.096.830.006		-13.096.830.006
Statsligt bloktilskud	-10.900.992.000		-10.900.992.000
Nærhedsfinansiering	-163.000.000		-163.000.000
Kommunal medfinansiering	-2.116.400.000		-2.116.400.000
Kompensationsordning KMF (2012)	-59.000.000		-59.000.000
Kompensationsordning KMF (2017)	182.600.000		182.600.000
Omfordeling effektiviseringsgevinster	-20.532.000		-20.532.000
Finansiering af anlægsaktiviteter Psykiatrien (FL18)	-13.400.000		-13.400.000
Likviditetsfinansiering af renteudgifter m.v.	-6.106.006		-6.106.006
Afdrag på gæld	159.000.000		159.000.000
Refinansiering af afdrag	-83.000.000		-83.000.000
Likviditetsfinansiering af afdrag	-76.000.000		-76.000.000

Rammer for sundhedsvæsenet

De nordjyske hospitaler skal sikre, at alle nordjyske borgere til enhver tid får den pleje og behandling, de har behov for. Pleje og behandling skal ske med patienten i centrum - og naturligvis med fokus på såvel høj kvalitet som effektiv ressourceudnyttelse.

Sundhedsloven og den regionale planlægning

Sundhedsloven er det lovgivningsmæssige udgangspunkt, som fastlægger befolkningens ret til at modtage sundhedsydelser, herunder en række grundlæggende rettigheder i form af:

- Let og lige adgang til sundhedsvæsenet
- Behandling af høj kvalitet
- Sammenhæng mellem ydelserne
- Valgfrihed
- Let adgang til information
- Et gennemsigtigt sundhedsvæsen
- Kort ventetid på behandling

Ifølge sundhedsloven har sundhedsvæsenet til formål at fremme befolkningens sundhed samt at forebygge og behandle sygdom, lidelse og funktionsbegrænsning for den enkelte.

Varetagelsen af det regionale sygehusvæsenes opgaver tager udgangspunkt i såvel nationalt fastsat lovgivning som i faglige retningslinjer og anbefalinger.

Forebyggelse, behandling og opfølgning på sygdom er imidlertid ikke alene en regional opgave, men en opgave der i vid udstrækning sker tværsektorielt i samarbejde med almen praksis, speciallægepraksis og kommuner. Et godt samarbejde mellem alle aktører er en forudsætning for at skabe gode og sammenhængende patientforløb for patienterne. Region Nordjylland har og vil fortsat have stor opmærksomhed på at udvikle og styrke samarbejdet mellem alle aktørerne på sundhedsområdet.

Indenfor de nationalt fastsatte rammer, drives de nordjyske hospitaler i henhold til de rammer, Regionsrådet definerer. Rammerne er beskrevet i en række planer, der sætter kursen for de respektive dele af det nordjyske sygehusvæsen, herunder også det præhospitale beredskab, almen- og speciallægepraksis såvel som de nordjyske hospitaler. Det samlede plankompleks udgør regionens sundhedsplan, der udarbejdes én gang indenfor hver valgperiode, og blev senest godkendt af Regionsrådet i 2017.

Herudover er det løbende plan- og udviklingsarbejde på de nordjyske hospitaler med til at sikre den ønskede udvikling på hospitalerne, herunder specifikt den omlægning, der skal ske mellem matrikler samt fra stationær til ambulans behandling frem imod Nyt Aalborg Universitetshospital står klar. Seneste eksempel på dette er Profilplanen, som Regionsrådet godkendte i foråret 2021. Planen er gældende for perioden 2021-2025 og udstikker retningslinjerne for de faglige profiler for Region Nordjyllands hospitaler, Psykiatrien og Den Præhospitale Virksomhed.

Derudover har Region Nordjylland en sundhedsberedskabsplan. Sundhedsberedskabsplanen bygger på Sundhedsstyrelsens vejledning for sundhedsberedskabsplanlægning. Regionens sundhedsberedskabsplan er godkendt af Sundhedsstyrelsen og beskriver, hvordan regionen kan omstille og udvide sin kapacitet i sundhedsvæsenet, i tilfælde af fx pandemi. Sundhedsberedskabsplanen understøttes af regionale delplaner som bl.a. karantæne- og pandemiplan. Planen opdateres løbende, hvis der sker afgørende ændringer herunder organisatoriske ændringer, som har betydning for opgavevaretagelsen og ansvarsfordelingen. Erfaringer og elementer fra den interne evaluering af Region Nordjyllands

håndtering af COVID-19 pandemien, er desuden indarbejdet i den nye plan. Regionsrådet godkendte i september måned 2021 den nye sundhedsberedskabsplan for Region Nordjylland.

I 2022 vil der desuden blive udarbejdet en Sundhedsplan, som giver et samlede overblik over regionens planlægning på sundhedsområdet.

Målsætninger og styring

Målsætninger omkring hurtig udredning og korte ventetider

I budgettet for 2022 er de politiske målsætninger i forhold til hurtig udredning og behandling fastholdt:

Udredning:

- Patienterne skal udredes inden for 30 dage.
- 75% patienterne skal, ved udgangen af 2022, udredes inden for 30 dage på vores egne hospitaler.

Behandling:

- Ventetiden til operation skal være mindre end 45 dage.

Kræftbehandling:

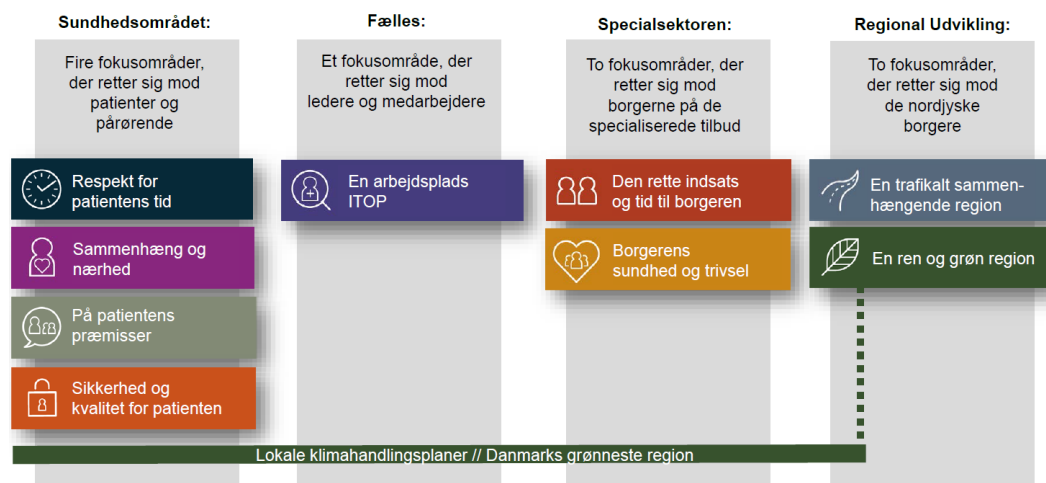
- 90% af kræftpakkeforløbene skal gennemføres inden for de fastsatte forløbstider.

Opfyldelsen af de politiske målsætninger er dog udfordret af såvel COVID-19 som sygeplejerskestrejen, som har vanskeliggjort det vanlige, centrale fokus på målsætningerne i den daglige drift. Konkret kan der på nogle områder konstateres et aktivitetsmæssigt efterslæb.

Strategiske fokusområder

De politiske målsætninger om hurtig udredning og korte ventetider indgår - sammen med øvrige politiske og administrative indsatser og mål - i regionens strategiske fokusområder. Fokusområderne er den administrative oversættelse af, hvad regionen skal bruge kræfterne på i 2022 for at skabe værdi for de nordjyske patienter og borgere.

De strategiske fokusområder er:

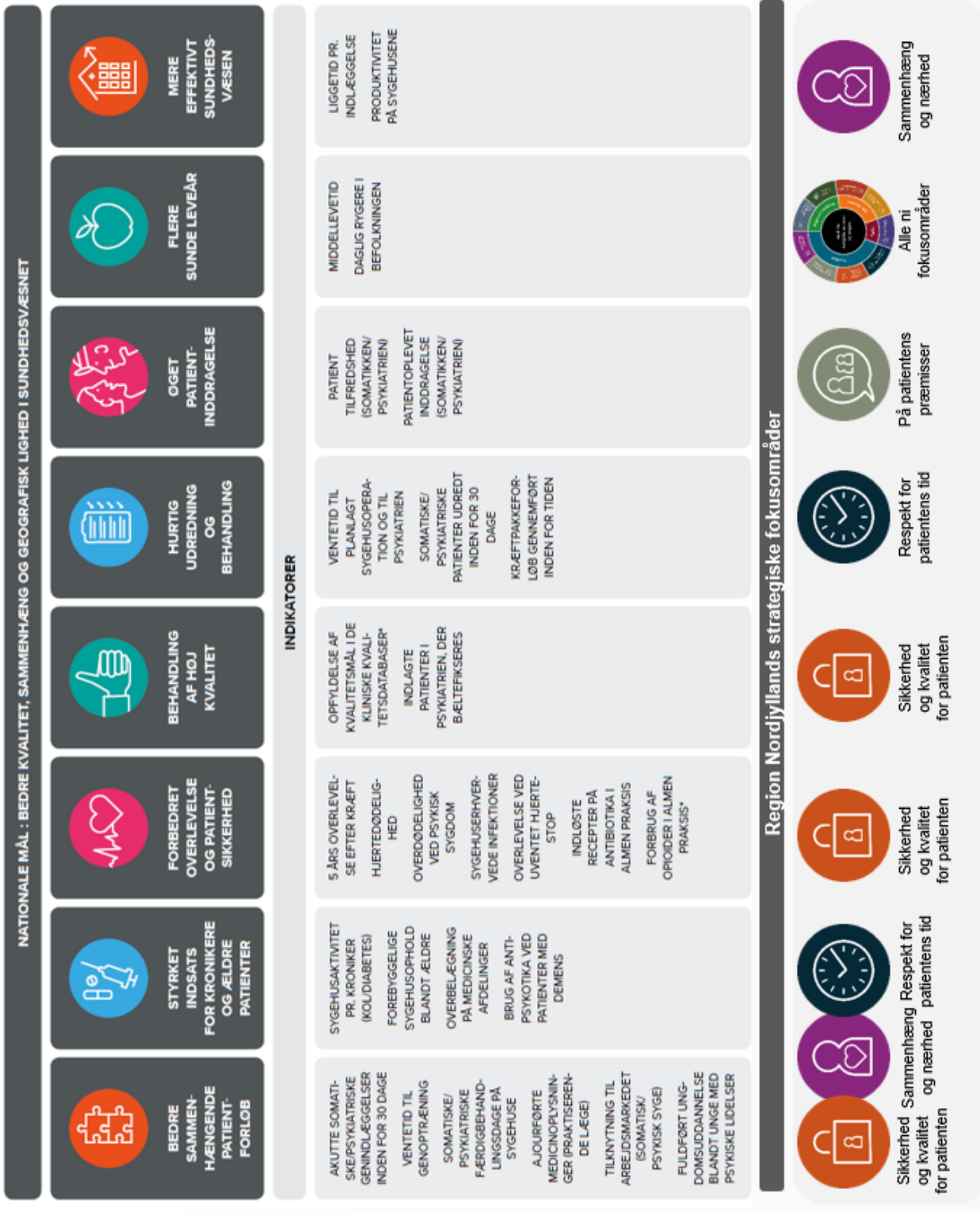
I 2022 er der fire fokusområder for sundhed, der retter sig mod de nordjyske patienter og borgere. Der er ét, der går på tværs og retter sig mod regionen som arbejdsplads og dermed mod ledere og medarbejdere. Der er to for Speciaalsektoren, der retter sig mod borgerne på de specialiserede tilbud. Og der

er to for Regional Udvikling, der retter sig mod de nordjyske borgere i bredere forstand. Målene for klima i sidstnævnte gælder også alle regionens egne virksomheder i form af lokale klimahandlingsplaner – og i bestræbelserne på at være Danmarks grønneste region.

En væsentlig del af fokusområderne – og indholdet i dem – er en fortsættelse fra tidligere år. Det gælder fx hurtig udredning, korte ventetider, høj kvalitet, øget inddragelse af patienter samt et fortsat stort fokus på digitalisering og på at løse flere opgaver tættere på nordjyderne – i samarbejde med kommuner og praksis. Samtidig er der også nye elementer. Det gælder forventeligt et øget fokus på rekruttering og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft på regionens arbejdspladser og i Nordjylland bredt set, sundhedsklynger og nærhospitaller samt 10-årsplan for Psykiatrien.

De nationale mål for sundhed

De otte nationale mål for sundhed blev aftalt mellem Danske Regioner, Sundheds- og Ældreministeriet og KL i 2016 som fælles mål for det samlede sundhedsvæsen. De nationale mål er illustreret nedenfor. Som det ses, er Region Nordjyllands politiske målsætninger hentet direkte fra det nationale mål om "Hurtig udredning og behandling". Alle otte mål indgår i de strategiske fokusområder. Sammenhængen mellem de nationale mål og de strategiske fokusområder fremgår også af illustrationen.

Fra mål til virkelighed - Den nordjyske model

"Den Nordjyske Model" er metoden til, hvordan der skal arbejdes i regionen for at gøre de strategiske fokusområder til virkelighed. Det handler for det første om at oversætte de fælles målsætninger gennem ledelsessystemet, så det er tydeligt, hvor den enkelte arbejdsplads kan gøre en forskel. Dernæst handler det om et forbedringsarbejde på de enkelte arbejdspladser, hvor ledere og medarbejdere i fællesskab afdækker og realiserer potentielle forbedringer. Og endelig handler det om at sprede og dele gode erfaringer, så de kommer andre steder – og ikke mindst patienter og borgere - til gode.

Forskning og universitetssamarbejde

I relation til medicinuddannelsen på Aalborg Universitet har Aalborg Universitetshospital, Regionshospitalet Nordjylland og Aalborg Universitet et tæt samarbejde. Dette samarbejde udbygges i de kommende år i takt med det stigende optag på kandidatuddannelsen. Det brede samarbejde med Aalborg Universitet understøttes desuden via en strategisk samarbejdsaftale og en række andre prioriterede satsninger.

Udarbejdelsen af en ny samlet forskningsstrategi for regionen som samlende ramme for hospitalernes forskningsstrategier skal bidrage til at sikre, at Region Nordjylland fortsat understøtter sine hovedprioriteter forskningsmæssigt. Et stærkt forskningsmiljø betyder, at vi kan tilbyde den - for patienterne - bedste og nyeste behandling, og dermed kortere sygdomsforløb. Det er en opgave, som også Behandlingsrådet under Danske Regioner skal understøtte, dette i form af anbefalinger som regionerne skal implementere.

I de kommende år er et nationalt satsningsområde *personlig medicin*, hvilket fordrer at Region Nordjylland på linje med øvrige regioner, bidrager til denne udvikling såvel behandlingsmæssigt som forskningsmæssigt. Med personlig medicin skræddersyer hospitalerne behandlingen på baggrund af eksempelvis genetisk information fra patienten.

I sidste ende vil sundhedsforskningen dermed kunne bidrage til flere gode leveår og øget vækst i regionen. Det betyder samtidigt, at det bliver et attraktivt sted at bo, arbejde og etablere flere erhvervsvirksomheder. Et stærkt forskningsmiljø giver bedre mulighed for at opretholde og udvikle den

specialiserede behandling tæt på de nordjyske borgere og bidrager desuden til at kunne tiltrække og fastholde højt kvalificerede medarbejdere.

Et nært og sammenhængende sundhedsvæsen – tæt på borgeren

Sundhedsvæsenet står i de kommende år overfor en række store udfordringer. Flere ældre med flere kroniske sygdomme sammenholdt med bedre muligheder for at behandle patienterne med ny dyr teknologi kommer til at skabe et ressourcemæssigt pres på hospitalerne, Udviklingen vil betyde, at det bliver endnu vigtigere at sikre den rette balance i arbejdsdelingen mellem region, kommune og almen praksis.

Et vigtigt fokusområde er derfor den fortsatte udvikling af det nære sundhedsvæsen. Et vigtigt omdrejningspunkt er i denne sammenhæng et fortsat fokus på at udvikle løsninger, så flere patienter behandles tættere på eget hjem.

Region Nordjylland har derfor 2020 udarbejdet en handleplan for "Et nært og sammenhængende sundhedsvæsen – tæt på borgeren", som sætter fokus på en række konkrete initiativer, der skal bringe sundhedstilbuddene tættere på borgeren. Herunder lettere adgang til specialistrådgivning, støtte til patienter med komplekse udfordringer, fx gennem en sygeplejerske der "bygger bro", og en konkret aftale med de Nordjyske kommuner om, at patienter kan udskrives til IV behandling i kommunalt regi.

For at sundhedsvæsenet kan blive ved med at matche udviklingen og også i fremtiden have ressourcer til at sikre behandling af høj kvalitet til alle nordjyder, er det nødvendigt, at vi gør hvad vi kan, for at forebygge at sygdom opstår - og for at borgerne kan mestre livet med en kronisk sygdom, så forværring undgås. På den baggrund er der udarbejdet en handleplan for forebyggelse, der skal bidrage til, at de Nordjyske borgere har de bedste muligheder for at forblive raske så længe som muligt.

Dette kan ske gennem konkrete indsatser på hospitalerne, på arbejdspladserne og gennem de områder Speciaalsektoren og Regional Udvikling har ansvaret for. Men det skal i høj grad også ske gennem et tæt samarbejde med sundhedsvæsenets øvrige aktører.

I den nye nordjyske sundhedsaftale – "Sammen om Sundhed" er den organisatoriske ramme for samarbejdet med kommuner og almen praksis lagt. Der er etableret fire administrative klyngestyregrupper og fire politiske klynger med deltagelse af kommuner, almen praksis og hospitaler. Klyngerne er geografisk opdelt i Nord, Syd, Vest og Midt. Det er i disse klynger, at udgangspunktet for arbejdet omkring det nære sundhedsvæsen skal udvikles. Retningen er sat gennem sundhedsaftalens politiske pejlemærker – så retningen er fælles – løsningerne er lokale og de tager udgangspunkt i lokale udfordringer.

Flere andre initiativer har også fokus på udviklingen af det nære sundhedsvæsen. Der er således vedtaget en regional strategi for lægedækning, hvormed der er fokus på initiativer, der skal medvirke til at sikre lægedækningen i Region Nordjylland.

Et andet centralt element er det tætte og gode samarbejde, som hospitalerne har med de nordjyske kommuner og som hver dag udvikles med henblik på at levere velkoordinerede patientforløb tæt på borgeren.

Sundhedshuse

Sundhedshuse giver mulighed for at sikre forebyggelse, behandling og rehabilitering tæt på borgeren. Med eksisterende og evt. udvidede eller nye sundhedshuse gives således fysiske rammer for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Regionsrådet vedtog i februar 2020 nye principper for drift og udvikling af sundhedshuse i Region Nordjylland, der skal give en rammesætning for udviklingen på området fremadrettet. Principperne skal således spille ind i Praksisplanen med henblik på at understøtte rekruttering til almen praksis særligt i de lægedækningstruede områder. Principperne skal ligeledes give en retning for samarbejdsflader med kommuner, almen praksis og andre aktører omkring sundhedshuse.

I Finansloven 2017 er der afsat 800 mio. kr. til en pulje til læge- og sundhedshuse, hvoraf Sundheds- og Ældreministeriet primo 2018 og igen primo 2019 har opslået ansøgningsrunder, begge af 200 mio. kr. Der er således fortsat 400 mio. kr. i den oprindelige pulje. Der har ikke været en ansøgningsrunde for 2020, og det vides ikke om, hvornår eller hvordan opslaget kommer. Region Nordjylland og de nordjyske kommuner har modtaget en række bevillinger fra puljen både i 2018 og 2019, hvor der hver gang har fulgt et krav om en vis egenfinansiering af projekterne, og dette forventes også at være et kriterium ved eventuelle fremtidige puljeopslag.

Nyt universitetshospital i Aalborg Øst

Region Nordjylland modtog i 2012 tilsagn om 4,1 mia.kr. (p/I09) fra Kvalitetsfonden til byggeri af et nyt universitetshospital i Aalborg Øst på 170.000 kvm inklusiv en Serviceby med diverse funktioner som blandt andet køkken, sterilcentral, centraldepot mv. I tilknytning til Servicebyen opføres der i området nord for Servicebyen tekniske anlæg såsom nødstrøm, kølecentral og spildevandsafledning. Byggeriet af universitetshospitalet blev påbegyndt i 2013, og det forventes, at bygningsentrepriserne bliver afleveret i juni 2022. Herefter vil der være et par måneder til udbedring af eventuelle fejl og mangler, inden størstedelen af bygningernes udstyr og apparatur monteres og afprøves fra august 2022 til juli 2023. I første halvår 2023 vil der være klinisk afprøvning og undervisning af personalet, inden universitetshospitalet forventes ibrugtaget i løbet af andet halvår 2023.

Syd for hospitalsbyggeriet opfører Region Nordjylland et nyt psykiatribyggeri i to etaper. Første etape omfatter 11.000 kvm og skal huse de intensive og retspsykiatriske afsnit, psykiatrisk skadestuefunktion, terapifunktioner mv. Byggeriet er påbegyndt i 2018 og er i sin afsluttende fase. Anden etape omfatter fremrykning af de øvrige funktioner på Mølleparkvej, er på 15.000 kvm og opføres som et OPP (offentligt-privat) projekt. Der er i august 2021 udpeget fire konsortier, som efter en forhandlingsrunde afgiver endeligt projektforslag i marts 2022. Byggeriet forventes afsluttet i 2025.

Novo Nordisk fonden har doneret 320 mio. kr. til at opføre et Steno Diabetes Center i tæt tilknytning til det nye universitetshospital. Byggeriet opføres i tre etager og er på 8.000 kvm. Det vil blandt andet rumme behandlings- og konsultationsrum, undervisningsarealer, trænings- og forskningsfaciliteter m.v. Byggeriet er påbegyndt 2. kvartal 2021 og forventes afsluttet ultimo 2022.

Vejdirektoratet påbegyndte i 2019 et byggeri på 23.500 kvm til det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Aalborg Universitet, og der er afholdt rejsegilde i maj 2021. Byggeriet forventes at stå færdigt i løbet af efteråret 2022.

Udover ovennævnte projekter er følgende på vej. Der vil blandt andet blive etableret et parkeringshus som et OPP projekt. Parkeringshuset får 600 pladser og vil ligge øst for det nye hospital - tæt på ambulatorier og Steno Diabetes Center Nordjylland. I december 2021 udpeges en entreprenør, hvorefter projektet igangsættes primo 2022 med forventet aflevering i 2023. I forbindelse med budget 2019 er der i årene 2019-2025 prioriteret anlægsmidler på omkring 500 mio. kr. til fremrykket udflytning af en række somatiske ambulante funktioner fra sydatriklen til østatriklen.

Budgetbemærkninger

Aalborg Universitetshospital

Aalborg Universitetshospital varetager samtlige lægelige specialer.

Hospitalet udbyder et bredt spektrum af ydelser på hovedfunktions-, regionsfunktions- og højt specialiseret niveau. Varetagelsen af samtlige funktioner sker i overensstemmelse med anvisningerne i specialevejledningerne for de respektive specialer. Inden for flere regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner varetager Aalborg Universitetshospital aktiviteten for hele Region Nordjylland og får desuden henvist patienter fra andre regioner. På hovedfunktionsniveau udgør optageområdet som udgangspunkt regionens seks vestlige og sydlige kommuner (incl. Aalborg).

Aalborg Universitetshospital har kontinuerligt fokus på at udbygge forskning og kvalitet inden for såvel basis som højt specialiserede funktioner og varetager uddannelse og videreuddannelse.

Normerede senge	1. januar 2021	Ændringer	1. januar 2022
7 døgns-senge	708	-9 +17	716
6 døgns-senge	6		6
5 døgns-senge	17		17
4 døgns-senge	5		5
3 døgns-senge	6		6
Aalborg UH excl. vugger	742	+8	750
Vugger	28		28
Total Aalborg UH	770	+8	778

Sengejusteringerne på Aalborg Universitetshospital med en nettotilgang på +8 vedrører primært nyt Intermediært Sengeafsnit samt ekstra senge i det medicinske område i Thisted og i Hjerte-Lungekirurgisk Afdeling i Aalborg.

Fysiske rammer

Aalborg Universitetshospital består af afsnit syd og nord i Aalborg, Farsø, Hobro og pr. 1. maj 2018 er hospitalet i Thisted også blevet en del af Aalborg Universitetshospital. Derudover er dialysefunktionen i Hjørring samt hele det ortopædkirurgiske speciale i Region Nordjylland en del af Aalborg Universitetshospital. Specialet er placeret syd-matriklen samt på matriklerne i Hjørring, Farsø, Frederikshavn og Thisted.

Planlægningsarbejdet vedrørende etablering af et nyt Aalborg Universitetshospital er et markant fokusområde. Afsættet bliver – i et samarbejde mellem klinikere, brugere og administration – at sikre, at hospitalsbyggeriet bæres frem i forhold til de faglige udviklingstendenser.

Hospitalsvæsenet er konstant under udvikling og forandring. Kravene til eksempelvis teknologi, behandling, forskning og uddannelse ændres kontinuerligt. Derfor vil der frem til et nyt Aalborg Universitetshospital stå færdigt, være behov for at sikre en ud- og ombygning på flere områder på de eksisterende hospitalsmatrikler.

Økonomi og aktivitet

Aalborg Universitetshospital:

- Løn for 2022 udgør	3.682,5 mio.kr.
- Andre udgifter for 2022 udgør	2.288,3 mio.kr.
- Indtægter for 2022 udgør	-49,6 mio.kr.

Samlet udgiftsbudget (netto) for 2022 udgør   *5.921,2 mio. kr.*

Aalborg Universitetshospitals omsatte aktivitet for 2020 udgjorde:

Aalborg Universitetshospital	Aktivitet
Sygehusophold, indlæggelser	56.234
Sygehusophold, besøg (ambulante besøg)	766.785
Virtuelle besøg	180.374
Operationer	106.395

Regionshospitalet Nordjylland

Regionshospitalet Nordjylland har status som et regionshospitalet med fælles akutmodtagelse på matriklen i Hjørring. Der tilbydes behandling og diagnosticering indenfor 15 lægelige specialer. Endvidere huses en del af den ortopædkirurgiske funktion under Klinik Hoved-Orto, Aalborg Universitetshospitalet på Regionshospitalet Nordjylland.

Hospitalet betjener den nordlige del af regionen med specialiseret sygehusbehandling af høj faglig kvalitet, ligesom hospitalet har lokalsygehusfunktion for borgere fra fem af de nordjyske kommuner svarende til et optageområde på ca. 180.000 indbyggere.

Herudover har hospitalet regionsdækkende opgaver i forhold til specifikke behandlinger, hvor hospitalet modtager patienter fra hele Region Nordjylland. Dette gør sig gældende inden for neurorehabilitering, vandladningsforstyrrelser og venekirurgi.

Der er på Regionshospitalet Nordjylland stor fokus på uddannelsesopgaven, og der modtages såvel stud. scient. med. som stud. med. fra Aalborg Universitet. Endvidere er Center for Klinisk Forskning etableret i et samarbejde mellem hospitalet og Aalborg Universitet. Endelig råder hospitalet over et trænings- og simulationslaboratorium "VenSim", hvor der sikres uddannelse og vedligeholdelse af de uddannelser medarbejdere har brug for. Dette for at sikre, at der kan gives patienterne den bedste behandling og sikre patientsikkerheden 24/7/365.

Normerede senge	1. januar 2021	Ændringer	1. januar 2022
7 døgns-senge	222	-2	220
Regionshospitalet Nordjylland excl. vugger	222		220
Vugger	6		6
Total Regionshospitalet Nordjylland	228	-2	226

Sengemassen på Regionshospitalet Nordjylland vurderes løbende i dialog med afdelingerne.

Fysiske rammer

Regionshospitalet Nordjylland er geografisk og fysisk spredt med et akuthospitalet i Hjørring, et lokalhospitalet med elektive-/dagkirurgiske funktioner i Frederikshavn, et genoptræningshospitalet i Brønderslev og et Gigt- og Rygcenter i Skagen.

Matriklen i Hjørring vil også i de kommende år bære præg af byggeri og renoveringer af forskellige funktioner afledt af politiske besluttede handle- og perspektivplaner.

Økonomi og aktivitet

Regionshospitalet Nordjylland:

- Løn for 2022 udgør	885,5 mio.kr.
- Andre udgifter for 2022 udgør	284,4 mio.kr.
- Indtægter for 2022 udgør	-12,6 mio.kr.

Samlet udgiftsbudget (netto) for 2022 udgør 1.157,3 mio. kr.

Regionshospitalet Nordjyllands omsatte aktivitet for 2020 udgjorde:

Regionshospital Nordjylland	Aktivitet
Sygehusophold, indlæggelser	17.097
Sygehusophold, besøg (ambulante besøg)	191.714
Virtuelle besøg	46.003
Operationer	11.760

Psykiatrien

Psykiatriens funktion er indenfor de lægelige specialer psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri. Psykiatrien varetager behandling på hovedfunktionsniveau og regionsfunktionsniveau for alle sygdomsområder indenfor specialerne. Psykiatriens optageområde er hele Region Nordjylland. Psykiatrien i Aalborg er en del af det universitære samarbejde på sundhedsområdet mellem Region Nordjylland og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Aalborg Universitet, og benævnes i den forbindelse "Psykiatrien, Aalborg Universitetshospital".

Psykiatrien, Region Nordjylland er organiseret i to klinikker:

- *Klinik Psykiatri Syd* (børne- og ungdomspsykiatri, almen voksenpsykiatri (herunder psykiatrisk skadestue) samt retspsykiatri - geografisk placeret i Aalborg og Aalborg Øst)
- *Klinik Psykiatri Nord* (almen voksenpsykiatri, ældrepsykiatri samt de særlige pladser - geografisk placeret på Brønderslev Psykiatriske Sygehus og med sengeafsnit i Frederikshavn og Thisted).

Psykiatrien har endvidere forskningsafdelinger i børne- og ungdomspsykiatri og voksenpsykiatri, et Center for pårørende og forskellige administrative funktioner.

Psykiatrien, Region Nordjylland ventes pr. 1. januar 2022 at have 270 normerede sengepladser. Dette er inklusiv 16 særlige sengepladser i psykiatrien, som er etableret i 2018. Hertil kommer en betydelig kapacitet til ambulans behandling. Antallet af sengepladser er øget med 4 sengepladser i forhold til 1. januar 2021. De nye sengepladser er en udvidelse på 2 sengepladser på to afsnit i Brønderslev i efteråret 2021. Udvidelsen er sket på baggrund i tildelte midler i forbindelse med Finanslov 2020 til en styrket psykiatri.

Normerede senge	1. januar 2021	Ændringer	1. januar 2022
7 døgns-senge	250	+4	254
5 døgns-senge	0		0
Særlige pladser 1)	16		16
Total Psykiatrien	266	+4	270

¹⁾ En aftale vedr. de særlige pladser i psykiatrien betyder, at op til 4 af de 16 særlige pladser i Region Nordjylland kan "ommærkes" til ordinære senge, såfremt der er ledig kapacitet i de særlige pladser. Fra 1. september 2020 har 4 af de særlige pladser været anvendt som ordinære psykiatriske senge og det forventes fortsat at være gældende pr. 1. januar 2022.

Fysiske rammer

Psykiatrien har sengeafsnit på fem matrikler samt ambulans behandling på ti matrikler. Psykiatrien har én Psykiatrisk skadestue/modtagelse i Aalborg.

Psykiatriens fysiske rammer omfatter:

- Psykiatrien, Aalborg Universitetshospital, Mølleparkvej (101 sengepladser med 81 enestuer)
- Psykiatrien, Aalborg Universitetshospital, Brandevej (36 sengepladser, alle enestuer)
- Brønderslev Psykiatriske Sygehus (85 sengepladser, alle enestuer + 16 særlige pladser, alle enestuer)
- Sengeafsnit i Frederikshavn (16 sengepladser, alle enestuer)
- Sengeafsnit i Thisted (16 sengepladser, alle enestuer)
- Endvidere råder psykiatrien over lokaler til ambulans behandling i Brønderslev, Aalborg, Aalborg Øst, Brovst, Hjørring, Frederikshavn, Hobro, Thisted, Nykøbing Mors og Aars.

Økonomi og aktivitet

Psykiatrien:

- Løn for 2022 udgør	708,5 mio.kr.
- Andre udgifter for 2022 udgør	117,0 mio.kr.
- Indtægter for 2022 udgør	-21,2 mio.kr.

Samlet udgiftsbudget (netto) for 2022 udgør 804,2 mio. kr.

Psykiatriens omsatte aktivitet for 2020 udgjorde:

Psykiatrien	Aktivitet
Sygehusophold, indlæggelser	3.005
Sygehusophold, besøg (ambulante besøg)	69.742
Virtuelle besøg	52.401
Udekontakter (hjemmebesøg)	14.812

Nyt Aalborg Universitetshospital

Til drift og ibrugtagning af Nyt Aalborg Universitetshospital er der i budgettet for 2022 afsat 74,0 mio. kr. Heraf er 64,8 mio. kr. indtil videre reserveret under Sundhedsrådets fællesudgifter.

Den Præhospitale Virksomhed

Den Præhospitale Virksomhed har ansvaret for regionens præhospitale beredskab, hvorunder AMK-Vagtcentralen ligeledes er en del af. Den Præhospitale Virksomhed har ansvaret for drift og udvikling indenfor præhospital behandling, alarmering og disponering, planlægning af sundhedsberedskab og præhospitale uddannelser.

Det er ligeledes Den Præhospitale Virksomhed, der varetager Fælles Visitation i Region Nordjylland. Den Præhospitale Virksomhed driver regionens øvrige præhospitale enheder, der består af 3 akutlægebiler, 6 paramedicinerbiler og 1 akutbil.

Fra 1. april 2022 vil Den Præhospitale Virksomhed ligeledes drifte halvdelen af ambulancetjenesten og den liggende patienttransport i Region Nordjylland. Udgifterne til den siddende transport (vognmænd og anden befordringsgodtgørelse) afholdes af hospitaler og institutioner og indgår i deres budgetter.

Budget 2022 for Den Præhospitale Virksomhed udgør samlet set 422,2 mio. kr., fordelt på 178,6 mio. kr. på løn og 243,6 mio. kr. på andre udgifter.

Sygehusapoteket

Sygehusapoteket forsyner de somatiske hospitaler og Psykiatrien i regionen med lægemidler, data og farmaceutiske serviceydelser. Sygehusapoteket drives ud fra Region Nordjyllands ønske om at sikre en rationel lægemiddelforsyning til leveranceområdet, og under hensyntagen til, at Region Nordjylland er interessant i AMGROS I/S.

Sygehusapotekets ydelser omfatter primært:

- Indkøb og pakning af lægemidler til de enkelte hospitals/sygehus afsnit og udvalgte grupper af hjemmepatienter.
- Lægemiddelinformation, som rummer rådgivning og information om lægemidler og brugen af dem.
- Klinisk farmaci, hvor Sygehusapotekets personale sikrer indkøb og hjælp til styring af relevant medicinbeholdning på samt relevant lægemiddelinformation til det enkelte sygehusafsnit. Derudover bidrager klinisk farmaci til øget kvalitet og patientsikkerhed via klinisk farmaceutiske serviceydelser samt udfører lovpligtige medicinskabseftersyn.
- Serviceproduktion, der varetager produktion af koblede- og færdigblandede antibiotika samt produktion i mindre skala til den enkelte patient, herunder understøtter IV-hjemmebehandling.
- Cytostatikaproduktion, hvor cytostatikakure færdigtilberedes til den enkelte patient og pakning af akutbakker til fx hjertestop.

Sygehusapoteket understøtter sikre og effektive medicineringsforløb for nordjyske patienter.

Sygehusapoteket arbejder i ydelserne med at fremme økonomiske fordelagtige lægemidler til gavn for de nordjyske patienter.

Fysiske rammer

Sygehusapotekets aktiviteter foregår hovedsageligt på Porsvej 1 i Aalborg. Herudover har Sygehusapoteket mindre produktionslokaler i Medicinerhuset, kontorfunktion i Urban, samt klinisk personale decentralt på regionens sygehusematrikler.

Økonomi og aktivitet

Sygehusapoteket:

- Løn for 2022 udgør	89,3 mio.kr.
- Andre udgifter for 2022 udgør	615,8 mio.kr.
- Salgsindtægter for 2022 udgør	-652,4 mio.kr.
- Indtægter for 2022 udgør	-3,6 mio.kr.

Samlet udgiftsbudget (netto) for 2022 udgør 49,2 mio. kr.

Fællesområdet

Sundhedsydelse i specialsektor

Nedenstående tilbud i Specialsektoren leverer ydelser, der reelt vedrører regionens sundhedsområde. Der er indgået aftale med sundhedsområdet om omfang og finansiering af ydelserne:

- Center for Døvblindhed og Høretab
- Institut for Syn og Hørelse

Budgettet for 2022 udgør 7,8 mio. kr.

Rehabiliteringscenter for flygtninge

Rehabiliteringscenter for flygtninge yder tværfagligt tilrettelagt behandling til traumatiserede flygtninge, som har symptomer på PTSD (Posttraumatisk belastningsreaktion) som følge af i andet land at have været udsat for krig, organiseret vold eller tortur, etnisk udrensning, ophold i fængsel eller fangelejre o.l.

Centret leverer ydelser i henhold til Sundhedsloven.

Budgettet for 2022 udgør 13,6 mio. kr.

Patienter i eget hjem

Udgifterne til patienter i eget hjem administreres dels af sygehusene dels af forvaltningen, men indgår ikke i sygehusenes budgetrammer. Budgettet for 2022 udgør 186,1 mio. kr. og vedrører hovedsageligt:

Ilt til patienter

Udgifterne består af leverance af ilt, stationært ilt-anlæg og bærbare ilt-flasker samt elforbrug til iltapparater, der står i patientens eget hjem.

Respiratorpatienter

Her afholdes udgifter til aflønning af faste døgnvagter i patientens hjem, samt anskaffelse af respiratorisk udstyr og andet nødvendig materiale til respiratorbehandling. Regionen refunderer kommunen den del af udgiften, som vedrører selve sygehusbehandlingen. Udgifterne til pleje- og bistandsmæssige opgaver afholdes af kommunerne i henhold til serviceloven. Der aftales et fordelingsforhold mellem Region Nordjylland og kommunen i hvert enkelt tilfælde.

Høreapparater

Fra og med 1. januar 2013 overtog regionerne myndigheds- og finansieringsansvaret for udlevering af høreapparater. Udgifterne afholdes under "patienter i eget hjem" og omfatter udgifter til behandling og udlevering i privat regi, samt udgifterne til udlevering i offentlig regi.

Øvrige

Endeligt afholdes der udgifter til Cochlear Implantater, batterier til disse samt parenteral ernæring.

Hospice

Region Nordjylland yder driftstilskud til den selvejende institution KamillianerGaardens Hospice samt til Hospice Vendsyssel.

KamillianerGaardens Hospice er i 2019 blevet udvidet til i alt 15 pladser. Dette er sket som led i etablering af et helt nyt hospice i Aalborg (som erstatning for det nuværende). Etableringen er sket som et offentlig-privat partnerskab.

På Hospice Vendsyssel findes 9 pladser.

Budgettet for 2022 vedrørende driftstilskud til de to hospice-enheder udgør 47,3 mio. kr.

Digitalisering og IT (Sundhed)

Se beskrivelse af IT-området under "Administrationen".

Budgettet for 2022 udgør 334,5 mio. kr.

Behandling af nordjyske patienter i andre regioner

En del borgere fra Region Nordjylland, der har behov for sygehusbehandling, bliver behandlet på sygehuse i andre regioner. Patienterne behandles jf. Sundhedsstyrelsens specialeplan på ét af tre forskellige specialiseringsniveauer; hovedfunktionsniveau, regionsfunktionsniveau eller højt specialiseret niveau.

Patienter med behov for højt specialiseret behandling håndteres hovedsageligt på universitetshospitalerne i Aarhus og Odense, samt Rigshospitalet og Hvidovre hospital. Nordjyske patienter behandles oftest uden for regionen, fordi den specifikke behandling ikke indgår i de specialer, der må varetages på Aalborg Universitetshospital.

Patienter på andet behandlingsniveau end højt specialiseret, behandles i andre regioner under ordningen for frit sygehusvalg. Ordningen betyder, at patienter frit kan vælge, hvilket sygehus i landet de vil have behandling på. Patienterne henvises enten direkte fra den praktiserende læge til et sygehus uden for regionen, eller de viderehenvises fra et sygehus i Region Nordjylland til behandling uden for regionen.

Region Nordjylland har et decentralt budgetansvar på samhandelsområdet. Det vil sige, at hospitalerne afregnes, når patienter behandles uden for regionen eller i privat regi. Størstedelen af afregningen vedrørende behandlingen af nordjyske patienter i andre regioner ligger derfor på hospitalerne.

Den resterende del af budgettet anvendes til udgifter, som ikke kan fordeles ud til sygehusene på en meningsfuld måde. Dette dækker blandt andet behandling i udlandet og kørsel. Derudover afholder området også udgifter i forbindelse med reguleringer vedrørende tidligere år samt udgiften til blødermedicin og medicin der udleveres til nordjyske patienter som del af behandlingen i andre regioner.

Budget 2022 for udgifterne under fællesområdet udgør 170,7 mio. kr.

Behandling af patienter fra andre regioner på nordjyske sygehuse

Borgere fra andre regioner har mulighed for at blive behandlet på Region Nordjyllands sygehuse. Enten under ordningen om frit sygehusvalg – eller begrundet i et behov for en specifik behandling på højt specialiseret niveau. Enkelte afdelinger kan dog afvise at behandle frit valgs-patienter fra andre regioner.

Aalborg Universitetshospital har i kraft af sin status som universitetshospital en lang række højt specialiserede afdelinger. Det betyder, at patienter fra hele landet (dog særligt Region Midtjylland), der har behov for højt specialiserede behandling, henvises til Aalborg Universitetshospital. Enten fordi behandlingen ikke findes i patientens egen region, at ventetiden er kortere i Region Nordjylland, eller fordi patienten ønsker at modtage behandlingen i Aalborg.

Indtægterne fra behandlingen af patienter fra andre regioner tilfalder det enkelte hospital. Den resterende del af budgettet vedrører indtægter fra udlændinge, herunder opkrævning for akut-behandling. Disse indtægter bliver ikke fordelt til sygehusene, da det ikke er muligt på en fornuftig måde at opdele indtægterne på de enkelte sygehuse. Området dækker ligeledes af for konsekvenserne af reguleringer vedrørende tidligere år.

Budget 2022 for indtægterne under fællesområdet udgør -7,7 mio. kr.

Behandling af patienter på privathospitaler mv.

Patienter som skal vente mere end 30 dage på udredning, behandling eller diagnostik undersøgelse, vil ofte have ret til udvidet frit sygehusvalg. Det udvidede frie sygehusvalg betyder bl.a., at patienterne har mulighed for at søge udredning og behandling i privat regi.

Region Nordjylland har derfor aftaler med en række privathospitaler. Enten som udbudsaftaler, hvor regionen tilkøber en kapacitet i privat regi, eller som aftalesygehuse, som patienterne kan benytte, når regionens egne hospitaler ikke kan leve op til retten til hurtig udredning og/eller behandling. Udgifterne til behandling af nordjyske patienter på privathospitaler ligger på de enkelte hospitaler.

Det resterende budget anvendes til betaling af hospitalsbehandling foretaget på aftaler hos praktiserende speciallæger samt kørselsudgifter i forbindelse med behandling på privathospitaler der har indgået udbudsaftale.

Budget 2022 for udgifterne under fællesområdet udgør 10,8 mio. kr.

Fællesudgifter

På sundhedsområdet er afsat midler i budgettet til afholdelse af en række udgiftselementer, som er fælles for sundhedsområdet. Der er typisk tale om udgifter, der ikke entydigt kan - eller bør - henføres til den enkelte driftsenhed. Eksempler herpå er udbetalinger af tjenestemandspension, løn til sygeplejersker i specialuddannelse, udgifter til patienterstatning og Styrelsen for Patientsikkerhed, udgifter til Regionens deltagelse i nationale strategier, udgifter til patienttilfredshedsundersøgelser mv. Budgetansvaret og -opfølgningen for disse områder påhviler administrationen.

Budget 2022 udgør 613,4 mio. kr.

Puljer

I budget 2022 er afsat 68,6 mio. kr. i række centrale puljer. Udmøntningen af disse puljer afventer nærmere sagsbehandling og heraf følgende sagsfremstilling i forhold til Regionsrådet.

De følgende to skemaer viser, hvordan de enkelte indsatser og omstillinger fra budgetforliget for 2022 er indarbejdet i det endelige budget.

Nr.	Indsats	Udmøntning, første runde	Forligspulje	Udmøntes til
NY	Midler til forbedring af arbejdsmiljø og rekruttering på pressede afdelinger	20,0		Hospitaler
1.1.3	Garantiklinik i Thisted	2,20		Aalborg Universitetshospital
1.1.4	Styrkelse af den kardiologiske funktion i Thisted	2,40		Aalborg Universitetshospital
1.1.6	Udvidelse af diagnostisk center i Farsø	1,20		Aalborg Universitetshospital
1.1.7	Behandling med biologisk medicin	0,50		Regionshospital Nordjylland
1.1.9	Udvidelse af endometriose-funktionen	1,50		Regionshospital Nordjylland
1.1.10	Centerfunktion, børn og unge med funktionelle lidelser	1,40		Regionshospital Nordjylland
1.1.11	Afledte effekter af tilgængelighedsanalyse på det børne- og ungdomspsykiatriske område	3,00		Psykiatrien
1.1.12	Psykiatriens Hus		1,25	
1.1.14	Videreudvikling af Regional Fælles Visitation	1,00		Den Præhospitale Virksomhed
1.1.15	Styrkelse af Region Nordjyllands sundhedsvidenskabelige Forskningsfond	1,00		Aalborg Universitetshospital
1.3.1	Styrkelse af behandling med våd AMD og grå stær på øjenområdet	6,50		Aalborg Universitetshospital
1.3.2	Behandling af bristet aortaneurisme med EVAR/TEVAR	3,40		Aalborg Universitetshospital
1.3.3	Øget behov for ablationsbehandling af atrieflimren	4,60		Aalborg Universitetshospital
1.3.4	Forebyggelse af blodpropper i hjernen ved auri-kellukning i hjertet	1,00		Aalborg Universitetshospital
1.3.5	Konsolidering af børneonkologien	3,00		Aalborg Universitetshospital
NY	Delårsvirkning minus 1 mio. kr.	-1,00		Aalborg Universitetshospital
1.4.2	Øget akutberedskab i responsmæssige udsatte områder i Region Nordjylland	2,50		Den Præhospitale Virksomhed
1.4.4	Forbedre flowet i Akut og Traumecenter ved styrkelse af ressourcer til bioanalytikere	1,40		Aalborg Universitetshospital
1.5.1	Pulje til nye faglige retningslinjer og nationale krav	5,00		Aalborg Universitetshospital og Sundhed Fælles
1.6.1	Vækst i medicinudgifter	22,0		Hospitaler og Sundhed Fælles
1.6.3	Vækst i implantatforbrug til grøn stær	0,80		Aalborg Universitetshospital
1.6.4	Fortsat udvidelse af kateterbaseret hjerteklapbehandling	2,20		Aalborg Universitetshospital
1.6.5	Øget anvendelse af diabetesteknologi	4,00		Somatiske hospitaler og Sundhed Fælles
1.7.1	Personlig medicin	4,60		Aalborg Universitetshospital
1.8.1	Udvikling i den lægelige videreuddannelse	2,06		Hospitaler
1.8.2	Opdimensionering af specialuddannelsen i anæstesiologisk sygepleje	1,60		Sundhed Fælles
1.8.3	Øget opgaver på uddannelsesområdet	1,00		Sundhed Fælles, Administrationen

Nr.	Indsats	Udmøntning, første runde	Forligspulje	Udmøntes til
1.8.4	Regulering af budget til SOSU-assistentuddannelsen	11,80		Sundhed Fælles
1.9.1	Udadvendte funktioner og nære sundhedstilbud	3,10		Somatiske hospitaler
1.9.2	Fortsat behandling af børn og unge med overvægt	2,30		Somatiske hospitaler
1.9.3	Plan for det palliative område		2,50	
1.9.5	Børnehørerådgivning på Høreklinikken	1,00		Sundhedsydelse i Specialsektoren
1.9.6	Initiativer i forbindelse med nedbringelse af ventetid i speciallægepraksis		3,20	
1.10.1	Udvidelse af aktivitetsmedarbejdere for indlagte patienter	1,40		Psykiatrien
1.11.1	Digitalisering og IT - udvikling	20,80		Digitalisering og IT
1.11.2	Regionens nyt patientplatform - Mit hospital	1,50		Digitalisering og IT
1.11.3	Forvaltning af parakliniske systemer	2,50		Digitalisering og IT
1.11.4	Informationssikkerhed - sikring af compliance for medicotekniske og forskningsplatforme	0,0		Digitalisering og IT
1.11.5	Omkodning af web-platform	0,0		Digitalisering og IT
1.11.6	Opgradering af Sharepoint platforme til PersonaleNet, PRI og Documentcenter	0,0		Digitalisering og IT
	Digitaliseringsudgifter konverteres til anlæg	-11,85		Sundhed Fælles
1.12	Tekniske udgiftsområder	49,77	10,0	Hospitaler, Sundhed Fælles m.fl
		181,18	16,95	

Nr.	Omstillinger	Budget 2022 (mio. kr.)	Udmøntes til
1.4.1	Provenu ved hjemtagelse af ambulancetjeneste og liggende patienttransport	-7,0	Den Præhospitale Virksomhed
1.6.2	Særlige medicinindsatser	-8,0	Aalborg Universitetshospital
1.6.6	Bedre indkøb	-6,1	Hospitaler, Sundhed Fælles, Administration
1.13	Teknologibidrag	-41,0	Sundhedsområdet (inkl. administration)
	Total	-62,1	

Praksisområdet

Praksisområdet omfatter følgende hovedområder: Almen lægehjælp, speciallægehjælp, tilskudsmedicin, tandlægehjælp, fysioterapi, kiropraktik, psykologhjælp, fodterapi, ernæringspræparater, lægeundersøgelse af børn, vaccinationer, profylaktiske svangerundersøgelser samt specialiserede tandlægetilbud, (til særlige patientgrupper med kræft, Sjøgrens syndrom eller sjældne sygdomme).

Regionernes aftalesystem med de praktiserende læger og andre ydere er grundlaget for opbygningen af praksissektoren, hvor de praktiserende læger varetager den behandling, som kan foregå i almen praksis. Hvor det er nødvendigt, henviser den praktiserende læge patienten til sygehusbehandling, behandling hos en praktiserende speciallæge eller anden behandling i regi af praksissektoren. Hovedparten af de patienter, der konsulterer de praktiserende læger eller speciallæger, færdigbehandles her. En velfungerende praksissektor er således et vigtigt element i forhold til at sikre sammenhæng i patientforløb og har betydning for kapaciteten på sygehusene og overholdelse af ventelistegarantien.

Almen lægehjælp og speciallægehjælp er fuldt ud finansieret af det offentlige. Desuden giver regionen tilskud til medicin, tandlæge- og tandplejehjælp, fysioterapi, kiropraktik, fodterapi og psykologhjælp

Overordnede målsætninger for Patientforløb – Nære Sundhedstilbud

De overordnede målsætninger for Patientforløb - Nære Sundhedstilbud er:

- At medvirke til at understøtte Region Nordjyllands målsætning om sammenhængende og effektive patientforløb til gavn for borgerne.
- At sikre lægedækning i alle dele af regionen.
- At levere det borgernære tilbud til borgerne i Region Nordjylland i forhold til forebyggelse, diagnosticering og behandling af sygdomme. Dette skal ske ud fra hensyn til kvalitet, effektivitet og økonomi.
- At sikre en effektiv sygdomsbehandling og forebyggelsesindsats indenfor de rammer, som de til enhver tid gældende overenskomster og lokale aftaler giver.
- At sikre, at der kontinuerligt er fokus på kvalitetsudvikling indenfor praksisområdet.
- At medvirke til at styrke og udbygge sammenhængen og samarbejdet mellem regionens primære sundhedstilbud og øvrige sundhedsområder på tværs af områder.
- At arbejde strategisk med at understøtte rekruttering af alment praktiserende læger og speciallæger.

Handlingsplan

På praksisområdet er der i henhold til lovgivning og overenskomster lagt op til, at der i hver valgperiode udarbejdes en praksisplan på de pågældende områder. I 2021/2022 udarbejdes der praksisplan for fodterapi. I perioden arbejdes endvidere med implementere praksisplaner for almen praksis, fysioterapi, kiropraktik, psykologer og fodterapi. Fokus vil være på udvikling af områderne indenfor rammen af Region Nordjyllands fokusområder.

Regionsrådet vedtog december 2018 en strategi for lægedækning på almen praksis området. Strategien understøtter sikring af lægedækningen i alle dele af regionen både på kort og længere sigt. Der arbejdes i den forbindelse med mere varige løsninger i forhold til lægedækningen. Dette arbejde fortsættes og intensiveres i 2021/2022.

Med henblik på at imødegå situationer med lægedækningsudfordringer arbejder Nære Sundhedstilbud kontinuerligt på at gøre regionen til et attraktivt sted at nedsætte sig og virke som praktiserende læge. I 2021 og 2022 vil arbejdet med en mere proaktiv tilgang fortsætte, herunder i forhold til samarbejdet med almen praksis og kommunerne i regionen.

I 2021 vil Nære Sundhedstilbud søge at igangsætte en indsats med henblik på at styrke udviklingsperspektivet i almen praksis og herunder også skabe synergi i forhold til indsatserne for rekruttering og fastholdelse på området.

Nære Sundhedstilbud vil endvidere i 2021 og 2022 undersøge og om muligt implementere projekter i forhold til at forsøge at nedbringe ventetiderne i et eller flere udvalgte specialer inden for speciallægeområdet.

På praksisområderne afløses Den Danske Kvalitetsmodel af ny mere datadrevne kvalitetsmodeller for de enkelte områder. Nære Sundhedstilbud arbejde videre med at skabe rammen for understøttelse og koordinering af dette arbejde med henblik på at opnå forbedringer indenfor såvel de enkelte områder som i de tværgående patientforløb.

Ressourceudvikling

Overordnet ressourceudvikling i perioden fra 2019-2022.

Mio. kr.	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Budget 2021	Budget 2022
Almen Lægehjælp	1.058,2	1.073,2	1.101,9	1.106,8
Speciallægehjælp	302,6	292,5	317,7	320,5
Tandlægehjælp	147,7	132,0	148,6	149,9
Fysioterapi	43,6	37,6	44,8	45,2
Øvrige områder	91,5	106,0	125,2	130,9
I alt ekskl. medicin	1.643,6	1.641,0	1.738,2	1.753,3
Medicin	653,8	680,7	720,4	712,5
I alt	2.297,4	2.321,1	2.458,6	2.465,8

Ressourceopgørelsen er i årets priser

"Øvrige områder" indeholder blandt andet udgifter til kiropraktorer, fodterapeuter, psykologhjælp, profylaktiske svangerundersøgelser, lægeundersøg

Administration på sundhedsområdet

Regionens administrative enheder er beskrevet i budgetbemærkningerne vedr. Administrationen, som følger senere i denne publikation.

Investeringer på Sundhedsområdet

Forligspartierne har i anlægsprioriteringen overordnet set haft et todelt fokus: Udfordringerne omkring byggeriet af Nyt Aalborg Universitetshospital (NAU) i Aalborg Øst skal håndteres – men samtidig skal der også fortsat være et perspektiv for realisering af nødvendige anlægsprojekter på regionens øvrige matrikler.

Forligspartierne noterer med tilfredshed, at der i forbindelse med økonomiaftalen for 2022 er aftalt et ekstraordinært løft af anlægsrammen til øvrig anlæg på sundhedsområdet. Dermed udgør den samlede ramme for Region Nordjylland i 2022 ca. 360 mio. kr.

Udfordringer i relation til Kvalitetsfondsprojektet Nyt Aalborg Universitetshospital

Som del af det skærpede tilsyn fra Sundhedsministeriet forudsættes det, at merforbruget på kvalitetsfondsprojekter skal afdækkes indenfor det enkelte kvalitetsfondsprojekts ramme eller via den regionale anlægsramme.

Som den økonomiske prognose for kvalitetsfondsprojektet angiver aktuelt, er det nødvendigt, at der skal identificeres anlægsmidler fra den regionale anlægsramme de kommende budgetår for at sikre færdiggørelsen og ibrugtagningen af den kvalitetsfondsfinansierede del af NAU

På den baggrund har der afsat en reservationspulje på investeringsoversigten for 2022 på samlet set 113 mio. kr. til at imødegå merforbruget. Reservationspuljen er opstået ved en politisk beslutning i juni 2021, hvor onkologi-funktionen fastholdes på syd-matriklen frem til omkring år 2030. På dette tidspunkt vil der stå nye fysiske rammer og nyt apparatur parat på øst-matriklen. Afledt af justeringen iværksættes anskaffelse af 2 acceleratore til Syd-matriklen til 27,5 mio. kr., hvoraf 1,7 mio. kr. er indarbejdet i 2022 og det øvrige beløb er optaget på investeringsoversigten for 2021.

Ligeledes er der indenfor den samlede ramme til kvalitetsfondsprojektet omdisponeret 84 mio. kr., som oprindeligt var afsat til indkøb af IT og apparatur. Omdisponeringen er godkendt af Sundhedsministeriet.

Endelig er der på investeringsoversigten også afsat en reservepulje til anlægsarbejder på i alt 95 mio. kr., som også vil kunne anvendes til imødegåelse af det forventede merforbrug på kvalitetsfondsprojektet.

Forligspartierne noterer med tilfredshed, at det samlet set har været muligt at øremærke et større anlægsbeløb til at sikre færdiggørelsen og ibrugtagningen af kvalitetsfondsprojektet på øst-matriklen.

Såfremt der skulle opstå markante ændringer i den økonomiske prognose for kvalitetsfondsprojektet i løbet af 2022 noterer forligspartierne sig, at det kan blive nødvendigt at justere den gældende investeringsoversigt for 2022-2025.

Udviklingen og prognoserne for kvalitetsfondsprojektet vil fortsat blive fulgt tæt. Forligspartierne lægger ligeledes stor vægt på en fortsat god og konstruktiv dialog med Sundhedsministeriet i forhold til projektets udvikling og økonomiske situation.

Nye prioriterede anlægsprojekter:

Investeringsoversigten i budget 2022 indeholder de følgende nye projekter:

Helikopterplatform til Nyt Aalborg Universitetshospital - Der har de sidste år pågået et arbejde med ansøgninger til fonde med henblik på donationer til selve helikopterplatformen. Desværre har det ikke været muligt at opnå fondsdonationer. Qua byggeriets fremskredne stadie er det nødvendigt, at der nu

igangsættes udbud og installation af selve helikopterplatformen inden hospitalet tages i brug, da det ikke er muligt at etablere helikopterplatformen, når hospitalet er i drift. Der er indarbejdet 25 mio. kr. i 2022

Pulje til imødegåelse af ekstraordinære prisstigninger – Der er i 2022 afsat 10,0 mio. kr. til at imødegå ekstraordinære prisstigninger på regionale anlægsprojekter. Der er de seneste år oplevet en ekstraordinær stigning i håndværkerudgifter, materialer og teknisk udstyr som ikke altid kan rummes indenfor den afsatte anlægsramme. COVID-19 situationen har aktualiseret denne problemstilling, hvor mangel på håndværkere, materialer og teknisk udstyr har presset anlægsbudgetterne.

PET CT-scanner til Aalborg Universitetshospital – Der er behov for styrkelse af scannerkapaciteten på Øst-matriklen med en yderligere PET CT-scanner. Der er indarbejdet 18,5 mio. kr. i 2022

MR scanner kapacitet – Som følge af nye nationale retningslinier for undersøgelse af prostatakræft er der behov for anskaffelse af en ny MR-scanner samt tilhørende ultralydsudstyr. Samtidig afsættes der midler til en teknisk opgradering af den MR scanner, der er planlagt indkøbt til Akutmodtagelsen på NAU.

Sterilcentral i Farsø – Til opgradering af sterilcentralen (genbehandlingsfunktionen) i Farsø til moderne bygningsmæssige standarder incl. ny ventilation og apparatur afsættes 3,5 mio. kr. i 2022.

Mindre anskaffelser mv. i forbindelse budgetbrikker på sundhedsområdets drift:

- Ablationsbehandling, Aalborg: 1,5 mio. kr.
- Garantiklinik, Thisted: 1,3 mio. kr.
- Personlig Medicin, Aalborg: 5,0 mio. kr.

Puljebeløb Aalborg Universitetshospital (elevatore/foranalyse OP Thisted) – Udskiftning, renovering og opgradering af elevatorer og tilhørende styringssystemer samt igangsætning af en for-analyse til renovering/opgradering af operationsstuerne på den centrale operationsgang i Thisted. Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2022.

Puljebeløb Regionshospital Nordjylland (sikker drift/bygningsvedligehold) – Pulje til sikring af hospitalets tekniske driftssystemer (nødgeneratoranlæg, nødbelysning, nødforsyning, CTS, elevatorer mv.) samt til bygningsvedligeholdelse for at holde den nuværende behandlingsbygning i drift frem til ny bygning står parat. Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2022.

Drift med engangskaraktter på IT-området – Der afsættes 20,7 mio. kr. i 2022.

Generel reservationspulje – Der afsættes 18,4 mio. kr.

Større justeringer af allerede planlagte anlægsprojekter:

Investeringsoversigten i budget 2022 indeholder de følgende større justeringer i allerede planlagte anlægsprojekter:

Reservationspulje Syd og Øst til blandt andet mindre ombygninger – Der er sket en justering af investeringsforløbet i årene 2022 og 2023 med samling af det samlede beløb på 62,0 mio. kr. i 2023.

Udvidet Serviceby – Færdiggørelsen af Udvidet Serviceby er presset af merudgifter til blandt andet uforudsete udgifter, brandsikring, terrænregulering, rådgivning, el-tilslutninger og byggepladsdrift. Der er indarbejdet 36,0 mio. kr. i 2022.

Endokrinologisk ambulatorie i forbindelse med Steno Diabetes Center – Anlægsprojektet udgår (som selvstændig post) og anlægsrammen på 15,0 mio. kr. overføres til fremrykket udflytning af funktioner fra matrikel Syd til Øst.

Fremrykket udflytning af funktioner fra matrikel Syd til Øst – Der er udarbejdet et ændret investeringsforløb med et lavere afsætningsbeløb i starten samt forlængelse af anlægsprojektet til 2027. Der er indarbejdet yderligere 100 mio. kr. i årene 2022 til 2027 incl. 15 mio. kr. fra Endokrinologisk ambulatorie som nævnt ovenfor.

Udflytning af onkologi og øvrige funktioner fra Syd-matriklen – Der er udarbejdet et ændret investeringsforløb afledt af onkologiens fastholdelse på syd-matriklen frem mod 2030. Anlægsprojektet er forlænget til 2032 og indeholder udover onkologen også flytning af øvrige funktioner fra Syd-matriklen. Der er indarbejdet yderligere 90 mio. kr.

Ny behandlingsbygning etape 3 Hjørring – Regionsrådet har i juni 2021 besluttet, at der skal ske en opdatering af den i 2018 udarbejdede perspektivplan med de tilpasninger og justeringer, der er sket siden da i forhold til eksempelvis kapacitet, dimensionering, specialer og den nye faglige profil for hospitalet. Der er udarbejdet et ændret investeringsforløb og forlængelse af anlægsprojektet til 2027 og indarbejdet yderligere 6,0 mio. kr. i den samlede anlægsramme.

Teknisk indkøring og kvalitetssikring – Der er afsat yderligere 5,0 mio. kr. i 2023 til teknisk indkøring og kvalitetssikring på Nyt Aalborg Universitetshospital udover de hidtil afsatte 10 mio. kr. i 2021 og 2022.

Anlægsperspektiver frem til 2032

I forhold til perspektiverne frem mod 2032 er der sket justeringer i de følgende projekter:

Regionshospital Nordjylland - Der er fra 2026 afsat anlægsmidler til fortsættelse af den udarbejdede perspektivplan fra 2018 for matriklen i Hjørring til ny laboratoriebygning til patologi og klinisk biokemi samt fra 2029 afsat anlægsmidler til faciliteter til at styrke forsknings- og uddannelsesforpligtigheden. Herudover afsættes anlægsmidler til etablering af flere parkeringspladser og etablering af et nyt hovedindgangsområde på matriklen i Hjørring når den nuværende behandlingsbygning er nedrevet. Der er forventningen når den opdaterede perspektivplan er udarbejdet, at der til anlægsbudget 2023 kan ske justeringer af de oplistede temaer til anlægsprojekter samt fastlagte investerings- og tidsforløb.

I forhold til den planlagte renovering og ombygning af *Neurorehabiliteringen* i Brønderslev bemærker forligspartierne, at der på Finansloven for 2021 i hvert af årene 2021 og 2022 er afsat 150 mio. kr. til en energirenoveringspulje, som kommuner og regioner kan søge. Hvis puljen fordeles relativt, kan Region Nordjylland måske forvente at kunne få tilført ca. 5 mio. kr. i hvert af årene, som evt. kan benyttes til renoveringen i Brønderslev.

Sygehusapoteket - Der er fra 2026 afsat anlægsmidler til nybygning af produktionsfaciliteter til cystostatika- og antibiotikaproduktion for at sikre fortsat drift- og forsyningsikkerhed

Proces omkring etape 2 af Psykiatrien i Aalborg Øst som OPP-projekt

Forligspartierne afventer med interesse resultatet af udbudsprocessen vedrørende byggeriet af Psykiatriens etape 2 i Aalborg Øst, hvor den politiske beslutning om valg af endelig OPP-leverandør træffes medio 2022. Forligspartierne ser særligt frem til kvalificering og forslag til udmøntning af de helt nye tiltag i forbindelse med byggeriet, vedrørende et samlet specialiseret spiseforstyrrelsesafsnit for både børn og voksne, samt udmøntning af den fælles vision mellem Aalborg Kommune og Psykiatrien omkring den nye hospitalsskole. Skolen er tænkt som en aktiv del af indlagte børn og unges udredning og behandling og skal gøre det nemmere at træde tilbage til en verden, som ikke handler om sygdom.

Investeringsoversigt for Sundhedsområdet 2022 til 2025	Forventes afholdt før 2022	2022	2023	2024	2025	Efterfølgende år	Overslag i alt
Aalborg Universitetshospital							
Reservationspulje Syd og Øst - bl.a. mindre ombygninger			62.000				62.000
Reservationspulje til NAU		22.500	90.267				112.767
Udvidet Serviceby	247.703	36.000					283.703
Infrastrukturomkostninger ved regional finans. projekter	48.795	20.880					69.675
Onkologi, indkøb af 2 acceletator	25.833	1.667					27.500
Dyrestald	10.000	5.000					15.000
Helikopterplatform	10.000	25.000					35.000
Puljebeløb (elevatorer/foranalyse OP Thisted)		2.500					2.500
PET-CT scanner		18.500					18.500
MR-scanner til øget indsats på prostataområdet		13.000					13.000
Opgradering af MR-scanner i Akutmodtagelsen Aalborg UH		4.000					4.000
Ultralydudstyr til øget indsats på prostataområdet		2.000					2.000
Sterilcentral i Farsø		3.500					3.500
Udstyr til ablationsbehandling - Aalborg		1.500					1.500
Anskaffelser og apparatur - Garantiklinik Thisted		1.300					1.300
Apparatur - personlig medicin - Aalborg		5.000					5.000
Næste etape							0
Fremrykket udflytning af funktioner fra matrikel Syd til Øst	3.000	10.000	50.000	104.842	153.500	288.658	610.000
Udflytning af Onkologi samt øvigt Syd					3.000	787.000	790.000
I alt Aalborg Universitetshospital		172.347	202.267	104.842	156.500	1.075.658	

Investeringsoversigt for Sundhedsområdet 2022 til 2025	Forventes afholdt før 2022	2022	2023	2024	2025	Efterfølgende år	Overslag i alt
Psykiatrien							
Bygningsændringer, Brønderslev	520	4.755					5.275
Udmøntning af finanslovsmidler 2020 - styrket psykiatri							
Om- og tilbygninger ved Psykiatrien i Brønderslev	19.400	600					20.000
Brønderslev	4.100	5.900					10.000
Psykiatriens Hus	1.500	1.500					3.000
Tilpasninger på Brandevej		3.670	1.130				4.800
Inventar ny psykiatri - etape II			9.000				9.000
I alt Psykiatrien		16.425	10.130				
Regionshospital Nordjylland							
Ny Behandlingsbygning etape 3 - Hjørring	3.711	15.000	22.000	50.289	80.000	105.000	276.000
Fortsættelse af perspektivplan, del 1 Laboratorier - Hjørring						130.000	130.000
Fortsættelse af perspektivplan, del 2 Forskning/udd. samt Parkeringspladser - Hjørring						120.000	120.000
Puljebeløb (sikker drift/bygningsvedligehold)		2.500					2.500
Neurohabilitering, Brønderslev	5.000	25.000					30.000
I alt Regionshospital Nordjylland		42.500	22.000	50.289	80.000	355.000	526.000
Sygehusapoteket							
Cytostatika- og antibiotikaproduktion						120.000	120.000
I alt Sygehusapoteket						120.000	120.000
IT og digitalisering							
NordEPJ	80.611	28.000					108.611
IT-investeringer		15.000	15.000	15.000	15.000		60.000
IT-anskaffelser	25.700	9.300					35.000
Drift med engangskaraktter på IT området		20.650					20.650
I alt IT og digitalisering		72.950	15.000	15.000	15.000		
Fælles puljer							
APV (arbejds miljøforbedringer)		3.500	3.500	3.500	3.500		14.000
Forundersøgelser mm		4.500	4.500	3.500	3.500		16.000
Teknisk indkøring og kvalitetssikring (commissioning)	10.000	10.000	5.000				25.000
Reservepulje til anlægsarbejder		7.398	6.233	81.369			95.000
Pulje til imødegåelse af ekstraordinære prisstigninger		10.000					10.000
Generel reservationspulje		18.440					18.440
Investeringsfond		1.570					1.570
I alt fælles puljer		55.408	19.233	88.369	7.000		
Total Sundhedsområdet		359.630	268.630	258.500	258.500		

Den budgetterede omsætning ved Kvalitetsfondsprojektet Nyt Aalborg Universitetshospital udgør 584,381 mio. kr. i 2022 svarende til forudsætningerne i økonomiaftalen

Specialektoren

Specialektoren driver Region Nordjyllands tilbud inden for social- og specialundervisningsområdet. I det følgende præsenteres budgettet for Specialektorens tilbud samt administrationen.

Budgettet for Specialektoren afspejler den styringsramme, som virksomheden er underlagt under Den Nordjyske Socialaftale og for ydelser leveret til den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation (VISO) ved Socialstyrelsen. Samlet udgør det 702,9 mio. kr. Dertil forventes en ikke-budgetteret omsætning vedrørende tillægsydelser på anslået 72,1 mio. kr.

Større ændringer i driften af tilbuddene aftales i den årlige rammeaftale, som indgås mellem de nordjyske kommuner og Region Nordjylland.

Nedenfor fremgår Specialektorens bevillingsoversigt for 2022.

Virksomheden løser desuden opgaver, der hører under Region Nordjyllands sundhedsområde.

Bevillingsoversigt

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Endeligt Budget
Specialektorens område			
Omsætning netto i alt	0	5.466.129	5.466.129
Driftsomkostninger	674.282.540	359.968	674.642.508
Overført fra centralt budget samt fælles	33.885.547	-186.761	33.698.787
Indtægter/omsætning	-708.168.087	5.292.922	-702.875.166
Rammeaftaleområdet			
Rammeaftaleområdet nettobudget	0	5.466.129	5.466.129
Driftsomkostninger	644.815.771	0	644.815.771
Overført fra centralt budget samt fælles	32.115.566	0	32.115.566
Takstindtægter	-676.931.337	5.466.129	-671.465.209
Området for Socialpsykiatri			
Områdets nettobudget	0	0	0
Driftsomkostninger	150.369.753	0	150.369.753
Overført fra centralt budget samt fælles	7.492.308	0	7.492.308
Takstindtægter	-157.862.060	0	-157.862.060
Bostedet Brovst			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	19.075.553	0	19.075.553
Direkte øvrig	2.004.565	0	2.004.565
Rente og afskrivninger	1.991.409	0	1.991.409
Overført fra centralt budget	1.154.715	0	1.154.715
Takstindtægter	-24.226.241	0	-24.226.241
Bostedet Kærvang			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	30.177.924	0	30.177.924
Direkte øvrig	2.387.868	0	2.387.868
Rente og afskrivninger	3.157.589	0	3.157.589
Overført fra centralt budget	1.754.332	0	1.754.332
Takstindtægter	-37.477.714	0	-37.477.714
Bostedet Solsiden			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	22.680.981	0	22.680.981
Direkte øvrig	2.752.571	0	2.752.571
Rente og afskrivninger	1.521.404	0	1.521.404
Overført fra centralt budget	1.349.078	0	1.349.078
Takstindtægter	-28.304.034	0	-28.304.034

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Endeligt Budget
Bostedet Hadsund			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	25.430.187	0	25.430.187
Direkte øvrig	3.111.474	0	3.111.474
Rente og afskrivninger	3.518.271	0	3.518.271
Overført fra centralt budget	1.604.578	0	1.604.578
Takstindtægter	-33.664.510	0	-33.664.510
Bostedet Aars			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	26.069.908	0	26.069.908
Direkte øvrig	2.880.140	0	2.880.140
Rente og afskrivninger	3.609.908	0	3.609.908
Overført fra centralt budget	1.629.604	0	1.629.604
Takstindtægter	-34.189.561	0	-34.189.561
Området for Kommunikation og Specialpædagogik			
Områdets nettobudget	0	0	0
Driftsomkostninger	222.570.688	0	222.570.688
Overført fra centralt budget samt fælles	11.143.300	0	11.143.300
Takstindtægter	-233.713.988	0	-233.713.988
Aktivitets- og Botilbud - CDH			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	91.803.731	0	91.803.731
Direkte øvrig	10.239.435	0	10.239.435
Rente og afskrivninger	5.653.189	0	5.653.189
Overført fra centralt budget	5.390.131	0	5.390.131
Takstindtægter	-113.086.486	0	-113.086.486
Undervisning og Behandling - CDH			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	15.358.266	0	15.358.266
Direkte øvrig	1.198.240	0	1.198.240
Rente og afskrivninger	845.764	0	845.764
Overført fra centralt budget	870.972	0	870.972
Takstindtægter	-18.273.241	0	-18.273.241
Specialbørnehjemmene			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	52.087.330	0	52.087.330
Direkte øvrig	7.048.836	0	7.048.836
Rente og afskrivninger	3.071.142	0	3.071.142
Overført fra centralt budget	3.117.219	0	3.117.219
Takstindtægter	-65.324.527	0	-65.324.527

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Endeligt Budget
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	19.647.195	0	19.647.195
Direkte øvrig	15.411.899	0	15.411.899
Rente og afskrivninger	205.663	0	205.663
Overført fra centralt budget	1.764.978	0	1.764.978
Takstindtægter	-37.029.734	0	-37.029.734
Området for Rehabilitering og Socialt Udsatte Borgere			
Områdets nettobudget	0	5.466.129	5.466.129
Driftsomkostninger	75.344.869	0	75.344.869
Overført fra centralt budget samt fælles	3.746.049	0	3.746.049
Takstindtægter	-79.090.918	5.466.129	-73.624.790
Den Sikrede Institution Kompasset			
Nettobudget	0	5.370.977	5.370.977
Direkte løn	15.153.390	0	15.153.390
Direkte øvrig	3.671.751	0	3.671.751
Rente og afskrivninger	2.116.136	0	2.116.136
Overført fra centralt budget	1.049.487	0	1.049.487
Takstindtægter	-21.990.764	5.370.977	-16.619.787
Forsorgshjemmet Aas			
Nettobudget	0	95.151	95.151
Direkte løn	8.690.205	0	8.690.205
Direkte øvrig	1.550.753	0	1.550.753
Rente og afskrivninger	256.451	0	256.451
Overført fra centralt budget	520.523	0	520.523
Takstindtægter	-11.017.933	95.151	-10.922.781
Neurocenter Østerskoven			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	35.387.373	0	35.387.373
Direkte øvrig	7.611.220	0	7.611.220
Rente og afskrivninger	907.590	0	907.590
Overført fra centralt budget	2.176.039	0	2.176.039
Takstindtægter	-46.082.221	0	-46.082.221
Området for Voksne med Udviklingshæmning - Sødisebakke			
Områdets nettobudget	0	0	0
Driftsomkostninger	196.530.461	0	196.530.461
Overført fra centralt budget samt fælles	9.733.910	0	9.733.910
Takstindtægter	-206.264.371	0	-206.264.371

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Endeligt Budget
Aktivitets- og Samværstilbuddet - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	11.236.730	0	11.236.730
Direkte øvrig	1.240.502	0	1.240.502
Rente og afskrivninger	453.973	0	453.973
Overført fra centralt budget	639.902	0	639.902
Takstindtægter	-13.571.107	0	-13.571.107
Autismespektrumforstyrrelser - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	41.281.678	0	41.281.678
Direkte øvrig	4.610.186	0	4.610.186
Rente og afskrivninger	1.667.897	0	1.667.897
Overført fra centralt budget	2.353.504	0	2.353.504
Takstindtægter	-49.913.266	0	-49.913.266
Domfældte og Kriminalitetstruede - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	22.141.862	0	22.141.862
Direkte øvrig	2.504.889	0	2.504.889
Rente og afskrivninger	886.479	0	886.479
Overført fra centralt budget	1.251.445	0	1.251.445
Takstindtægter	-26.784.675	0	-26.784.675
Komplekse Udviklingsforstyrrelser - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	26.784.192	0	26.784.192
Direkte øvrig	3.004.243	0	3.004.243
Rente og afskrivninger	1.082.171	0	1.082.171
Overført fra centralt budget	1.526.308	0	1.526.308
Takstindtægter	-32.396.914	0	-32.396.914
Psykiatri og Udviklingshæmning - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	36.119.301	0	36.119.301
Direkte øvrig	3.976.483	0	3.976.483
Rente og afskrivninger	156.863	0	156.863
Overført fra centralt budget	2.013.879	0	2.013.879
Takstindtægter	-42.266.526	0	-42.266.526

Specialektoren	Budgetoplæg	Ændringer	Endeligt Budget
Særforanstaltninger - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte løn	34.297.730	0	34.297.730
Direkte øvrig	3.703.744	0	3.703.744
Rente og afskrivninger	1.381.538	0	1.381.538
Overført fra centralt budget	1.948.871	0	1.948.871
Takstindtægter	-41.331.883	0	-41.331.883
VISO			
VISO nettobudget	0	0	0
Direkte driftsudgifter	29.466.769	359.968	29.826.737
Overført fra centralt budget	1.769.981	-186.761	1.583.220
Indtægter	-31.236.750	-173.207	-31.409.957
Området for Kommunikation og Specialpædagogik			
Nettobudget	0	0	0
Direkte driftsbudget	24.720.192	370.440	25.090.632
Overført fra centralt budget	1.516.558	-184.733	1.331.825
VISO indtægter	-26.236.750	-185.707	-26.422.457
Området for Voksne med Udviklingshæmning - Sødisebakke			
Nettobudget	0	0	0
Direkte driftsbudget	4.746.577	-10.472	4.736.105
Overført fra centralt budget	253.423	-2.028	251.395
VISO indtægter	-5.000.000	12.500	-4.987.500
Fællesudgifter for virksomheden			
Tværgående indsatser i sektoren	1.720.670	0	1.720.670
Overført til tilbuddenes budgetter	-1.720.670	0	-1.720.670
Fordeling af centralt budget			
Specialektorens administration	19.265.886	0	19.265.886
Andel af fællesadministration	12.869.394	0	12.869.394
Samlet overførsel til tilbuddenes budgetter	32.135.280	0	32.135.280

Budgetbemærkninger

Som det fremgår, indeholder bevillingsoversigtens kolonner følgende:

- Budgetoplæg 2022
- Ændringer
- Forventet budget 2022

Budgettet er udarbejdet på grundlag af en p/l-fremskrivning af budgettet fra 2021.

Generelt skal der være overensstemmelse mellem tilbuddenes omkostninger og indtægter. Hvert tilbud får dermed et budget, som netto skal gå i balance.

Stigningen angivet i ændringskolonnen er udtryk for, at der er sket en udvidelse eller reduktion af budgettet ift. budgetoplægget. I 2022 er der sket en budgetstigning på rammeaftaleområdet på 5,466 mio. kr., som alene vedrører reguleringer af overskud fra 2020 på Den Sikrede Institution Kompasset med 5,371 mio. kr. og Forsorgshjemmet Aas med 0,095 mio. kr. Overskuddene i 2020 tilbagebetales til kommunerne via midlertidige takstreduktioner jf. aftalerne i Den Nordjyske Socialaftale. Kommunerne betaler derved mindre for borgerne end de reelt koster, hvorved de to tilbud får et planlagt underskud i 2022, som finansieres af de tidligere års overskud.

Herudover er der for hvert tilbud budgetteret med:

- Et budget til direkte løn og direkte øvrig drift.
- Et rente- og afskrivningsbudget, som vedrører forrentning af bygninger, teknisk anlæg mv. og afskrivning på de dele heraf, som forventes genanskaffet, når de er slidt ned.
- Et budget til tværgående fællesudgifter.
- Et budget overført til fællesområdet, som vedrører omkostningerne til Specialektorens administration samt andel af omkostningerne til Region Nordjyllands fællesadministration.
- Et takstindtægtsbudget, som er det budgetterede niveau for indtægter fra de kommunalt betalte takster.

En forholdsmæssig andel af omkostningerne til Specialektorens administration, samt en andel af omkostningerne til Region Nordjyllands fællesadministration, dækkes desuden af indtægter fra Socialstyrelsen gennem VISO (Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation).

Specialektorens ydelser aftales i Den Nordjyske Socialaftale med kommunerne i regionen. De økonomiske vilkår i aftalen er angivet i den underliggende styringsaftale, der skal sikre, at der er ensartede og aftalte rammer for samhandlen mellem leverandør og køber. Styringsaftalen fastlægger desuden, hvordan der budgetteres med et centralt budget til administration. Omkostningsniveauet til centraladministration i Specialektoren kan for 2022 opgøres til 4,5 pct. af takstberegningsgrundlaget.

Region Nordjylland er forpligtet til at tilpasse kapaciteten og sammensætningen af Specialektorens tilbud og ydelser på baggrund af kommunernes efterspørgsel. Ændringer af kapacitet eller sammensætning af tilbud aftales i regi af rammeaftalen.

Endelig leverer Specialektoren specialrådgivning og vejledning for Socialstyrelsen (VISO). Kommunerne kan kontakte VISO, hvis de har behov for rådgivning om, og udredning af, komplicerede sager indenfor socialområdet. Specialektoren leverer selve ydelsen, som betales af Socialstyrelsen. Ydelse-nes omfang aftales én gang pr. år.

På VISO-området er der sket en mindre stigning i budgettet på Området for Kommunikation og Specialpædagogik. Stigningen skyldes en lønfremskrivning af budgettet. Budgettet for VISO og VISO/KaS

(Koordinering af Specialrådgivning) er udarbejdet under forudsætning af, at såvel Området for Kommunikation og Specialpædagogik, som Området for Voksne med Udviklingshæmning – Sødisebakke vinder udbuddet i 2021/2022 og får tildelt samme økonomiske ramme.

Specialektorens strategiske fokusområder

Specialektoren arbejder med et kontinuerligt udviklingsfokus. Dette sker i 2022 gennem to udpegede strategiske fokusområder. Fokusområderne understøtter Specialektorens mission og vision.

Den rette indsats og tid til borgeren

Med dette strategiske fokusområde vil Specialektoren skabe effektiv drift med høj kvalitet i virksomhedens tilbud, så der skabes de bedst mulige rammer for at levere mere tid og den rette indsats til borgeren.

Indsatser under dette strategiske fokusområde er:

- Fastholdelse og udvikling af rette kompetencer
- Det professionelle samarbejde med kommunerne om borgeren
- Effekten af den borgernære indsats
- Mere tid til borgeren

Borgerens trivsel

Gennem dette strategiske fokusområde retter Specialektoren fokus på at tilrettelægge rammerne for at understøtte en sund tilværelse, for de borgere der benytter Specialektorens tilbud - herunder at de får adgang til sundhedsydelse.

Indsatser under dette strategiske fokusområde er:

- Forebyggelse og håndtering af overgreb
- Sundhedsfagligt fokus på borgere i botilbud
- Håndtering af rusmiddelproblematikker

Investeringer indenfor Specialektoren

Investeringsoversigt for Specialektoren 2022 til 2025	Forventes afholdt før 2022	2022	2023	2024	2025	Overslag i alt
Fællespulje		5.000	5.000	5.000	5.000	
Udviklingspulje		15.000	15.000	15.000	15.000	
Anlægsramme		20.000	20.000	20.000	20.000	80.000
Investeringsramme - øvrige driftsmidler		3.000	3.000	3.000	3.000	
I alt anlægs- og investeringsramme		23.000	23.000	23.000	23.000	92.000

Der er afsat en fællespulje til større vedligeholdelsesarbejder og fysisk APV. Dertil er der afsat en udviklingspulje til at finansiere opstart af anlægsarbejder med behov for en hurtig opstart, med henblik på at kunne imødekomme behov aftaler med kommunerne om etablering og udvikling af nye tilbud. Investeringsrammen for øvrige driftsmidler, anvendes til finansiering af større anskaffelser med anlægskarakter, herunder biler, køretøjer og teknisk udstyr.

Regional udvikling

På det regionale udviklingsområde omfatter regionernes opgaveportefølje uddannelsesområdet, den kollektive trafik, kulturel virksomhed samt miljøområdet. Herudover har regionerne mulighed for at udarbejde en regional udviklingsstrategi omfattende de nævnte kerneopgaver og i tilknytning hertil den fremtidige udvikling i regionen, infrastruktur, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling, klimatilpasning og evt. grænseoverskridende samarbejder.

Regionerne har således betydelige drifts- og udviklingsopgaver på centrale kerneopgaver og spiller en væsentlig rolle som katalysator for udvikling og som bindeled mellem offentlige og private aktører i arbejdet med at skabe en region i fremgang på et bæredygtigt og balanceret grundlag.

Konsekvenser af økonomiaftale 2022 og sammenhæng til budgetoplæg 2022

Økonomiaftalen for 2022 gav som udgangspunkt regionerne et løft på 15 mio. kr. som vedrører regionernes medfinansiering i forbindelse med indstillingsretten til EU's socialfondsmidler. Region Nordjyllands andel af disse midler udgør ca. 1,6 mio. kr. Omvendt indebærer den årlige opdatering af regionernes bloktilskudsfordeling, at der omfordeles et stort set tilsvarende beløb fra Region Nordjylland til de øvrige regioner. Det betyder samlet set, at budgetoplægget viser et positivt råderum på knap 0,1 mio. kr. som udgangspunkt for budgetlægningen for 2022.

Budgetoplægget består af Region Nordjyllands budget for 2021, der er pris- og lønfremskrevet til 2022-niveau og sammenholdt med forudsætningerne/niveauerne i økonomiaftalen for 2022.

Bevillingsoversigt

Regional udvikling	Budgetoplæg	Forligsændringer	Budget 2022
BALANCE (Omkostningsbaseret)	288.968.053	47.001	289.108.785
REGIONAL UDVIKLING	-289.108.785		-289.108.785
BALANCE (Udgiftsbaseret)	288.955.285	47.001	289.096.017
REGIONAL UDVIKLING	-289.108.785		-289.108.785
Bevilling			
Kollektiv trafik	156.490.534	-3.199.999	153.290.534
Betaling til Nordjyllands Trafikskab	214.755.011	-25.004.789	189.750.222
Aftale med DSB om ekstrakørsel	-27.532.662	27.532.662	0
Tilskud til NT vedr. togdrift	77.666.865	16.152.417	93.819.282
Tilskud fra staten vedr. togdrift	-77.989.747	-15.829.535	-93.819.282
Anlægstilskud vedr. jernbaner	-21.316.621	590.317	-20.726.304
Efterregulering ift. tidligere år	-7.854.649	2.849.649	-5.005.000
Engangsindtægt vedr. P/L 2021		-2.800.000	-2.800.000
Konsolidering ift. passagerfrafald i 2023		2.400.000	2.400.000
Garantiprovision for lån	-1.237.663	-291.137	-1.528.800
Grøn omstilling -tilskud fra grønne puljer		-14.400.000	-14.400.000
Styrkelse af Hovednetsprojektet		4.600.000	4.600.000
Sum af mindre justeringer		1.000.416	1.000.416
Bevilling			
Jordforurening og Råstoffer	40.193.985		40.193.985
Løn	12.311.811		12.311.811
Andre udgifter	29.790.224		29.790.224
Momsrefusioner	-2.100.221		-2.100.221
Barselsfond	192.171		192.171

Regional udvikling	Budgetoplæg	Forligningsændringer	Budget 2022
Bevilling			
Øvrige regionale aktiviteter	53.164.149	3.600.000	56.764.149
Særlige initiativer	46.850.470	3.600.000	50.450.470
<u>Regional udviklingspulje</u>			
Sundhedsinnovation	10.368.881		10.368.881
Idéklinik	6.300.665		6.300.665
Klima og grøn omstilling	8.872.501	1.500.000	10.372.501
Uddannelse	10.287.966		10.287.966
Medfinansiering af Eu's socialfond		1.600.000	1.600.000
Sikring af kvalificeret arbejdskraft (STEM)	4.731.204		4.731.204
Kulturinitiativer	6.289.254		6.289.254
Borgerinddragelse		500.000	500.000
Analyser og internationalt arbejde	6.313.679		6.313.679
Analyser og internationalt arbejde	2.328.706		2.328.706
Kontingenter og medlemskaber	3.984.973		3.984.973
Bevilling			
Andel af fælles administration	4.925.266		4.925.266
Løn (udgiftselementer)	4.912.498		4.912.498
Løn (omkostningselementer)	12.768		12.768
Bevilling			
Centraladministration	26.457.961		26.457.961
Løn	22.076.926		22.076.926
Andre udgifter	4.129.179		4.129.179
Barselsfond	251.856		251.856
Bevilling			
Pensioner vedr. privatbaner	7.476.890		7.476.890
Tjenestemandspens. vedr. privatbaner	7.476.890		7.476.890
DUT-reservation	353.000	-353.000	0
FINANSERING I ALT	-289.108.785		-289.108.785
Statsligt bloktilskud	-221.160.000		-221.160.000
Kommunalt udviklingsbidrag	-67.948.785		-67.948.785

Budgetbemærkninger

Kollektiv trafik

Region Nordjylland ejer sammen med de elleve nordjyske kommuner Nordjyllands Trafikselskab I/S (NT). Regionen bestiller hvert år kollektiv trafik hos NT, der udgør ca. 1/3 af selskabets samlede trafik-omfang. Regionens trafikbestilling fokuserer på at styrke den kollektive trafik for pendlere og uddannelsessøgende.

Region Nordjylland og de nordjyske kommuner har koordineret deres ønsker og holdning til kollektiv trafik i NTs Mobilitetsplan 2021-24. I den kollektive trafiks arbejdsdeling, er det aftalt, at Region Nordjylland sikrer den tværgående trafik mellem regionens større byer med et udbygget net af lokal/regionaltog, regionalbusser og X-busser, og sikrer de uddannelsessøgende mulighed for transport til og fra de nærmeste uddannelsesinstitutioner.

I august 2017 overtog regionen bestilleransvaret for regional togkørsel i Nordjylland, og i 2019 overtog regionen midlertidigt DSBs kørsel i Vendsyssel grundet nyt signalsystem. Ultimo 2021 er der truffet aftale om at Regionen frem til 2030 har ansvaret for både Regionaltog og DSBs kørsel med landsdelstog i Vendsyssel. Endvidere er der truffet aftale om, at Regionen fra december 2022 og hele 2023 varetager en del af kørslen til lufthavnen. På den baggrund modtager regionen et årligt tilskud fra Trafikministeriet

I budgetforliget er aftalt ændringer svarende til i alt -3,2 mio. kr. Det samlede budget til området udgør herefter 153,3 mio. kr.

Jordforurening og råstoffer

Efter regler fastsat af miljøministeren og Miljøstyrelsen er det regionens opgave at forebygge og forhindre skadelige virkninger fra jord- og grundvandsforureninger. Regionen arbejder sammen med kommunerne med opsporing og kortlægning af de arealer i regionen, som vi enten forventer eller ved er forurenede.

Efter en prioriteret rækkefølge gennemfører regionen forureningsundersøgelser og afværgetiltag for at forhindre skadelige virkninger på menneskers sundhed, grundvand, overfladevand og natur som følge af jordforureninger. Prioriteringen foretages på grundlag af en strategiplan for den samlede indsats på jordforureningsområdet, som vedtages af regionsrådet.

Ifølge Lov om råstoffer skal regionsrådet udarbejde en plan for indvinding og forsyning af regionen med råstoffer. Regionsrådet vedtog i juni 2021 en ny Råstofplan for en fireårig periode. Rent teknisk er udgifterne vedrørende administration af råstofområdet fra 2022 medtaget under Sektoradministration. Beløbsmæssigt er der ikke foretaget ændringer i denne forbindelse.

Det samlede budget til området udgør 40,2 mio. kr.

Udviklingspulje

Med vedtagelsen af budgettet for 2019 blev der af Regionsrådet oprettet en "udviklingspulje", som dels består af tidligere prioriterede midler til erhverv og dels af nye prioriteringer i de efterfølgende budgetforlig. I budgetoplægget for 2022 udgør budgettet til udviklingspuljen 46,9 mio. kr., som dækker over de følgende områder:

Sundhedsinnovation

Til indsatser omkring sundhedsinnovation er der i budgettet for 2022 afsat 16,7 mio.kr. Heri indgår driften af Ideklinikken med 6,3 mio. kr.

Formålet med puljen er at støtte projekter, som på én og samme tid transformerer, forbedrer og effektiviserer det nordjyske sundhedsvæsen, set i forhold til de nordjyske udfordringer og muligheder.

Puljens midler skal dels understøtte en radikal innovation, der markant kan ændre det nordjyske sundhedssystem, dels medvirke til at indfri teknologibidraget. Det kræver at der gennemføres projekter med vidt forskellig kompleksitet og projektlængde.

Idéklinikken har siden 2009 støttet den forsker- og medarbejderdrevne innovation primært på Aalborg Universitetshospital med hovedfokus på produktinnovation i samarbejde med private virksomheder. Fra 2012 blev Idéklinikken innovationsenhed for hele Region Nordjylland, dvs. alle regionens sygehuse og specialektoren. Samtidig udvidede Idéklinikken sine samarbejdsrelationer, såvel nationalt som internationalt, med henblik på at skabe en lettere adgang til markedet for regionens sundhedsinnovation.

Klima og grøn omstilling

Budgettet for klima og grøn omstilling er etableret for bedre at kunne understøtte den samle grønne omstilling. De mere konkrete emner for budgettets anvendelse fastlægges af Klima- og miljøudvalget i 2022.

Udvalget lægger typisk op til udmøntning via en bred vifte af emner der kan fremme klima og grøn omstilling. Et meget væsentligt styringsinstrument i denne forbindelse er de lokale klimahandlingsplaner, som hver af Regionens virksomheder og institutioner udarbejder og som sluttelig godkendes af Regionsrådet.

Til indsatserne omkring klima og grøn omstilling er der i budgettet for 2022 afsat 10,4 mio. kr.

Uddannelse

Region Nordjylland har til opgave at stå for den overordnede koordinering og samarbejde på tværs i regionen inden for uddannelsesområdet i særlig grad i forhold til ungdomsuddannelserne. Regionen har således ansvaret for at koordinere den samlede indsats for at sikre sammenhæng i udbuddet og kapaciteten på uddannelserne, med henblik på at der er tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud til alle unge og voksne i hele regionen. Denne koordinering skal foregå via samarbejde, dialog, netværk, udviklingsplaner samt formålsbestemte udviklingsstøttilskud. Aktiviteterne sigter generelt på at understøtte målene i den regionale vækst- og udviklingsstrategi.

I budgettet for 2022 er der afsat 10,3 mio. kr.

Medfinansiering af EU's socialfond

Regionen er i forbindelse med økonomiaftalen for 2022 tilført 1,6 mio. kr. til medfinansiering af projekter under EUs Socialfond. Regionsrådet har i den forbindelse fået rollen med at administrere (styre/indstille) 20% af EUs Socialfondsmidler for perioden 2022-27. Indsatsområderne er her at forbedre gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser og fremme lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse for unge og voksne.

I budgettet for 2022 er der på den baggrund afsat 1,6 mio. kr.

Nordjysk Teknologipagt

For at fastholde og udvikle højproduktive og vellønnede job i Nordjylland er det vigtigt, at private og offentlige virksomheder har adgang til medarbejdere med tekniske, digitale og naturfaglige kompetencer (ofte kaldet STEM: Science, Technology, Engineering, Mathematics). Flere unge skal vælge STEM-vejen. Derfor vedtog regeringen en national teknologipagt i april 2018 og i efteråret 2018 vedtog Regionsrådet, at udarbejde en regional teknologipagt og pulje i Nordjylland, som et af kerneinitiativerne i den regionale udviklingsstrategi.

Der i budgettet for 2022 afsat 4,7 mio. kr. til formålet.

Kulturinitiativer

På kulturområdet medvirker Region Nordjylland til at udvikle nye kulturelle tilbud og igangsætte større enkeltstående events til at understøtte den regionale udviklingsstrategi. Udvikling og igangsætning af nye kulturtilbud sker desuden i vidt omfang gennem Kulturaftale Nordjylland, som de 11 nordjyske kommuner og regionen deltager i. I budgettet for 2022 er der afsat 6,3 mio. kr.

Borgerinddragelse

Der er i budget 2022 afsat 0,5 mio. kr. til konkrete tiltag i 2022 med henblik på borgerinddragelse og udvikling af det regionale demokrati. Der tages udgangspunkt i inspirationskataloget fra den midlertidige politiske arbejdsgruppe for demokrati og borgerinddragelse i regi af Danske Regioner, som blev udsendt i juni 2021.

Analyser, kontingenter og internationalt arbejde

Denne post er primært til diverse analyser vedr. regional udvikling, herunder den regionale udviklingsstrategi, men anvendes også til at finansiere regionens deltagelse i internationale samarbejder. Ligeledes er der afsat midler til regionens medfinansiering af forskellige samarbejder, der fremmer regional udvikling, mest markant Business Region North Denmark (BRN) og Norddanmarks EU-kontor.

Budgettet for området i 2022 udgør 6,3 mio. kr.

Fællesadministration

Budgettet for Regional udviklings andel af fællesadministrationen udgør 4,9 mio. kr. i 2022.

Sektoradministration

Sektoradministrationen løser sekretariatsmæssige opgaver inden for alle områder i Regional udvikling, dog undtaget Jordforurening, der rent budgetmæssigt har sin "egen" administration.

Det samlede budget for 2022 udgør 26,5 mio. kr.

Tjenestemandspensioner ved privatbaner

Regionen er forpligtet til at afholde udgifter til tjenestemandspensioner ved de nordjyske privatbaner. Budgettet for området udgør 7,5 mio. kr. i 2022.

Administrationen

Bevillingsoversigt

Fælles formål og administration	Endeligt budget
DRIFTSUDGIFTER I ALT	557.041.016
	-24.959.906
Udgifter	
Sektor for specialområdet	20.282.361
Løn (Sundhedsområdet)	1.016.475
Løn (Specialområdet)	15.454.691
Andre udgifter (Specialområdet)	3.811.194
Regional udvikling	24.294.349
Løn (Regional Udvikling)	22.076.926
Andre udgifter (Regional Udvikling)	2.217.423
Mennesker og Organisation	75.266.095
Løn (Fællesadministration)	65.245.565
Andre udgifter (Fællesadministration)	10.020.530
Patientforløb og Økonomi	42.598.709
Løn (Sundhedsområdet)	21.617.214
Andre udgifter (Sundhedsområdet)	915.437
Løn (Fællesadministration)	19.431.151
Andre udgifter (Fællesadministration)	634.907
Center for Administration	65.731.791
	-188.422
Løn (Fællesadministration)	61.208.086
Andre udgifter (Fællesadministration)	2.131.034
Indtægter (Fællesadministration)	-188.422
Revisionen (Fællesadministration)	2.392.671
Digitalisering og IT	22.651.929
Løn (Fællesadministration)	5.736.874
Andre udgifter (Fællesadministration)	16.915.055
Jura	16.302.100
Løn (Fællesadministration)	16.071.855
Andre udgifter (Fællesadministration)	230.246
Regionssekretariat	12.736.925
Løn (Fællesadministration)	11.362.430
Andre udgifter (Fællesadministration)	1.374.495

Fælles formål og administration	Endeligt budget
Patientdialog	10.482.791
Løn (Sundhedsområdet)	10.439.478
Andre udgifter (Sundhedsområdet)	43.312
Projektsekretariatet (NAU)	11.349.962
Løn (Fællesadministration)	10.875.525
Andre udgifter (Fællesadministration)	474.436
Administrationsejendomme	15.615.744
Andre udgifter (Fællesadministration)	15.615.744
Erhvervsboliger	30.143.753
	-24.771.484
Løn (Sundhedsområdet)	468.804
Andre udgifter (Sundhedsområdet)	29.674.949
Indtægter (Sundhedsområdet)	-24.771.484
Forsikringsområdet	22.991.947
Andre udgifter (Fællesadministration)	22.991.947
Regionsrådet	16.311.872
Løn (Fællesadministration)	10.413.562
Andre udgifter (Fællesadministration)	5.898.310
Direktionen	7.228.259
Løn (Fællesadministration)	6.608.763
Andre udgifter (Fællesadministration)	619.496

Fælles formål og administration	Endeligt budget
Danske Regioner	14.257.052
Andre udgifter (Fællesadministration)	14.257.052
IT-drift i Region Nordjylland	33.808.352
Sygesikringssystem (Sundhedsområdet)	9.550.137
Maskinlæring (Sundhedsområdet)	794.123
Lønssystem (Fællesadministration)	13.116.559
Økonomisystem (Fællesadministration)	4.435.832
ILS (Fællesadministration)	1.032.051
ESDH (Fællesadministration)	4.059.911
Befordringssystem Fællesadministration)	819.739
Bredbånd og PC ordning	-160.154
Andre udgifter (Fællesadministration)	-160.154
Kontorhold og diverse udgifter	4.820.751
Andre udgifter (Fællesadministration)	4.820.751
Udviklingspulje	2.040.609
Andre udgifter (Sundhedsområdet)	2.040.609
Generalomkostningstillæg	-1.010.800
Andre udgifter (Fællesadministration)	-1.010.800
Pensionsudgift vedr. administration	26.448.777
Løn (Fællesadministration)	26.448.777
Budgetmidler til barselsfond	81.770.172
Heraf Sundhedsområdet	80.925.137
Heraf Fællesadministration	845.035
Omkostningselementer	1.077.671
Andre omkostninger (Fællesadministration)	1.031.685
Andre omkostninger (Specialektor)	33.218
Andre omkostninger (Regional Udvikling)	12.768

Budgetbemærkninger

Den samlede administration for Region Nordjylland udgør i budgetoplægget for 2022 ca. 532 mio. kr., hvilket vedrører såvel central administration, der konteres direkte på den pågældende hovedkonto (1, 2 eller 3) samt udgifter til fællesadministration (hovedkonto 4), der i budget- og regnskabssituationen fordeles på de øvrige tre områder.

Efter hver budgetpost er det angivet, hvilken hovedkonto den pågældende udgift vedrører.

Udgifterne vedrørende fællesadministrationen (hovedkonto 4) er som udgangspunkt fordelt på de tre driftsområder ud fra følgende fordelingsnøgle:

Sundhedsområdet:	95,9%
Specialektoren:	3,0%
Regional udvikling:	1,1%

Fordelingen skal dog også ses i sammenhæng med de budgetforudsætninger, der indgår i rammeaftalen mellem Specialektoren og de nordjyske kommuner.

I det følgende gives en kort beskrivelse af de enkelte afdelinger og stabe i Administrationen, dog eksklusiv de to sektoradministrationer "Specialektoren" og "Regional udvikling", der udelukkende beskæftiger sig med driftsopgaver indenfor de to sektorområder".

Patientforløb og Økonomi

Afdelingen har fokus på udvikling af Sundhedsområdet til gavn for de nordjyske borgere, og understøtter hospitalerne i forhold til at nå de politisk fastsatte mål. Der arbejdes ligeledes på at sikre lægedækning i hele regionen. Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen er højt på den politiske og ledelsesmæssige agenda, og afdelingen bidrager til at sikre de bedste rammer for samarbejde mellem hospitalerne, almen praksis og kommunerne, således at nordjyderne oplever et sammenhængende patientforløb.

Afdelingen forestår i samarbejde med hospitalerne, Regional Udvikling og Det Specialiserede Socialområde, arbejdet med udarbejdelse af et samlet regionalt budget. Derudover sikrer Patientforløb og Økonomi økonomiopfølgning i samarbejde med hospitalerne og de øvrige virksomheder, samt afdelinger og stabe. Der arbejdes med nærhedsfinansiering med henblik på at understøtte, at flere borgere kan behandles i eget hjem.

Patientforløb og Økonomi har ligeledes ansvaret for at understøtte datadrevet ledelse ved at levere tidstro og relevante data til ledelser på alle niveauer i Region Nordjylland samt bidrager til udarbejdelse af analyser.

Afdelingen består samlet set af de 4 kontorer:

- BI og Analyse
- Økonomi
- Sundhedsplanlægning
- Nære sundhedstilbud og Nord-KAP

Mennesker og Organisation

Afdelingen varetager en række strategiske, udviklingsmæssige og driftsmæssige opgaver indenfor HR, kommunikation og kvalitetsudvikling. Afdelingen samarbejder herudover med Direktion, Strategisk

Sundhedsledelse, hospitaler og øvrige virksomheder om at omsætte de politiske mål til konkrete handlinger og resultater.

Afdelingen består af fire kontorer:

Kvalitetsudvikling og Arbejdsmiljø: Kvalitetsudvikling, forbedringsprojekter, og opgaver indenfor fysisk og psykisk arbejdsmiljø er forankret her, ligesom nationale opgaver med fx utilsigtede hændelser, patienttilfredshedsundersøgelser, kliniske kvalitetsdatabaser og initiativer knyttet til de nationale mål på sundhedsområdet.

HR: HR-opgaver som arbejdstilrettelæggelse, personalejuridisk rådgivning, forhandlinger (fx løn), personalepolitiske aktiviteter og MED-rådgivning er forankret her.

Uddannelse, læring og ledelse: Regionens opgaver som uddannelsesinstitution er forankret her ligeså vel som opgaver med lægers obligatoriske videreuddannelse, regionens ledelsesudvikling samt opgaven med at drive og videreudvikle regionens kursusportal og e-læringsaktiviteter.

Kommunikation: Interne og eksterne kommunikationsopgaver fx skriftlig patientkommunikation og borgerrettede kampagner er forankret her, såvel som interne kommunikation til ledere og medarbejdere, rekruttering og regionens system til håndtering af kliniske dokumenter.

De fire kontorer suppleres af et ledelsessekretariat, der varetager opgaver med bl.a. betjening af MED-organisationen og økonomi.

Digitalisering og IT

Digitalisering og IT er Region Nordjyllands it-afdeling, hvis kerneopgave er at it-understøtte og videreudvikle digitalisering i hele regionen. Afdelingens omdrejningspunkt for arbejdet med digitalisering er at skabe værdi for borgeren. Borgeren er i centrum og skal tilbydes hurtig, nem og digital adgang til sundhedsvæsenet. Fundamentet skal dog være bundsolidt, før man kan bygge ovenpå det. Derfor er sikker og stabil drift også meget højt prioriterede områder i afdelingen, og en forudsætning for arbejdet med videreudvikling af fremtidens digitale sundhedsvæsen.

Digitalisering og IT er organiseret i fire kontorer og en stabsfunktion, som hver ledes af en kontorchef. Desuden har afdelingen tilknyttet en lægefaglig konsulent, der bl.a. indgår i styregrupper for projekter drevet af Digitalisering og IT.

Projektafdelingen Nyt Aalborg Universitetshospital

Projektafdelingen er ansvarlig for planlægning og gennemførelse af byggeriet af det nye Universitetshospital og andre projekter på arealet i Aalborg Øst i tilknytning hertil, blandt andet Psykiatri, Onkologi og Steno Diabetescenter. Projektafdelingen betjener desuden det politiske byggeudvalg for det nuværende Aalborg Universitetshospital og varetager byggeprojekter herfor.

Afdelingen er opdelt i fire kontorer:

Plan og Struktur beskæftiger sig med en række planlægningsopgaver vedrørende fysisk struktur, dimensionering, indkøb, udbud af inventar og logistik i forhold til det nye universitetshospital og de øvrige projekter på østmatriklen.

Byggeteknik har den byggetekniske ekspertise i forhold til projektering og gennemførelse af de forskellige byggerier på østmatriklen.

Sekretariatet løser opgaver i relation til økonomi, jura, kommunikation, betjening af administrativ og politisk ledelse samt regionens ejendomsadministration.

Anlæg og ejendomme varetager bygherrefunktion i regionens øvrige anlægs- og byggeopgaver i sektorerne, herunder arkitektfaglig rådgivning i tilknytning til ideoplæg og EU-udbudsmateriale.

Center for Administration

Centret blev etableret i 2018 som følge af 'Fælles løsninger på det administrative område' og varetager regionens driftsopgaver indenfor løn, bogføring, praksisafregning og yderadministration, regnskab, indkøb og patientbefordring. Hensigten med organisationsændringen var at samle administrationen af regionens driftsområder i ét center, og forfølge målsætningen om at intensivere indsatsen med at digitalisere, effektivisere og professionalisere driftsområderne.

Centret består af otte enheder:

Administrative processer varetager sekretariatsopgaver for centerledelsen og LMU, GDPR, aktindsigtsanmodninger, projektledelse, tværgående opgaver og processer for hele regionen, personalegoder og fortjenstmedalje.

Forretningsudvikling og digitalisering fungerer som centrets tværgående udviklingsenhed indenfor digitalisering og automatisering.

Løn og Personale løser løn- og personaleadministrative opgaver for alle enheder og ansatte i Region Nordjylland.

Operationelt Indkøb varetager den daglige drift af indkøbsområdet, herunder blandt andet fakturabehandling og kvalitetssikring i ILS i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i henhold til regionens indkøbsaftaler

Kontoret for Patientbefordring varetager visitering, sagsbehandling og vejledning vedrørende befordringsgodtgørelse til patienter. Enheden yder ligeledes vejledning til personale på hospitalerne vedrørende patientbefordring samt foretager sagsbehandling af patientklager.

Praksis- og patientafregning: Patientafregning arbejder med afregning vedrørende patienter fra andre regioner og nordjyske patienter behandlet på privatsygehuse samt på sygehuse i andre regioner og foreningsejede privathospitaler. Derudover er enheden ansvarlig for afregning af tolke- og laboratoriydelser, udbetaling af tilskud til høreapparater og udgifter relateret til patienter i eget hjem. Praksisafregning er ansvarlig for administration og afregning af overenskomstområder, hvor borgeren kan modtage undersøgelse og behandling med helt eller delvist offentligt tilskud. Derudover er enheden ansvarlig for administration og afregning af tilskudsberettiget medicin, som borgeren køber på apoteket, samt lægevagten, tandpinevagten og fremmedsprogstolkning hos alment praktiserende læger og speciallæger.

Regnskab varetager de daglige opgaver i den økonomiske forvaltning og administration. Dette omfatter hospitalerne, Regionsrådet, Regionssekretariatet, Direktionen, Jura, Informationssikkerhed, Patientdiagnostik, Digitalisering og IT samt erhvervsjendomme. Enheden har desuden ansvaret for regionens kasse/regnskabsregulativ samt udarbejdelse af regionens årsregnskab.

Under Center for Administration er Sekretariatet for ØS-Indsigt ligeledes placeret.

Regionssekretariat

Sekretariatet leverer bistand til organisationen på en lang række områder og har følgende hovedopgaver:

Betjening af det politiske niveau: Det sker primært gennem forberedelse, afvikling og opfølgning på regionsrådsmøder, forretningsudvalgsmøder, møder i de politiske udvalg, Kontaktudvalget og afholdelse af temadage for Regionsrådet, samt politikernes og rådets virke i øvrigt.

Betjening af direktionen og de øverste administrative fora: Sekretariatet bistår direktionen og regionsrådsformanden med sekretariatsbetjening generelt, forberedelse og bistand til direktionsmøder og Strategisk Sundhedsledelse samt andre direktionsopgaver. Kontoret har desuden opgaver i relation til at yde støtte til regionsrådsformanden.

Presse: Sekretariatet har ansvar for pressearbejde og strategisk kommunikation om regionens mål og opgaver.

ESDH: Regionssekretariatet er ansvarlig for regionens ESDH-system

Herudover er regionssekretariatet ansvarlig for receptionen, administration af regionens Feriefond samt arkiv- og postfunktioner.

Regionssekretariatet er en stab med direkte reference til Direktionen.

Patientdialog

Kontoret består af to enheder:

Patientsekretariatet driver bl.a. regionens Patientkontor, hvortil der er adgang for patienter, pårørende, borgere, sundhedspersonale mv. med behov for hjælp, råd og vejledning. Patientkontoret tager imod mange typer af spørgsmål vedrørende sundhedsvæsenet, f.eks. hjælp og vejledning om patientrettigheder eller hjælp til at klage eller søge erstatning. Derudover er Patientsekretariatet regional indgang for Styrelsen for Patientklager i forbindelse med klage- og dialogsager samt tilsynssager. Patientsekretariatet varetager desuden den regionale administrative sagsbehandling af klager over både hospitals- og primær sektor. Derudover understøtter Patientsekretariatet hospitaler, afdelinger og sundhedspersonale i håndtering af klage- og tilsynssager. Patientsekretariatet driver Det Nationale Kontaktpunkt, der yder råd og vejledning til udenlandske patienter. Desuden varetager Patientsekretariatet sagsbehandling og yder juridisk bistand til sundhedspersonale vedrørende hospitalsbehandling af patienter uden dansk sygesikring samt danske patienters behandling i udlandet – herunder tandlægebehandlinger.

Patientsekretariatet sekretariatsbetjener desuden Den Videnskabetiske Komité og Samrådet for abort og sterilisation.

Enheden for Sygehusvalg besvarer og håndterer patienthenvendelser med forespørgsler om eksempelvis en hurtigere tid til udredning/behandling. Enheden for Sygehusvalg kan afsøge mulighederne for en hurtigere tid til behandling eller behandling på andet hospital. Enheden sikrer, at regionen overholder patientrettighederne i forhold til det frie og det udvidede frie sygehusvalg. Enheden for Sygehusvalg bidrager til kvalificering samt udmøntning af regionens kapacitetsplanlægning.

Patientdialog er en stab med direkte reference til Direktionen.

Jura

Kontoret yder juridisk rådgivning, administrerer regionens forsikringer samt varetager regionens strategiske indkøb.

Juridisk rådgivning ydes bl.a. på det forvaltningsretlige, sundhedsretlige og personretlige område samt på det udbuds- og kontraktretlige område.

Strategisk indkøb gennemfører udbud og varetager det fællesregionale samarbejde i "Regionernes Fælles Indkøb" – udbud gennemføres ofte i samarbejde med de øvrige regioner og/eller andre offentlige aktører fx de nordjyske kommuner.

Regionens indkøbschef udgør således sammen med kontorchefen for Jura kontorets ledelse.

Regionens forsikringskontor, administrerer og behandler regionens forsikrede og selvforsikrede områder herunder patientskader, arbejdsskader og bygnings-/løsøreforsikringer.

Jura er en stab med direkte reference til Direktionen.

Personaleoversigt

Nedenfor præsenteres personaleoversigten for Region Nordjylland.

Personaleoversigten svarer som udgangspunkt til den oversigt, der var en del af materialet til budgetlægningen for 2022, hvor udgangspunktet har antallet af årsværk i 2020. På den baggrund er der på sundhedsområdet tillagt ca. 75 årsværk særligt med baggrund i den fortsatte implementering af de finanslovsmidler, som regionen er tilført vedrørende "1.000 flere sygeplejersker" og styrkelse af psykiatrien.

Det skal dog samtidig bemærkes, at eftersom udgangspunktet er 2020, vil tallene i en vis udstrækning være "farvet" af, at der i dele af organisationen har været ansat flere midlertidige medarbejdere til COVID-19 indsatsen. Omvendt har andre dele af organisationen, for at reducere smitterisikoen, organiseret arbejdet anderledes end tidligere, og har af den grund i perioder haft et mindre fremmøde end normalt.

Opgørelsen udtrykker antal ansatte omregnet til fuldtidsstillinger. Timelønnede er ikke en del af opgørelsen.

Område	Årsværk
Sundhedsområdet (somatik og psykiatri)	10.434
Specialektoren	1.352
Regional udvikling	60
Fællesadministrationen (incl. Center for Administration og servicefunktioner i Regionshuset)	683
I alt	12.529

Flerårsoversigt

I det følgende præsenteres flerårsoversigten (frem til 2025) for Region Nordjyllands tre driftsområder.

Overslagsårene svarer som udgangspunkt til budgetniveauet for 2022.

I overslagsårene er dog indregnet helårsvirkninger af forligsændringer fra tidligere år. Det bemærkes, at disse skal "gen-prioriteres" i de kommende budgetår. Det indebærer også, at der for nogle af helårsvirkningerne vil ske en yderligere kvalificering. Det gælder fx midlerne til udflytning til NAU. Der er ligeledes indregnet helårsvirkning af større lov- og cirkulæreændringer i overslagsårene.

På anlægsområdet er indregnet de forventede udgiftsniveauer i overslagsårene med baggrund i investeringsoversigten i budgetforliget for 2022.

På finansieringssiden er indregnet de kendte lov- og cirkulæreændringer ligesom, at finansieringsgrundlaget også er justeret i forhold til det forventede anlægsniveau. Der er ikke indregnet mulige konsekvenser af de årlige opdateringer af bloktilskudsfordelingen mellem regionerne, ligesom der heller ikke er indregnet mulige "nye midler" af de kommende års økonomiaftaler. Tilsvarende er der heller ikke reserveret midler i overslagsårene til udgiftsvækst fx på medicinområdet.

Det betyder samlet set, at der i opstillingerne ses en forskel mellem udgifts- og finansieringsside i overslagsårene.

I forhold til Speciaalsektoren gælder det, at der i 2022 er budgetteret med et underskud, mens der i overslagsårene er budgetteret med balance mellem omkostninger og finansiering.

SUNDHEDSOMRÅDET - mio. kr. <i>2022-priser</i>	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
UDGIFTSSIDEN				
Aalborg Universitetshospital	5.921,2	5.923,0	5.924,0	5.924,0
<i>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</i>				
B2022: Behandling af akut bristet aortaaneurisme med EVAR/TEVAR		0,3	0,8	0,8
B2022: Forebyggelse af blodpropper i hjernen ved aurikellukning i hjertet		0,5	1,0	1,0
B2022: Delårsvirkninger, tema 1.3		1,0	1,0	1,0
Regionshospitalet Nordjylland	1.157,3	1.157,3	1.157,3	1.157,3
Psykatrien	804,2	804,2	804,2	804,2
Øvrige virksomheder	480,6	482,2	482,2	482,2
<i>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</i>				
B2022: Serviceforbedringer på det præhospitale område		1,6	1,6	1,6
Fællesområdet og puljer	1.445,5	1.442,7	1.463,8	1.463,7
<i>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</i>				
B2022: Regulering af budget på SOSU-uddannelse		-5,3	-5,3	-5,3
B2022: Initiativer ifm. nedbringelse af ventetider i speciallægepraksis		2,4	2,4	2,4
B2022: Udflytning til NAU		0,0	21,1	21,0
Praksisområdet	2.465,8	2.465,8	2.465,8	2.465,8
Administration	469,7	469,7	469,7	469,7
Reservation vedr. lov- og cirkulæreændringer <i>(Ændringer over 0,1 mio. kr.)</i>		-11,1	1,8	1,8
<i>Heraf:</i>				
Aktstykke 2022				
Forordning om mærkning af medicinsk udstyr (MDR)		-0,3	-0,3	-0,3
Patienterstatninger: Regulering og forrentning vedrørende højesteretsdom		-3,1	-3,1	-3,1
Bekendtgørelse om økonomiske rammer for fritvalg til private specialsygehuse mv.		-1,2	-1,2	-1,2
Strategi for Life Science			-1,4	-1,4
Sundhedsklynger (er indtil videre kun aftalt i forhold til 2022)		-4,1	-4,1	-4,1
Specialiserede og tværfaglige udrednings- og behandlingenheder			-1,6	-1,6
Styrket kapacitet i Psykiatrien - drift			10,6	10,6
Styrket kapacitet i psykiatrien - omlægning af pulje til drift (Sikringen)			5,3	5,3
Aktstykke 2021				
Screening for tyk- og endetarmskræft		1,1	1,1	1,1
Nedbringelse af ventetid til offentlig høreapparatsbehandling		-2,7	-2,7	-2,7
Udbredelse af regionale og akutte udrykningsteams i Psykiatrien		-0,5	-0,5	-0,5
Sagsbehandlingstid i Medicinrådet		-0,2	-0,2	-0,2
Renter	5,6	5,6	5,6	5,6
DRIFTSUDGIFTER I ALT	12.749,9	12.739,4	12.774,4	12.774,3
Øvrig anlæg - udgifter	359,6	268,6	258,5	258,5
Øvrig anlæg - salgsindtægter	-12,7	-12,7	-12,7	-12,7
Kvalitetsfondsbyggeri NAU	584,4	435,6		
Kvalitetsfondsbyggeri NAU - finansiering	-584,4	-435,6		
UDGIFTER I ALT	13.096,8	12.995,3	13.020,2	13.020,1

SUNDHEDSOMRÅDET - mio. kr. <i>2022-priser</i>	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
<u>FINANSIERINGSSIDEN</u>				
Finansieringselementer (bloktilskud mv.)	13.077,3	12.978,6	12.984,8	12.988,2
<i>Heraf:</i>				
Lov- og cirkulæreændringer		-11,1	1,8	1,8
Omfordeling af effektiviseringsgevinster ved kvalitetsfondsbyggerier		3,4	6,8	10,2
Regulering af anlægsramme		-91,0	-101,1	-101,1
Likviditetsfinansiering (forudsat uændret i overslagsår)	95,5	95,5	95,5	95,5
Afdrag på lån	-159,0	-159,0	-159,0	-159,0
Lånoptag	83,0	83,0	83,0	83,0
FINANSIERING I ALT	13.096,8	12.998,1	13.004,3	13.007,7

SPECIALSEKTOREN - mio. kr. <i>2022-priser</i>	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
<u>OMKOSTNINGSSIDEN</u>				
Driftsomkostninger	708,4	708,4	708,4	708,4
OMKOSTNINGER I ALT	708,4	708,4	708,4	708,4
<u>FINANSIERINGSSIDEN</u>				
Takstindtægter mv.	702,9	708,4	708,4	708,4
FINANSIERING I ALT	702,9	708,4	708,4	708,4

REGIONAL UDVIKLING - mio. kr. <i>2022-priser</i>	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
<u>UDGIFTSSIDEN</u>				
Driftsudgifter	289,1	304,5	304,5	304,5
<i>Heraf helårsvirkninger fra tidligere budgetforlig:</i>				
B2022: Tekniske ændringer - kollektiv trafik		19,2	19,2	19,2
B2022: Forlængelse af pilotprojekt Hovednet Vest (udløb)		-3,8	-3,8	-3,8
B2022: Ændringer vedr. P/L engangsindtægt og konsolidering er ikke indregnet.				
Reservation vedr. lov- og cirkulæreændringer		-3,6	-3,6	-3,6
<i>Heraf:</i>				
Aktstykke 2021				
Enighedspapir om jordforureninger		-3,6	-3,6	-3,6
UDGIFTER I ALT	289,1	300,9	300,9	300,9
<u>FINANSIERINGSSIDEN</u>				
Finansieringselementer (bloktilskud mv.)	289,1	285,5	285,5	285,5
<i>Heraf:</i>				
Lov- og cirkulæreændringer		-3,6	-3,6	-3,6
FINANSIERING I ALT	289,1	285,5	285,5	285,5

Likviditetsbudget

Nedenfor er opstillet Region Nordjyllands likviditetsbudget for 2022.

Periode/mio. kr.	Likviditet Primo	Bevægelse	Likviditet Ultimo
Januar	193,0	-44,2	148,8
Februar	148,8	-44,1	104,7
Marts	104,7	-44,2	60,5
April	60,5	-44,1	16,4
Maj	16,4	-44,2	-27,8
Juni	-27,8	-44,1	-71,9
Juli	-71,9	-44,1	-116,0
August	-116,0	-44,2	-160,2
September	-160,2	447,6	287,4
Oktober	287,4	-44,1	243,3
November	243,3	38,8	282,1
December	282,1	-44,1	238,0
Samlet likviditetsvirkning for budget 2022			45,0

Likviditetsbudgettet er baseret på de følgende forudsætninger:

- Likviditetstrækket i driftsbudgettet for året 2022 udgør ca. 80 mio. kr. hvilket langt overvejende vedrører finansiering af regionens afdrag på langfristet gæld.
- Der er forudsat, at der overføres ca. 235 mio. kr. i uforbrugte anlægsmidler fra 2021 til 2022 og ca. 150 mio. kr. fra 2022 til 2023.
- Regionen har i 2021 modtaget ca. 130 mio. kr. i tilskud til anlæg af Steno Diabetes Center Nordjylland. Det er forudsat, at disse midler omsættes i 2022.
- Det er forudsat, at regionen i 2022 modtager den resterende kompensation for COVID-19 udgifter i 2021.
- Det er forudsat, at regionen fortsat vil have udgifter til COVID-19 i første halvdel af 2022 – og at kompensationen herfor modtages i løbet af 2022.

Den gennemsnitlige likviditet pr. indbygger forventes – med baggrund i ovenstående forudsætninger - at udgøre ca. 1.200 kr. pr. indbygger ved udgangen af 2022.

Bilag

Bilag

Bilag

Bilag 1 – Vedr. økonomiaftale om regionernes økonomi for 2022

Aftalen er tidligere udsendt til alle regionsrådsmedlemmer, men kan også findes Danske Regioners hjemmeside:

[aftaletekst-vedr-regionernes-oekonomi-for-2022.pdf](#)

Bilag 2 – Resultatopgørelse

SUNDHED		Regnskab for	Korrigeret	Budget
1.000 kr.		2020	budget for 2021	2022
Bloktilskud fra staten (incl. kompensationsordning mv.)		-10.404.892	-10.951.548	-10.797.924
Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag		-2.057.200	-2.085.000	-2.116.400
Aktivitetsbestemte tilskud fra staten		-158.472	-160.600	-163.000
Tilskud til bløderudligningsordningen		0	0	0
Indtægter		-12.620.564	-13.197.148	-13.077.324
Nettodriftsomkostninger		12.049.247	12.189.272	12.568.915
Andel af fælles formål og administration		368.357	414.090	418.937
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster		-202.960	-593.786	-89.472
Andel af finansielle indtægter		0	9.098	5.600
Andel af finansielle omkostninger		16.423	-2.637	-2.608
Resultat før ekstraordinære poster		-186.537	-587.325	-86.480
Ekstraordinære indtægter				
Ekstraordinære omkostninger				
Årets resultat		-186.537	-587.325	-86.480
SPECIALSEKTOREN				
1.000 kr.		Regnskab for	Korrigeret	Budget
		2020	budget for 2021	2022
Takstbetalinger vedr. det sociale område		-722.399	-758.889	-683.870
Takstbetalinger vedr. specialundervisning		-20.076	-21.090	-19.005
Indtægter		-742.475	-779.979	-702.875
Nettodriftsomkostninger		737.526	769.484	692.865
Andel af fælles formål og administration		11.860	12.727	12.869
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster		6.911	2.232	2.859
Andel af finansielle indtægter				
Andel af finansielle omkostninger			2.637	2.608
Resultat før ekstraordinære poster		6.911	4.869	5.467
Ekstraordinære indtægter				
Ekstraordinære omkostninger				
Årets resultat		6.911	4.869	5.467
REGIONAL UDVIKLING				
1.000 kr.		Regnskab for	Korrigeret	Budget
		2020	budget for 2021	2022
Bloktilskud fra staten		-203.124	-215.761	-221.160
Udviklingsbidrag fra kommunerne		-66.084	-66.725	-67.949
Indtægter		-269.208	-282.486	-289.109
Nettodriftsomkostninger		265.348	277.629	284.183
Andel af fælles formål og administration		4.505	4.857	4.925
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster		645	0	0
Andel af finansielle indtægter				
Andel af finansielle omkostninger				
Resultat før ekstraordinære poster		645	0	0
Ekstraordinære indtægter				
Ekstraordinære omkostninger				
Årets resultat		645	0	0

Bilag 3 – Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelse budget 2022	Sundhed	Special- sektor	Regional udvikling	I alt
Årets resultat	86.480	-5.467	0	81.013
Likviditetsændringer til resultatet				
+ afskrivninger	341.760	17.748		359.508
+ intern forrentning		2.608		2.608
+ varebeholdning primo				
- varebeholdning ultimo				
+ feriepenge ultimo				
- hensættelse til pension primo				
+ hensættelse til pension ultimo	17.883	1.299		19.182
- andre reguleringer primo				
+ andre reguleringer ultimo	-117.123	33	13	-117.077
A. Likviditetsændring af årets resultat	242.520	21.688	13	264.221
Likviditetsændringer vedr. investeringer				
- køb af immaterielle aktiver				
+ salg af immaterielle aktiver				
- køb af materielle aktiver	-931.129	-23.000		-954.129
+ salg af materielle aktiver				
+ øvrige forhold				
B. Likviditetsvirkning af investeringer	-931.129	-23.000		-954.129
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat+A+B)	-602.129	-6.779	13	-608.895
Likviditetsreguleringer til fælles og finansieringsposter				
+ forskydninger i kortfristede tilgodehav.				-118.343
+ forskydninger i kortfristet gæld				23.340
+ optagelse af eksterne lån				106.000
- afdrag på eksterne lån				-182.340
- forrentning af interne lån				-2.608
- hensættelser til kvalitetsfondsprojekter				
+ forbrug af tidligere hensættelser til kvalitetsfondsprojekter				584.342
+ øvrige finansielle poster (tjenestemandspen.)				119.232
D. Likviditetsvirkning af fælles og finansieringsposter				529.623
E. Årets samlede likviditetsvirkning (A,B,C,D)				-79.272
F. Likvider, primo budgetåret				193.000
G. Likvider, ultimo budgetåret (E+F)				113.728

Den forventede likvide primobeholdning er opdateret i forhold til tidligere indberetning til Social- og Indenrigsministeriet

Bilag 4 – Retningslinjer for administration af bevillinger

Generelt

De centrale krav til den regionale budgetlægning og bevillingsstyring er fastsat i regionernes budget- og regnskabssystem.

Region Nordjyllands retningslinjer for administration af bevillinger angiver regionens overordnede regelsæt i forhold til budgetlægning, økonomistyring og økonomisk forvaltning af de afgivne bevillinger. Retningslinjerne skal dermed støtte op omkring den bedst mulige udnyttelse af regionens økonomiske ressourcer.

Den økonomiske styring lægger sig op af regionens målsætninger omkring værdibaseret ledelse – og dermed er der en udstrakt grad af delegering af kompetence og ansvar til de enkelte driftsområder og ledelser.

Budgetloven indebærer, at såvel budget som regnskab skal overholde fastsatte udgiftslofter. Omvendt er det fra et regionalt synspunkt vigtigt, at de midler der stilles til rådighed for Region Nordjylland også kommer i anvendelse – for at sikre den bedst mulige service for nordjyderne.

Dette fordrer særligt, at regionens regelsæt på det økonomiske område bidrager til, at eventuelle mer- og mindreforbrug synliggøres så tidligt som muligt, så der kan træffes de nødvendige foranstaltninger.

I forhold til Speciaalsektoren gælder der på nogle områder et særligt regelsæt. Dette skal ses i lyset af, at aktiviteterne indenfor Speciaalsektoren er reguleret i rammeaftalerne, hvor der kan være aftalt særlige "spilleregler" med kommunerne.

Aktivitet- og rammestyring

Region Nordjylland anvender to hovedprincipper indenfor den økonomiske styring; Aktivitetsstyring samt rammestyring.

Der kan herudover være styringsværktøjer på enkelte områder, som understøtter den faglige udvikling, eksempelvis virksomhedsplaner på institutioner.

Rammestyring

Rammestyring bygger grundlæggende på en decentralisering af budgetansvaret, og er det overordnede styringsprincip i Region Nordjylland.

Decentralisering

Rammestyringens centrale formål er, at sikre, at budgettet overholdes ved, at afdelinger og institutioner, indenfor en budgetperiode tildeles en samlet økonomisk bevilling/ramme til opfyldelse af fastsatte målsætninger, hvis aktiviteter specificeres i budgettet (se afsnittet "Målsætninger og styring" tidligere i budgetbogen).

Decentralisering indebærer delegering af ansvar og beslutningskompetence til yderste led i organisationen.

Afdelinger og institutioner skal overholde den samlede bevilling, men kan i øvrigt normalt disponere forholdsvis frit inden for budgetrammen. Decentralisering og selvforvaltning skal dermed sikre optimal

ressourceudnyttelse og større engagement idet ledelsesansvar og budgetansvar følges ad, men også fremme afdelingens udgiftsansvarlighed

Anvendelse af hele budgetrammen forudsætter naturligvis, at de aktivitetsmæssige mål opfyldes.

Lønsumsstyring

Løn udgør en væsentlig del af regionens omkostninger.

Personaleforbruget styres via lønsumsstyring, dvs. overholdelse af en samlet lønsumsramme. Det centrale styringsredskab er dermed lønforbruget i forhold til lønrammen, og i mindre grad antallet af stillinger.

Aktivitetsstyring

Takststyring indebærer, at bevillingernes størrelse afhænger af den præsterede aktivitet. Takststyring er således en aktivitetsbaseret finansieringsform, der i sin mest simple form betyder, at institutionens samlede indtægter stiger proportionalt med den samlede aktivitet

Aktivitetsstyring anvendes primært i Speciaalsektoren, hvor myndighedsansvaret og det fulde finansieringsansvar er placeret hos kommunerne, mens Region Nordjylland har et leverandøransvar i forhold til kommunerne. Leverandøransvaret indebærer, at Region Nordjylland efter aftale med kommunerne leverer tilbud, og at disse tilbud finansieres af Kommunerne via takster.

Bevillingsmyndighed

Regionsrådet har bevillingsmyndigheden jf. styrelsesloven §40, stk. 2, hvilket betyder, at det er Regionsrådet, der alene er bemyndiget til at fastsætte størrelsen og sammensætningen af bevillingerne for regionens udgifter og indtægter i forbindelse med drift og anlæg mv.

”Bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen. Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling”.

Region Nordjylland anvender et nettobevillingsprincip, hvilket betyder, at Regionsrådet for hvert bevillingsområde vedtager en nettobevilling bestående af en udgiftsdel og en indtægtsdel.

Foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, kan om fornødent iværksættes uden Regionsrådets forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt.

Det er Forretningsudvalgets ansvar at sikre, at der følges op på mål, strategier og handlingsplaner for Region Nordjylland, at der foretages resultatopfølgning og at der aflægges regnskab for anvendelsen af midlerne. I praksis varetages denne rolle i et samarbejde mellem Forretningsudvalget og Direktionen.

Endvidere kan Regionsrådet bemyndige Forretningsudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.

Bevillingsniveau

Forretningsudvalget fastlægger procedurer og tidsplan for vedtagelsen af det kommende års budget.

Regionsrådet træffer beslutning om fastsættelse af bevillingsniveau og anvendelse af bevillingsrammer. Bevillingsniveauet fastsættes ved budgetvedtagelsen og fremgår entydigt af regionens årsbudget.

Indenfor det fastsatte bevillingsniveau, overlades kompetence og ansvar for bevillingernes nærmere anvendelse og overholdelse, til Forretningsudvalget.

For bevillinger der ligger udenfor Forretningsudvalgets område, særligt eksterne forskningsmidler og projektmidler, kan kompetencer og ansvar for bevillingens overholdelse overlades til de udførende led i den regionale forvaltning.

Oversigt over bevillingsniveauer

HOVEDOMRÅDE	BEVILLING	BUDGETOMRÅDER
SUNDHED	Hospitalsområdet	<p><i>Virksomheder</i></p> <p>Aalborg Universitetshospital Regionshospital Nordjylland Psykiatrien Den præhospitale virksomhed Sygehusapoteket <i>Tværgående drift</i> Sundhedsydelse i Speciaalsektoren Revaliderings- og Rehabiliteringscenter for flygtninge Patienter i eget hjem Hospice Sundheds IT</p> <p><i>Samhandel og privatområdet</i> Behandling af nordjyske patienter i andre regioner Behandling af patienter fra andre regioner på nordjyske hospitaler Behandling af patienter på privathospitaler m.v.</p> <p><i>Fællesudgifter, projekter og puljer</i> Projekter Fællesudgifter</p>
	Praksisområdet	Sygesikringsudgifter, herunder medicin
	Central Administration	Patientforløb og Økonomi Patientdialog Erhvervsboliger Fællesudgifter og puljer
	Renter	Nettorenteudgifter
	Finansiering	Bloktilskud Kommunal medfinansiering Nærhedsfinansiering Lånoptag mv.

HOVEDOMRÅDE	BEVILLING	BUDGETOMRÅDER
SPECIALEKTOREN	Institutionsdrift	<p>Neurocenter Østerskoven Bostedet Brovst Bostedet Kærvang Bostedet Aars Bostedet Solsiden Bostedet Hadsund Center for Døvblindhed og Høretab Den Sikrede Institution Kompasset Forsorgshjemmet Aas Institut for Syn og Høreelse Specialbørnehjemmene Sødisbakke VISO Indtægtsdækket virksomhed Fællesudgifter til Institutionsdrift Taktindtægter og øvrig finansiering</p>
	Central Administration	Sektoradministration

HOVEDOMRÅDE	BEVILLING	BUDGETOMRÅDER
REGIONAL UDVIKLING	Trafikselvskab	Tilskud til Nordjyllands Trafikselvskab, herunder statsligt anlægstilskud
	Jordforurening	Oprensning og administration
	Øvrige regionale aktiviteter	Særlige initiativer Regional udviklingspulje Analyser og internationalt arbejde Sektoradministration
	Tjenstemandspensioner	Regionens forpligtigelse ift. Nordjyske Jernbaner
	Finansiering	Bloktilskud Kommunalt udviklingsbidrag
FÆLLESADMINISTRATION (konto 4)	Fællesadministration	Mennesker og Organisation Patientforløb og Økonomi Center for Administration Digitalisering og IT Jura Regionssekretariatet Informationssikkerhed Projektsekretariatet (NAU) Direktion Regionsrådet Tilskud til Danske Regioner IT-drift Fællesudgifter og puljer
ANLÆGSOMRÅDET	Sundhedsområdet	Anlægsaktiviteter på Sundhedsområdet Kvalitetsfondsprojektet NAU
	Specialektoren	Anlægsaktiviteter indenfor Specialektoren

Anlægsbevillinger

Regionsrådet kan afgive anlægsbevillinger på ethvert tidspunkt i regnskabsåret.

Anlægsbevillinger omfatter udgifter, som er forbundet med gennemførelsen af et anlægsarbejde eller en investering, uanset om anlægsarbejdet eller investeringen forventes at strække sig over ét eller flere år. Det er en betingelse for igangsætning af et anlægsarbejde eller en investering, at der både foreligger en anlægsbevilling for udgiften, og at der er afsat det nødvendige rådighedsbeløb i budgettet/investeringsoversigten (udgiftsbaseret) eller i pengestrømsopgørelsen (omkostningsbaseret).

Anlægsbevillingen angives i det, på bevillingstidspunktet, gældende pris- og lønniveau, uanset om arbejdet forventes at strække sig over en flerårig periode.

I forbindelse med budgetvedtagelsen godkendes investeringsoversigten, som angiver den planlagte anlægsaktivitet for budgetåret samt overslagsår. Investeringsoversigten viser således de forventede anlægsbevillinger og rådighedsbeløb.

Der afsættes et årligt rådighedsbeløb i forbindelse med et anlægsarbejde/en investering. Rådighedsbeløbet frigives via Forretningsudvalget og Regionsrådet jf. Region Nordjyllands kompetenceregler enten i forbindelse med budgetvedtagelsen eller efter særskilt ansøgning.

Det samlede anlægsniveau på Sundhedsområdet (ordinært anlæg og kvalitetsfondsbyggeri) skal overholde centralt aftalte niveauer jf. forudsætninger i budgetloven. Anlægsniveauet på Specialektorens område fastlægges i samarbejde med kommunerne i Region Nordjylland.

Det påhviler de relevante administrative enheder at sikre, at deres respektive anlægsbevillinger overholdes. Det er Projektafdelingen, der har det primære ansvar herfor.

Region Nordjyllands byggeregulativ fastsætter retningslinjerne for, hvorledes byggesager påbegyndes, planlægges og styres. Regulativet er gældende for alle byggesager med en anlægsbevilling.

Sondringen mellem drifts- og anlægsbevillinger er fastlagt i Social- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Regioner.

Køb af fast ejendom

Køb af ejendomme kræver endelig godkendelse i Regionsrådet.

Regelsættet for køb af ejendom, følger reglerne ovenfor om anlægsbevillinger.

Salg af fast ejendom

Regelsættet for salg af ejendomme tager afsæt i lovekendtgørelse nr. 186 af 19. februar, 2014 om Kommunernes styrelse "Kommunestyrelsesloven" § 68 samt bekendtgørelse nr. 799 af 24. juni 2011 om offentligt udbud ved salg af kommunens henholdsvis regionens faste ejendomme.

Af de regionale retningslinjer for administration af bevillinger fremgår det, at "Køb og salg af Regionens ejendomme kræver endelig godkendelse i Regionsrådet".

Ved et salg forudsættes det, at udfasede ejendomme søges solgt ved offentligt udbud, med mindre Regionsrådet træffer anden beslutning indenfor lovgivningen herom.

En udfaset ejendom er typisk en ejendom, der ikke længere finder anvendelse i regionalt regi. Dette kan være en nedslidt eller utidssvarende lægebolig, der ikke er behov for længere. Det kan også være en ejendom, hvor funktionen er nedlagt eller flyttet til anden matrikel.

Regionshuset eller de enkelte virksomheder, hvor ejendommen henhører under giver besked til Projektafdelingen om, at en given ejendom skal søges afhændet. Der udarbejdes på den baggrund en vurdering fra Projektafdelingen af muligheder for et udbud og salg herunder eksempelvis vurderinger af plangrundlaget for ejendommen, der kan være med til at optimere salgsprisen.

Såfremt ejendommen vurderes salgsejnet, kontaktes andre offentlige myndigheder i området med henblik på afklaring af, om der kunne være en interesse i at købe ejendommen. Dette vil ske ved udfasede ejendomme som bosteder, nedlagte hospitalsbygninger eller andre større ejendomme, der kan være relevante for andre offentlige myndigheder at råde over.

Det vil som led i iværksættelse af et udbud ske en vurdering af, om det er relevant at drøfte salget med den relevante Kommune med henblik på en vurdering og afklaring af de fremtidige anvendelsesmuligheder for ejendommen. Det vil i den forbindelse endvidere ske en vurdering af, om det kan være aktuelt, om regionen skal tage initiativ til en ændring af ejendommens plangrundlag.

Endelig vurderes det, hvorvidt en ejendom skal sælges med en tinglyst servitut om, at ændret anvendelse alene kan ske med samtykke fra regionen.

Sideløbende hermed udarbejdes en sagsfremstilling med vurdering af skønnet udbudspris fra 2 ejendomsmæglere, forslag til valg af ejendomsmægler samt tidsplan for den videre proces til godkendelse hos Forretningsudvalget og Regionrådet.

Der udarbejdes en markedsføringsplan med fastlæggelse af annonceringen i udvalgte dagblade, ugeaviser, internettet mv. med henblik på at sikre, at potentielle bydere i ejendomsmarkedet får viden om udbuddet af ejendommen. I forbindelse med udarbejdelse af markedsføringsplanen vil der være særligt

fokus på, hvorvidt det på grundlag af ejendommens størrelse, karakter, beliggenhed mv. vil være relevant at iværksætte særlige markedsføringsindsatser.

Evt. afvigelser fra et offentligt udbud ved salg til andre offentlige myndigheder eller af mindre jordmatrikler til eksempelvis teknikhuse mv., vil fremgå af sagsfremstillingen til Regionsrådet.

Udbud iværksættes af Projektafdelingen med den valgte ejendomsmægler og udbudsperioden er på minimum 1 måned.

De indkomne bud forelægges to uvildige valuarer ejendomsmægler med henblik på en vurdering af, om markedsprisen er opnået eller om der skal foretages endnu en udbudsrunde.

Efter gennemførelse af et offentligt udbud, vil alle afgivne bud altid blive fremlagt for Forretningsudvalget og Regionsrådet til godkendelse.

Salgsindtægterne tilføres regionskassen som tillægsbevilling.

Leasing af større anskaffelser

Det kræver særlig opmærksomhed, når der på regionens vegne indgås bindende aftaler, der forpligtiger regionen økonomisk, eventuelt for en længere periode.

Ved større anskaffelser, som fx institutionsbusser, kopimaskiner og lignende, indgår ofte overvejelser om leasingfinansiering.

Forretningsudvalget fastsætter i den finansielle strategi, de nærmere regler for leje og leasing, inden for de rammer gældende lovgivning fastsætter, jf. Bekendtgørelse om Regionernes låntagning og meddelelse af garantier mv.

Ved indgåelse af leasingkontrakter over 0,5 mio. kr. skal der rettes henvendelse til Patientforløb og Økonomi med henblik på koordinering i forhold til regionens samlede leasingaktiviteter.

Leje af ejendomme og Deponering

Indgåelse af lejeaftaler kræver godkendelse i enten Regionsråd eller Forretningsudvalg. Der skelnes mellem følgende:

- Lejeaftaler, hvor den skønnede opførelsesudgift – eller den offentlige ejendomsvurdering – er større end 5 mio. kr., kræver godkendelse i Regionsrådet.
- Lejeaftaler, hvor den skønnede opførelsesudgift – eller den offentlige ejendomsvurdering – er mindre end 5 mio. kr., kan godkendes i Forretningsudvalget.

Indgåelse af lejeaftaler til brug for regionsdrevne lægeklinikker, med en varighed på max. 6 måneder og en månedlig husleje på max. kr. 20.000, kræver dog ikke godkendelse.

Værdien af lejemålet beregnes i henhold til Bekendtgørelse 1581 af 17. december 2013 om regionernes låntagning og meddelelse af garantier mv.

Værdien beregnes som hovedregel som lejemålets forholdsmæssige andel af den seneste offentlige ejendomsvurdering (ejendommens samlede antal m² / offentlige ejendomsvurdering x antal lejede m²).

I de tilfælde, hvor ejendommen er nyopført, eller hvor ejendommen er overdraget inden for det seneste år, beregnes værdien af lejemålet på grundlag af henholdsvis opførelsesomkostningerne, henholdsvis anskaffelsesomkostningerne.

Ombygningsudgifter, der afholdes af udlejer, skal lægges til den beregnede værdi af lejemålet.

Værdien af lejemålet beregnes af Projektafdelingen

Alle lejekontrakter skal forelægges Projektafdelingen, der sikrer ensartethed, og styrer kontrakterne igennem administrationen og frem til den endelige politiske godkendelse.

Det følger af Bekendtgørelse 1581, at der ved regionens leje af ejendomme, når lejemålets værdi opgjort som udgangspunkt efter den skønnede opførelsesomkostning for tilsvarende ejendom overstiger 5 mio. kr., skal ske deponering af en sum svarende til den skønnede opførelsessum eller ejendomsværdi. Dette skal besluttes af Regionsrådet.

Deponerede beløb kan frigives med 1/25 pr. år fra og med året efter deponeringen.

Driftsbevillinger

En *driftsbevilling* er en bemyndigelse fra Regionsrådet til at afholde driftsudgifter/omkostninger til et nærmere angivet formål – herunder oppebære indtægter af specifik angivet art – indenfor de afsatte økonomiske rammer og i overensstemmelse med de generelle vilkår og målsætninger, hvortil bevillingen er givet.

Myndigheden til at afgive bevillinger ligger utvetydigt hos Regionsrådet – og kan som hovedregel ikke uddelegeres.

De regionale bevillinger er underopdelt i en række budgetområder, hvortil der er knyttet et konkret budgetansvar. Det betyder, at et éntydigt budgetansvar er fordelt på dele af den samlede bevilling. I praksis opfattes disse budgetansvarsområder som bevillinger, idet de budgetansvarlige forventes at føre en tæt dialog med administrationen om den løbende forbrugsopfølgning og budgetoverholdelse.

For at opfylde forudsætningerne i budgetloven skal den samlede drift på Sundhedsområdet være i balance efter udgiftsbaserede principper, mens indtægterne på social- og specialundervisningsområdet samt det regionale udviklingsområde skal være større end eller lig med omkostningerne opgjort efter omkostningsbaserede principper.

Det er sektoradministrationerne indenfor Sundhedsområdet, Speciaalsektoren og Regional udvikling, der samlet set sikrer, at deres respektive bevillinger overholdes – eller sørger for at indhente den fornødne bevillingsmæssige dækning indenfor de enkelte regnskabsår. For Administrationens område er det Koncerndirektøren, med det faglige ansvar for regionens samlede økonomiopgave, der varetager det samlede bevillingsmæssige tilsyn.

Tillægsbevillinger

Regionsrådet har mulighed for i løbet af året at meddele tillægsbevillinger til såvel drifts- som anlægsbevillinger.

Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før Regionsrådet har meddelt den fornødne bevilling efter behandling i Forretningsudvalget.

Ansøgninger om tillægsbevillinger vil som hovedregel blive forelagt for Regionsrådet i forbindelse med kvartalsrapporteringen.

Undtaget fra bestemmelsen er dog foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning – disse kan i fornødent omfang iværksættes uden Regionsrådets forudgående bevilling, men bevilling skal da indhentes snarest muligt.

Lov- og cirkulæreændringer i løbet af budgetåret (midtvejsreguleringen) betragtes som tillægsbevillinger – både i forhold til udgiftsside og finansiering.

I forbindelse med tillægsbevillinger skal der anføres, hvorledes finansieringen skal ske.

Omkostnings- og udgiftsbaserede principper

Regionerne er forpligtet til at budgettere med omkostningsbaserede bevillinger på alle tre aktivitetsområder.

Samtidig tager økonomiaftalerne mellem regeringen og Danske Regioner, herunder forudsætningerne i budgetloven, fortsat udgangspunkt i udgiftsbaserede principper.

Dette betyder også, at størstedelen af den regionale økonomistyring er tilrettelagt efter udgiftsbaserede principper.

Omplaceringer indenfor samme bevilling

Der kan umiddelbart foretages budgetomplaceringer indenfor de givne bevillingsområder uden forudgående politisk godkendelse. Det betyder bl.a., at der umiddelbart kan flyttes budget mellem funktioner, steder og grupperinger indenfor de kontoplandele, der er tilknyttet bevillingen. Det gælder dog fortsat, at omplaceringerne skal understøtte de materielle målsætninger, der er opsat for bevillingen.

Idet Hospitalsområdet i Region Nordjylland udgør én samlet bevilling, er der i regionen forholdsvis mange muligheder for, at omplacere på tværs af enheder og Sundhedsområdets fællesbudget, uden forudgående politisk behandling.

Ligeledes gælder indenfor bevillingerne på Speciaalsektoren og Regional udvikling, at der fra administrativt niveau kan ske budgetomplaceringer på tværs med henblik på at sikre de vedtagne målsætninger på området.

Det vil dog på alle områder blive forudsat, at der i forbindelse med større omplaceringer mellem enheder, som kan have relevans for opgaveløsningen, forelægges til politisk behandling selvom der ikke er tale om bevillingsmæssige tilpasninger.

Overførsel imellem budgetår

For at sikre institutionerne i Region Nordjylland de bedst mulige betingelser for, at løse og realisere aftalte opgaver og mål, er der mulighed for overførsel af budget mellem årene.

Overførsel af mindreforbrug har således til formål at sikre den mest hensigtsmæssige anvendelse af de afsatte midler og skal dermed understøtte en langsigtet økonomisk styring og prioritering. Omvendt vil et merforbrug i et budgetår automatisk blive overført til det næste, og dermed reduceres den økonomiske ramme for den pågældende institution.

Generelt gælder det, at følgende forudsætninger skal være opfyldt i forbindelse med overførsel af mindreforbrug:

- Overførslen vedrører en konkret aktivitet – og formålet kan accepteres. Det kan fx være forsinkelser i besluttede projekter.
- Institutionen/afdelingen har opfyldt sine aktivitetsforudsætninger
- Der er ikke tale om et tilfældigt opstået mindreforbrug.

Overførsel af mindreforbrug vedrørende såvel drift- som anlægsområdet forudsætter ansøgning til Regionsrådet. Ansøgninger indkaldes ultimo budgetåret og behandles i Regionsrådet i januar/februar måned.

Regional udvikling og tilsagnsbudgettering

På det regionale udviklingsområde er der i Budgetloven fastsat et særligt regelsæt omkring håndtering af projekttilsagn.

Indenfor områderne kulturel virksomhed, sundhedsinnovation, klima og teknologipagten samt uddannelse budgetteres og udgiftsføres tilsagn om tilskud med hele det beløb, der gives tilsagn for i det år, hvor retligt bindende tilsagn gives. Det gælder uanset om en del af udbetalingen falder i senere år.

For sådanne projekter er det således ikke nødvendigt at overføre midler, der endnu ikke er udbetalt, mellem budgetårene.

Udbetalingen sker fra regionens balance.

Kvartalsvis økonomirapportering

Af hensyn til at sikre opfølgning på budget, økonomi og aktivitet er der tilrettelagt et løbende rapporteringsspor til henholdsvis den administrative og politiske ledelse.

Rapporteringen tager afsæt i, at alle budgetansvarlige udarbejder kvartalsrapporter på deres respektive områder, som siden fremsendes til Patientforløb og Økonomi.

Det påhviler Patientforløb og Økonomi, på baggrund af disse rapporteringer, at afstemme budgetter, efterprøve forbrugsforventninger, og siden udarbejde en samlet kvartalsrapport omfattende regionens samlede økonomiske engagementer.

På de områder, hvortil der er knyttet særlige målsætninger i form af krav til aktiviteter, ydelser, eller særlige servicemål indgår disse i den kvartalsvise rapportering.

Regionerne er forpligtet til kvartalsvist at aflevere oplysninger om det forventede regnskab til de centrale myndigheder, herunder særligt Social- og Indenrigsministeriet. Det forudsættes, at oplysningerne er så opdaterede som muligt, hvorfor Region Nordjylland løbende skal sikre en hurtigt proces omkring den kvartalsvise opfølgning.

På udvalgte dele af Sundhedsområdet udarbejdes desuden i visse måneder mellem kvartalsrapporterne en månedlig forbrugsopfølgning, som er et "rent" udtræk af bogførte udgifter fordelt på de udvalgte budgetområder. Opgørelsen udsendes til Regionsrådet til orientering.

Den månedlige forbrugsopfølgning er et supplement til den kvartalsvise rapportering, således at Regionsrådet kan opnå en bedre og hyppigere indsigt i den økonomiske status og udvikling på større områder i regionens økonomi.

Koncerndirektøren, med det faglige ansvar for regionens samlede økonomiopgave har bemyndigelse til løbende at kvalitetssikre og tilpasse den månedlige forbrugsopfølgning, således at Regionsrådet løbende kan sikres involvering i de - økonomisk set – mest relevante områder.

De beskrevne rapporteringer er alene den rapportering, der foretages til det administrative og politiske niveau. Det forudsættes, at de enkelte budgetansvarlige, i tilknytning hertil, fører en tæt økonomisk opfølgning der sikrer, at alle med delegeret budgetansvar fører et betryggende tilsyn med forbrug og aktivitet på de relevante områder.

Indkøbs- og udbudspolitik

Køb af varer og tjenesteydelser udgør en væsentlig del af regionens samlede udgifter.

Koncerndirektøren, med det faglige ansvar for regionens samlede økonomiopgave, har ansvaret for, at der udarbejdes en indkøbspolitik, som ud over de politiske målsætninger fastsætter principperne for indkøb og indgåelse af indkøbsaftaler.

Indkøbspolitikken godkendes af Regionsrådet.

Ansvaret for at overholde indkøbspolitikken og dermed udnytte fælles indkøbsaftaler følger budgetansvaret.

Region Nordjyllands indkøbs- og udbudspolitik fastlægger, at regionen skal fremstå som en effektiv, professionel og konkurrencedygtig serviceudbyder på Sundhedsområdet.

Indkøbskontoret i Center for Administration servicerer alle regionens institutioner. Ligeledes har regionen et fælles centrallager fra hvilket varer leveres til alle regionens institutioner.

Som udgangspunkt skal alle varer indkøbes gennem Indkøbskontoret i Center for Administration.

De enkelte institutioner kan gennem det elektroniske bestillingssystem ILS-online bestille alle de nødvendige standardvarer. Specialvarer bestilles ved henvendelse til Indkøbskontoret, der sørger for indkøb og levering.

Ved større anskaffelser, og i tilfælde hvor Regionen indkøber større partier, skal EUs udbudsregler anvendes.

Det anbefales, at Indkøbskontoret i Center for Administration samt Kontor for Jura og forsikring kontaktes, hvis der er behov for EU-udbud eller ved vurdering af, om der skal gennemføres EU-udbud.

Indtægtsdækket virksomhed

Institutioner i Region Nordjylland har mulighed for at iværksætte eksternt finansierede aktiviteter i form af indtægtsdækket virksomhed.

Hjemmel til at udføre indtægtsdækket virksomhed kan gives, når følgende betingelser er opfyldt:

- Der må ikke for kredsen af aftagere bestå en pligt til at aftage de pågældende varer eller tjenesteydelser.

Institutionen skal kunne adskille den produktion af varer eller tjenesteydelser, der søges udført med indtægtsdækning, fra institutionens øvrige opgaver.

Bilag 1: Kompetencefordeling på økonomiorrådet

B = Besluttende instans I = Indstillende instans	Regions- rådet	Forretnings- udvalget	Administra- tionen
Budget			
1. Fastlæggelse af budgetprocedurer		B	I
2. Bevillingsniveau	B	I	I
3. Ars- og flerårsbudget	B	I	I
4. Økonomiopfølgning	B	I	I
5. Overførsel af uforbrugte midler – ud over automatisk overførsel	B	I	I
6. Fritagelse for overførsel af merforbrug	B	I	I
7. Tillægsbevillinger – herunder DUT-ændringer eller lovændringer mv., som betyder ændrede udgifter/indtægter	B	I	I
8. Omplacering mellem bevillinger herunder mellem drifts- og investeringssiden.	B	I	I
Regnskab og revision			
9. Regnskab for regionen	B	I	I
10. Regnskaber vedr. investeringsprojekter over 10 mio. kr.	B	I	I
11. Revisionsberetninger	B	I	I
12. Antagelse af revision	B	I	I
Særligt vedrørende investeringssiden			
13. Investeringsoversigt incl. anskaffelsespuljen	B	I	I
14. Omprioritering mellem projekter og udmøntning af pulje på investeringsoversigten	B	I	I
15. Bevillinger til nye projekter i budgetåret i forhold til investeringsoversigten og tillægsbevillinger til projekter	B	I	I
16. Udmøntning af bevillinger til projekter og anskaffelser opført i investeringsoversigten med totaludgift på 5 mio. kr. eller derover	B	I	I
17. Køb og salg af fast ejendom	B	I	I
Særligt vedrørende driftssiden			
18. Udmøntning af vedligeholdelses- og arbejdsmiljøpuljer			B
19. Modtagelse af donationer i form af arv eller gaver af værdi 100.000 kr. eller derover, som ikke kræver tillægsbevilling		B	I
20. Modtagelse af donationer i form af arv eller gave af værdi under 100.000 kr., som ikke kræver tillægsbevilling			B
21. Modtagelse af donationer i form af tilskud e.l. til forskning og udvikling fra private midler, som ikke kræver tillægsbevilling			B
22. Eksternt finansierede projekter med øget personalenormering – eksempelvis via statslige midler		B	I
23. Eksternt finansierede projekter uden øget personalenormering			B
24. Indtægtsdækket virksomhed med øget personalenormering		B	I
25. Indtægtsdækket virksomhed uden øget personalenormering			B
26. Udmøntning af centrale lønpuljer		B	I
27. Indgåelse af lejemål over bagatelgrænsen(1)	B	I	I
28. Indgåelse af lejemål under bagatelgrænsen		B	I
29. Leasingkontrakter over bagatelgrænsen (2)	B	I	I
30. Driftsoverenskomster med og vedtægter for selvejende institutioner (3)	B	I	I
31. Låneoptagelser, garantiforpligtelser o.l.	B	I	I
32. Udbud over bagatelgrænsen (4)	B	I	I
Fastsættelse af generelle politikker og retningslinier på det økonomiske område			
33. Kasse- og regnskabsregulativet - økonomiguide	B	I	I
34. Politik for forsikringstegning og risikostyring	B	I	I
35. Politik vedrørende udbud og udlicitering	B	I	I
36. Politik vedrørende indkøb	B	I	I
37. Byggestyrringsregler	B	I	I
38. Principper for fastlæggelse og administration af takster vendt mod borgerne	B	I	I
39. Fastlæggelse af afgifter, gebyrer o.l. vendt mod borgerne	B	I	I

Note 1: Dvs. lejemål, hvor den skønnede opførelsesudgift – eller offentlige ejendomsvurdering – overstiger 5 mio. kr. og dermed udløser deponeringspligt jf. lånebekendtgørelsen.

Note 2: Dvs. leasingkontrakter, hvor den samlede værdi af de leasede genstande overstiger 5 mio. kr.

Note 3: Mindre væsentlige ændringer i gældende driftsoverenskomster og vedtægter kan besluttes af administrationen.

Note 4: Se særskilt kompetenceskema vedrørende udbud.

Bilag 1 (fortsat): Kompetencefordeling i forhold til udbud

Kompetenceskemaet er udtryk for Region Nordjyllands retningslinjer for, hvilke administrative og politiske organer, der efter delegation fra Regionsrådet henholdsvis indstiller og beslutter, dels hvorvidt en given opgave skal udliciteres/ udbydes og dels til hvilken tilbudsgiver, ordren skal afgives.

Når der i nærværende sammenhæng tales om udbud¹ skal dette forstås som udbud i henhold til EU's Udbudsdirektiv, konkurrenceudsættelse i henhold til Tilbudsloven samt kompetenceudsættelse i henhold til EU-traktatens principper.

I forhold til udbud, som knytter sig til indkøb af varer og tjenesteydelser, hvortil der er givet en bevilling, og hvor der i henhold til den generelle kompetencefordeling ikke skal ske politisk godkendelse, skal der tilsvarende ikke ske politisk godkendelse af selve udbuddet af indkøbet. De eneste undtagelser er, hvor der sker udlicitering, eller hvor der er tale om udbud af principiel karakter².

Tegnforklaring:

I: indstiller B: beslutter

---

¹ Ved udbud forstås en proces, hvor eksterne leverandører gives mulighed for at afgive tilbud på en opgave eller vare til Region. Kompetencefordelingen i forhold til udbud af regionens ejendomme fremgår af den generelle kompetencefordeling og er ikke omfattet af nærværende.

² EU-traktatens generelle principper omfatter krav om ligebehandling, gennemsigtighed, proportionalitet, gensidig anerkendelse og forhandlingsforbud.

Sagstyper	Adm.	FU	RR	
Udbud, hvor regionen indkøber varer/tjenesteydelser eksternt, og hvor udbudspligten følger af lovgivningen.	B			
Udlicitering¹ (af opgaver/tydelser, som hidtil har været varetaget af regionen).²	<i>Beslutningen om udbud herunder kontraktslængde, udbudsform, udvælgelseskræterier, tildelingskræterier, afgivelse af kontrolbud og optioner.</i>			B
	<i>Beslutning om kontraktindgåelse</i>			B
Udbud, som vurderes af principiel karakter pga. økonomisk eller indholdsmæssigt omfang samt hvor der skal træffes beslutninger, som kan få væsentlig betydning for serviceniveauet for regionens borgere.	<i>Beslutningen om udbud herunder kontraktlængde, udbudsform, udvælgelseskræterier, tildelingskræterier, afgivelse af kontrolbud og optioner.</i>			B
Udbud af varekøb eller køb af tjenesteydelser med en økonomisk værdi på 20 mio. kr. eller derover anses for principielle udbud, medmindre der er tale om køb, <ul style="list-style-type: none"> - som tidligere har været i udbud, og - hvor der ikke skønnes at være væsentlige ændringer til hidtidig udbudsstrategi og økonomisk omfang. 	<i>Beslutning om kontraktindgåelse</i>			B
Udbud af køb af tjenesteydelser med en økonomisk værdi på 5 mio. kr. eller derover men mindre end 20 mio. kr., og som ikke tidligere har været i udbud, eller hvor der skønnes at være væsentlige ændringer til hidtidig udbudsstrategi og økonomisk omfang.		B		
Fastlæggelse af udbudsstrategi			B	
Regionens deltagelse i selskaber, hvor selskabsdannelsen medfører udbudspligt efter lovgivningen.³			B	

¹ Udlicitering er overdragelse af en opgave, som hidtil har været udført af regionen til én eller flere eksterne leverandører. Udliciteringen involverer typisk medarbejdere, der overdrages eller på anden måde berøres af overdragelsen.

² Herunder skal der træffes beslutning om, hvorvidt der skal foretages kontrolberegninger eller afgives kontrolbud fra administrationen.

³ Regionen kan, i selskabsform, samarbejde med private og offentlige myndigheder, og samarbejdet kan ske efter sundhedslovens § 78, lov om kommuners udførelse af opgaver for andre myndigheder og kommuner og regioners deltagelse i selskaber samt efter lov om teknologioverførsel.

Bilag 1 (fortsat): Kompetencefordeling i forhold til anlægsområdet**Projekter under 10 mio. kr. i samlet værdi – og som er medtaget på investeringsoversigten:**

- og dermed kan udmøntes uden politisk godkendelse – **her træffes alle beslutninger administrativt** incl. valg af udbudsmodel, prækvalificering af rådgiver, prækvalificering af entreprenør og godkendelse af licitationsresultat = aftaleindgåelse med entreprenør.

Projekter på 10 mio. kr. eller mere i samlet værdi – eller som ikke er medtaget på investeringsoversigten:

1. valg af evt. udbudsmodel vedr. rådgivere og valg af bygherrerådgiver til brug for dette udbud -> **administration**
2. eventuel prækvalificering af rådgivere samt valg af rådgiver -> **forretningsudvalget**
3. valg af udbudsmodel for byggeri -> **administration**
eventuel prækvalificering af entreprenører > **forretningsudvalget**
4. udvælgelseskriterier og tildelingskriterier samt optioner -> **administration**
5. valg af entreprenør (inkl. tilvalg af optioner) -> **forretningsudvalget**

Bilag 5 – Takster – Sundhedsområdet

Salg til private

Reglerne om salg af sundhedsydelser til privatpersoner er reguleret i bekendtgørelse nr. 657 af 28. juni 2019, og mulighederne for salg af sundhedsydelser til privatpersoner er meget begrænsede.

Bekendtgørelse nr. 170 af 5. februar 2017 regulerer i hvilket omfang Regionens sygehuse kan drive patienthoteller, cafeteria og kiosker. Driften skal ske på markedsvilkår.

Udover det, der er reguleret i bekendtgørelsen, kan der i begrænset omfang sælges ydelser, hvis det må betragtes som samfundsøkonomisk uforvarsligt og/eller uhensigtsmæssigt at undlade at sælge ydelser, og det i øvrigt ligger indenfor de formål, som sundhedsloven regulerer.

Region Nordjylland sælger følgende ydelser til private:

Overnatning			
Ydelse		Takst (kr., incl. moms)	Enhed
Aalborg Universitetshospital			
Fædre, Barselshotel	Incl. morgenmad	Gratis	
Pårørende, Patienthotel, voksen	Incl. morgenmad	300,00	Pr. overnatning
Pårørende, Patienthotel, barn 4-12 år	Incl. morgenmad	150,00	Pr. overnatning
Pårørende, Patienthotel, opredning	Excl. morgenmad	100,00	Pr. overnatning
Værelse, Sdr. Skovvej, 1 overnatning	Uden opredning	200,00	Pr. overnatning
Værelse, Sdr. Skovvej, 1 overnatning	Med opredning	300,00	Pr. overnatning
Pårørende med patient, Sdr. Skovvej	Incl. morgenmad	300,00	Pr. overnatning
Regionshospital Nordjylland			
Værelse, Frederikshavn		200,00	Pr. overnatning
Mad			
Ydelse		Takst (kr.)	Enhed
Aalborg Universitetshospital			
Fædre, Barselshotel		*	
Pårørende, Patienthotel		*	
Mad til fædre med børn indlagt på neonatalafdeling		*	
Aalborg Universitetshospital, Hobro og Farsø			
Mulighed for at pårørende spiser i kantinen		*	
Aalborg Universitetshospital, Thisted			
Mulighed for at pårørende spiser i kantinen		*	
Regionshospital Nordjylland, Hjørring			
Fædre på børneafdeling og fødeafdeling		*	
Psykiatrien			
Mulighed for at pårørende spiser i kantinen		*	
Hvis pårørende er benævnt som ledsager, er bispisning gratis			
*Takster for mad er beregnet ud fra kostpris samt typen af mad, og kan derfor variere			

Salg til erhvervsdrivende og myndigheder

Bekendtgørelse nr. 170 af 5. februar 2017 regulerer i hvilket omfang Regionens sygehuse kan sælge ydelser til erhvervsdrivende og myndigheder. Der kan ske salg af

- Undersøgelser og prøver m.v. til omkostningspris
- Forskning, udvikling, efter- og videreuddannelse og rådgivning til omkostningspris
- Udleje af overkapacitet i form af udstyr og lokaler til markedsværdi

Salg af undersøgelser og prøver mv. er begrænset af, at der ikke må være private virksomheder i regionen, der kan dække efterspørgslen.

Udover det, der er reguleret i bekendtgørelsen, kan der i begrænset omfang sælges ydelser, hvis det må betragtes som samfundsøkonomisk uforvarsligt og/eller uhensigtsmæssigt at undlade at sælge ydelser, og det i øvrigt ligger indenfor de formål, som sundhedsloven regulerer.

Region Nordjylland sælger følgende ydelser til erhvervsdrivende og myndigheder:

Varmtvandsbassiner		
Ydelse	Takst (kr., excl. moms)	Enhed
Skagen	428,50	Pr. time
Hjørring	435,50	Pr. time
Gymnastiksal		
Ydelse	Takst (kr., incl. moms)	Enhed
Hjørring	537,50	Pr. time
Ligsyn		
Ydelse	Takst (kr., excl. moms)	Enhed
Ligsyn	230,00	Pr. opgave
Kisteilægning		
Ydelse	Takst (kr., excl. moms)	Enhed
Hverdage 8.00 - 15.00	361,00	Pr. opgave
Øvrige tidspunkter	679,00	Pr. opgave
Balsamering		
Ydelse	Takst (kr., excl. moms)	Enhed
Balsamering	2.038,00	Pr. opgave
Lodning af zinkkiste		
Ydelse	Takst (kr., incl. moms)	Enhed
Lodning af zinkkiste	952,50	Pr. opgave
Afdøde nordjyder hjemsendt fra udlandet		
Ydelse	Takst (kr., incl. moms)	Enhed
Afdøde nordjyder hjemsendt fra udlandet	2.269,00	Pr. opgave

Bilag 6 – Takster – Specialsektoren

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Takst 2022	Enhed
Området for Kommunikation og Specialpædagogik				
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Individuel takst	SEL § 107	3.463	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Takst 1	SEL § 107	1.121	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Takst 2	SEL § 107	1.837	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Takst 3	SEL § 107	2.536	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Botilbud, Høretab - Udslusningstakst	SEL § 107	839	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Bøgehuset - Døgnophold	SEL § 66, stk. 1	5.354	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Danalien - Døgnophold	SEL § 108	3.892	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Danalien - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	3.468	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Danalien - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	4.525	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Danalien - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	6.768	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Kloden - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	3.468	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Kloden - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	4.525	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Kloden - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	6.768	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Planethuset - Aflastning	SEL § 66, stk. 1	3.869	Døgn
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Aktivitets- og samværstilbud	SEL § 104	879	Dag
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Aktivitets- og samværstilbud Takst 1	SEL § 104	884	Dag
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Aktivitets- og samværstilbud Takst 2	SEL § 104	1.145	Dag
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Aktivitets- og samværstilbud Takst 3	SEL § 104	1.942	Dag
Aktivitets- og Botilbud - CDH	Ungdomshjemmet - Døgnophold	SEL § 107	4.590	Døgn
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	1A Generel rådgivning og information - Høre	SEL §§ 10-12	1.237.313	Styk
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	1A Generel rådgivning og information - Syn og ASK	SEL §§ 10-12	1.108.032	Styk
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2A Småbørn (0-6 år) - Syn og ASK	SEL §§ 10-12	919	Time
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2B Skolebørn (6-18 år) Syn og ASK	FSL § 20	919	Time
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2C Unge & voksne - Høre	SEL §§ 10-12	919	Time
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2C Unge & voksne - Syn og ASK	SEL §§ 10-12	919	Time
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2D Børn & voksne - Medicinsk-optisk øjenlidelser	SEL §§ 10-12	919	Time
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	2E Voksne med høre-, syns- eller ASK-problemer	LSV § 1	919	Time
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	3A Hjælpemiddelpulje - Optiske og IT-hjælpemidler	SEL §§ 112	13.102.202	Styk
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	3B Hjælpemiddelpulje - Øvrige synshjælpemidler	SEL §§ 112	1.377.751	Styk
Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed	3C Hjælpemiddelpulje - Uv.mat. og tek.hjælpemidler	FSL § 20	576.352	Styk
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 1.1	SEL § 66, stk. 1	4.022	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 1.2	SEL § 66, stk. 1	4.478	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 1.3	SEL § 66, stk. 1	6.093	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 2.1	SEL § 66, stk. 1	3.167	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 2.2	SEL § 66, stk. 1	4.022	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 2.3	SEL § 66, stk. 1	4.677	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §52, Målgruppe 2.4	SEL § 66, stk. 1	7.040	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.1	SEL § 84	3.362	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.1 (hverdag)	SEL § 84	3.046	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.2	SEL § 84	3.716	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.2 (hverdag)	SEL § 84	3.298	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.3	SEL § 84	5.747	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 1.3 (hverdag)	SEL § 84	5.594	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.1	SEL § 84	3.014	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.1 (hverdag)	SEL § 84	2.791	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.2	SEL § 84	3.362	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.2 (hverdag)	SEL § 84	3.046	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.3	SEL § 84	4.231	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.3 (hverdag)	SEL § 84	3.791	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.4	SEL § 84	5.567	Døgn
Specialbørnehjemmene	Aflastning §84, Målgruppe 2.4 (hverdag)	SEL § 84	4.759	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 1.1	SEL § 66, stk. 1	4.199	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 1.2	SEL § 66, stk. 1	4.629	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 1.3	SEL § 66, stk. 1	6.260	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 2.1	SEL § 66, stk. 1	3.350	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 2.2	SEL § 66, stk. 1	4.199	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 2.3	SEL § 66, stk. 1	4.868	Døgn
Specialbørnehjemmene	Døgnophold, Målgruppe 2.4	SEL § 66, stk. 1	7.157	Døgn
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. - Børn med høretab	FSL § 20	1.110	Dag
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. - Børn med høretab (obj. finansieret)	FSL § 20	820.878	Styk
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. - Børn med høretab m. ydr. funk.nedsæt.	FSL § 20	1.878	Dag
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. - Voksne med høretab	LSV § 1	339	Styk
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. for døvblinde børn	FSL § 20	1.909	Dag
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. for døvblinde børn (obj. finansieret)	FSL § 20	713.647	Styk
Undervisning og Behandling - CDH	Skoleafd. for døvblinde voksne	LSV § 1	188	Dag
Undervisning og Behandling - CDH	STU Døvblindhed - Takst 1		1.190	Døgn
Undervisning og Behandling - CDH	STU Døvblindhed - Takst 2		1.705	Døgn
Undervisning og Behandling - CDH	STU Høretab - Takst 1		749	Døgn
Undervisning og Behandling - CDH	STU Høretab - Takst 2		1.142	Døgn

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Takst 2022	Enhed
Området for Rehabilitering og Social Udsatte borgere				
Den Sikrede Institution Kompasset	Kompasset - A conto-betaling (obj. finansieret)	SEL § 66, stk. 1	3.249.978	Styk
Den Sikrede Institution Kompasset	Kompasset - Døgnophold	SEL § 66, stk. 1	4.271	Døgn
Den Sikrede Institution Kompasset	Kompasset - Døgnophold (sociale pladser)	SEL § 66, stk. 1	7.223	Døgn
Den Sikrede Institution Kompasset	Kompasset - Undervisning	FSL § 20	684	Dag
Forsorgshjemmet Aas	Aas - Forsorgstilbud	SEL § 110	2.057	Døgn
Neurocenter Østerskoven	Østerskoven - Erhvervet hjerneskade	SEL § 107	5.077	Døgn
Neurocenter Østerskoven	Østerskoven - Medfødt hjerneskadede	SEL § 107	4.513	Døgn
Området for Socialpsykiatri				
Bostedet Brovst	Brovst - Døgnophold	SEL § 107	3.493	Døgn
Bostedet Brovst	Brovst - Døgnophold (inkl. kost & vask)	SEL § 107	3.523	Døgn
Bostedet Hadsund	Hadsund - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	1.917	Døgn
Bostedet Hadsund	Hadsund - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	2.754	Døgn
Bostedet Hadsund	Hadsund - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	3.541	Døgn
Bostedet Hadsund	Hadsund - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	4.328	Døgn
Bostedet Hadsund	Hadsund - Døgnophold Takst 5	SEL § 108	5.115	Døgn
Bostedet Hadsund	Hadsund - Døgnophold Takst 6	SEL § 108	7.082	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Fjorden - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	1.822	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Fjorden - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	2.618	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Fjorden - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	3.404	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Fjorden - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	4.183	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Fjorden - Døgnophold Takst 5	SEL § 108	4.962	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Fjorden - Døgnophold Takst 6	SEL § 108	6.908	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Midtbyen - Døgnophold (almen)	ABL § 105	2.026	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Midtbyen - Døgnophold Takst 1 (almen)	ABL § 105	1.612	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Midtbyen - Døgnophold Takst 2 (almen)	ABL § 105	2.312	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Midtbyen - Døgnophold Takst 3 (almen)	ABL § 105	3.084	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Midtbyen - Døgnophold Takst 4 (almen)	ABL § 105	3.878	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Midtbyen - Døgnophold Takst 5 (almen)	ABL § 105	4.665	Døgn
Bostedet Kærvang	Kærvang, Midtbyen - Døgnophold Takst 6 (almen)	ABL § 105	6.631	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold (almen)	ABL § 105	1.926	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 1 (almen)	ABL § 105	1.671	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 2 (almen)	ABL § 105	2.396	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 3 (almen)	ABL § 105	3.170	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 4 (almen)	ABL § 105	3.950	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 5 (almen)	ABL § 105	4.730	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 6 (almen)	ABL § 105	6.679	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	1.843	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	2.648	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	3.435	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	4.215	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 5	SEL § 108	4.995	Døgn
Bostedet Solsiden	Solsiden, Teglgården - Døgnophold Takst 6	SEL § 108	6.944	Døgn
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	1.897	Døgn
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	2.725	Døgn
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	3.512	Døgn
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	4.299	Døgn
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 5	SEL § 108	5.086	Døgn
Bostedet Aars	Aars - Døgnophold Takst 6	SEL § 108	7.054	Døgn

Tilbud	Ydelse	Lovgrundlag	Takst 2022	Enhed
Området for Voksne med Udviklingshæmning - Sødissbakke				
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Akt.- og samværstilbud	SEL § 104	544	Dag
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Akt.- og samværstilbud Takst 1	SEL § 104	907	Dag
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Akt.- og samværstilbud Takst 2	SEL § 104	676	Dag
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Akt.- og samværstilbud Takst 3	SEL § 104	521	Døgn
Aktivitets- og Samværstilbud	Dagcenter - Akt.- og samværstilbud Takst 4	SEL § 104	367	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Kuben - Døgnophold	SEL § 108	7.966	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Kuben - Døgnophold (gl.)	SEL § 108	3.355	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	7.023	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	5.128	Døgn
Autismespektrumforstyrrelser	Skovbo - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	3.470	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	7.232	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	5.056	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	3.606	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Bakkebo - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	2.881	Døgn
Domfældte og Kriminalitetstruede	Vestergade 18 - Døgnophold	SEL § 108	1.664	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Kastanien - Døgnophold	SEL § 108	5.565	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 1	SEL § 108	7.416	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 2	SEL § 108	5.184	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 3	SEL § 108	3.920	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 4	SEL § 108	3.204	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 5	SEL § 108	2.847	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 6	SEL § 108	2.488	Døgn
Komplekse Udviklingsforstyrrelser	Skovbrynet - Døgnophold Takst 7	SEL § 108	2.131	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal - Døgnophold Takst 1 (almen)	ABL § 105	3.482	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal - Døgnophold Takst 2 (almen)	ABL § 105	2.950	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal - Døgnophold Takst 3 (almen)	ABL § 105	2.589	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal - Døgnophold Takst 4 (almen)	ABL § 105	2.228	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Bøgedal - Døgnophold Takst 5 (almen)	ABL § 105	1.505	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold (almen)	ABL § 105	2.437	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 1 (almen)	ABL § 105	3.482	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 2 (almen)	ABL § 105	2.950	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 3 (almen)	ABL § 105	2.589	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 4 (almen)	ABL § 105	2.228	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Højbo - Døgnophold Takst 5 (almen)	ABL § 105	1.505	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Skrænten - Døgnophold (almen)	ABL § 105	2.747	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Skrænten - Døgnophold (almen) Takst 1	ABL § 105	4.640	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Skrænten - Døgnophold (almen) Takst 2	ABL § 105	2.734	Døgn
Psykiatri og Udviklingshæmning	Skrænten - Døgnophold (almen) Takst 3	ABL § 105	2.257	Døgn
Særforanstaltninger	Løvhøj - Døgnophold	SEL § 108	9.160	Døgn
Særforanstaltninger	Tårnly - Døgnophold (gl.)	SEL § 108	7.705	Døgn
Særforanstaltninger	Tårnly - Døgnophold (ny)	SEL § 108	8.104	Døgn

Bilag 7 – Løn- og prisfremskrivning

Lønfremskrivning:

I budgettet er indarbejdet en lønfremskrivning på 1,16%.

Prisfremskrivning:

I budgettet er indarbejdet følgende prisfremskrivninger:

- Hospitalsområdet og Administrationen 1,08%
- Praksis (Sygesikringsområdet) 0,88%
- Regional udvikling 3,87%